

Gorenjski Glas

PETEK, 16. JULIJA 2010

Leto LXIII, št. 56, cena 1,50 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Med najboljšimi tudi Maruša Vadnov

Pri splošni maturi je najvišje število možnih točk letos doseglo 18 dijakov, med njimi tudi dijakinja kranjske gimnazije Maruša Vadnov.

MATEJA RANT

Kranj - Spomladanskega roka splošne mature se je po podatkih državnega izpitnega centra letos udeležilo 8842 kandidatov, od tega 848 v gorenjski regiji. Od 7562 kandidatov, ki so uspešno zaključili četrti letnik gimnazije in so splošno maturo opravljali prvič, jih je izpite uspešno opravilo 6889 ali 91,10 odstotka. Med zlatimi maturanti, ki so šolo obiskovali v gorenjski regiji, se je najbolje odrezala dijakinja kranjske gimnazije **Maruša Vadnov**, ki je zbrala

vseh 34 možnih točk. Vse možne točke je sicer letos zbralo 18 kandidatov, skupaj z njimi pa je še 262 zlatih maturantov, ki so na spomladanskem roku splošne mature dosegli od 30 do 33 točk. V sredo so jim na njihovih šolah podelili maturitetna spričevala s pohvalo. Vseh zlatih maturantov je tako 280, od tega 175 deklet in 105 fantov. Splošni uspeh kandidatov, ki so prvič opravljali splošno maturo po končanem četrtem letniku gimnazije in jo opravili, je v povprečju 19,46. Pri slovenščini so dosegli povprečno

oceno 3,31, pri matematiki 3,26, pri angleščini 3,44 in pri nemščini 4,01.

Spomladanskega roka poklicne mature pa se je na 160 srednjih šolah in organizacijah za izobraževanje odraslih letos udeležilo 9415 kandidatov, od tega 6774 dijakov in 2641 drugih. V gorenjski regiji je poklicno maturo opravljalo 944 kandidatov. Najvišji možen splošni uspeh, to pomeni, da so zbrali 23 oziroma 20 točk, je letos doseglo 33 kandidatov. Vseh zlatih maturantov pri spomladanskem roku poklicne mature je bilo 129.

Zlata maturantka Maruša Vadnov je od ravnatelja kranjske gimnazije Franca Rozmana prejela maturitetno spričevalo s pohvalo. / Foto: Gorazd Kavčič

Stečaj, če prisilka ne bo uspela

Usoda Drnče, enega najlepših hotelskih objektov na Gorenjskem, znova visi na nitki. V postopku prisilne poravnave so vajeti lastništva prevzeli upniki, sodišče pa bo odločilo, ali gre Drnča (oziroma lastnik, podjetje Predence) v stečaj ali prisilno poravnavo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Dvorska vas, Radovljica - Podjetje Predence, lastnico hotela Drnča v Dvorski vasi, so nekateri večji upniki prevzeli 22. junija. "Podjetje je bilo tik pred začetkom stečajnega postopka in insolventno. V lastništvo je vstopilo novo podjetje, Neodom ladjedelnštvo in nekateri večji upniki z željo po saniranju podjetja," pojasnjuje Miha Živec, novi direktor, ki je na tem mestu že četrti v enem letu.

Živec je s svojim podjetjem Neodom iz Novega mesta, ki se ukvarja s keramičnimi ploščicami in strojnimi instalacijami (po Pirsu delu-

Helena Vokič / Foto: Gorazd Kavčič

je od leta 1992 in zaposluje 37 sodelavcev), največji upnik podjetja Predence. Po neuradnih podatkih mu Pre-

dence oziroma Hotel Drnča, ki ga je pomagal opremiti, dolguje 1,8 milijona evrov, skupno pa naj bi imeli upniki za okoli deset milijonov evrov terjatev. Koliko in kateri upniki so svoje terjatve konvertirali v lastniški delež, ni znano, tudi to ne, kolikšen lastniški delež je ostal podjetju Izolacije Kopic, ki je prav tako v prisilni poravnavi.

Živec je sporočil (srečanju z novinarji se izogiba), da si bodo prizadevali zagotoviti tekoče poslovanje hotela: "Naš osnovni cilj je, da v postopku prisilne poravnave poplačamo upnike v čim višjem deležu in zagotovimo nadaljnji obstoj in razvoj Ho-

tela Drnča." Z novim direktorjem se je sestel tudi radovljiški župan Janko S. Stušek, saj je tudi občina ena od upnic podjetja Predence: "Pogovorili smo se o novih razmerah v hotelu. Izrazil je pripravljenost za sodelovanje, pogovoriti se moramo tudi o nekaterih drugih stvareh." Predence občini dolguje dobrih 56 tisoč evrov, za katere so že vložili izvršbo.

Postopek prisilne poravnave naj bi sodišče sprejelo v kratkem, če ga ne bo, gre Predence v stečaj. V slednje ne verjame Helena Vokič, vodja marketinga in trenutno vodja hotela Drnča.

▶ 17. stran

Najbolj vroč dan letos

Današnji petek bo verjetno najbolj vroč dan, saj naj bi temperature celo presegle 35 stopinj Celzija. Podobno vroče bo tudi jutri, nekoliko naj bi se ohladilo šele v noči na nedeljo.

URŠA PETERNEL

Kranj - "Petek, pa tudi sobota bosta verjetno najbolj vroča dneva, saj bodo temperature dosegle 35 stopinj Celzija,

lahko pa tudi kakšno stopinjo več," je povedal meteorolog **Andrej Pečenko** z Agencije Republike Slovenije za okolje.

▶ 3. stran

Foto: Tina Dokl

56 ŠPORT

Treba bo biti potrpežljiv

Danes se začne državno nogometno prvenstvo, v katerem kot novinec nastopa tudi Triglav Gorenjska. Kot napoveduje Jalen Pokorn, najpomembnejša okrepitev Triglava, bo za obstanek v elitni družini treba biti potrpežljiv pa tudi trmast.

7

GG+

Skrivnost Šmajdovega gradu

V Šmajdovem gradu v kanjonu Kokre naj bi se skrivali rokovnjači, še pred njimi ljudje pred Turki. Pred nedavnim najdeni srebrnik letnico nastanka lahko pomakne še globlje v preteklost. Med domačini gre od ust do ust izročilo o skrivnem rovu.

10

EKONOMIJA

Velika reorganizacija Merkurja

"Merkur bomo organizacijsko, procesno in strukturno prilagodili trenutnim razmeram na trgu," je napovedal Bojan Knuplež, novi predsednik uprave Merkurja, ki pa o dejanskih spremembah tokrat še ni želel govoriti.

17

ZADNJA

Prijatelji so zbrali za voziček

Imam veliko prijateljev, nisem pa vedel, da toliko dobrih, je dejal Miha Nardoni iz Škofje Loke po končanem zbiranju denarja za nov električni invalidski voziček. Vsem darovalcem se sedaj, ko se že vozi z novim vozičkom, iskreno zahvaljuje.

24

VREME

Danes in jutri bo sončno in zelo vroče. V soboto zvečer bodo nevihte. V nedeljo bo spremenljivo oblačno, možne bodo plove.

18/34°C

jutri: sončno in vroče

9 770352 666025

MEDVODE

Žavbi Kunaverjeva za županjo Medvod

Pretekli teden se je kot kandidatka LDS za županjo Medvod predstavila Alenka Žavbi Kunaver, predsednica LDS Medvode, vodja lokalne pisarne LDS in občinska svetnica. Žavbi Kunaverjeva je druga, ki je v Medvodah uradno napovedala boj za županski stolček. Pred časom se je kot kandidat SDS predstavil Saša Ciglar. Mitja Starman, član Izvršnega odbora LDS Medvode, je povedal, da je kandidatka s svojim delom v zadnjem mandatu kot občinska svetnica in predsednica lokalnega odbora dokazala, da je odlična poznavalka lokalnih problemov in ima zanje tudi rešitve. Strinjal se je s predsednico LDS Katarino Kresal, ki je kandidatki v pismu podpore zapisala, da je oseba, ki izpolni, kar obljubi, in je zato vredna zaupanja. "Kandidiram, ker verjamem v delo za skupnost, in želim, da bi se ljudje več odločali za sodelovanje pri pomembnih odločitvah na lokalni ravni," je povedala **Alenka Žavbi Kunaver** in izpostavila dve področji dela: okolje in skrb za najmlajše. Žavbi Kunaverjeva živi v Zbiljah in je mati treh hčera, vse tri so tekačice na smučeh. Za županjo je kandidirala že pred štirimi leti in dobila nekaj manj kot osem odstotkov glasov. **M. B.**

Alenka Žavbi Kunaver je pri kandidaturi podprla tudi Katarina Kresal.

LJUBLJANA

Resne razmere v slovenskem novinarstvu

Prodaja dnevnika Večer neznani računalniški firmi je dvignila na noge slovensko novinarsko srenjo, ki snovalce novega zakona o medijih poziva, da novinarje upošteva kot partnerje pri spreminjanju te zakonodaje. V sistem lastninjenja medijskih hiš želijo vgraditi varovalke, ki bodo preprečevale ali oteževale špekulacije, preprečevali kapitalske, politične in druge pritiskne na medij in ki bi upoštevale mnenja novinarjev v medijskih hišah. Protestom Večerovih novinarjev sta se pridružili obe novinarski društvi in več aktivov novinarskih hiš. Na ministrstvu za kulturo, kjer pripravljajo spremembe v medijski zakonodaji, zatrjujejo, da delijo skrb nad dogajanjem v slovenskem medijskem prostoru. Ministrica **Majda Širca** je za danes povabila novinarke in novinarje na delovni sestanek, kjer bo beseda o novi medijski zakonodaji. **D. Ž.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **BORUT HAFNER** iz Podnarta.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Slovenski oktet v Kranjski Gori

Tudi Kranjska Gora, ki je vsako poletje temperaturno bolj sveža od drugih krajev, se ponaša z več prireditvami. Letošnje Poletje v Kranjski Gori bo zaokrožil veliki koncert Slovenskega okteta, ki bo v soboto, 24. julija, ob 20.30 v dvorani Vitranc. Ker je Gorenjski glas medijski sponzor prireditve, naročnikom podarja kar deset vstopnic za ta koncert. Če se želite potegovati za brezplačno vstopnico, odgovorite na nagradno vprašanje: Naštejte nekaj članov zasedbe Slovenski oktet. Odgovore s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, telefon) nam najkasneje do torka, 20. julija, pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: malioglas@g-glas.si. Nagrajence bo določil žreb. Vstopnice so tudi sicer v prodaji v TIC Kranjska Gora. **D. K.**

Zakoni, povezani z delom

Zakon o delovnih razmerjih umaknjen iz postopka, poslanci odločajo o malem delu in o trgu dela. Potrdili tudi izid referenduma o arbitražnem sporazumu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Novelo zakona o delovnih razmerjih so poslanci ocenili kot neprimerno in jo umaknile iz obravnave, vlada pa naj pripravi nov predlog, ki bo natančneje uredil problematiko prezaupovanja delavcev v slamnata podjetja. Poslanci so od delovnopravne zakonodaje obravnavali tudi predlog zakona o malem delu, s čimer želi država po besedah ministra za delo **Ivana Svetlika** povečati prožnost trga dela in tem delavcem zagotoviti socialno varnost, še naprej pa bo omogočalo fleksibilen prvi stik študentov in dijakov s trgom dela. Nasprotniki zakona (najglasnejši so študentje in njihove organiza-

Še zadnji pomenek pred zasedanjem / Foto: Tina Dokl

cije) pa menijo, da bo malo delo povečalo zaposlovanje v negotovih oblikah dela. Poslanci sicer zakonski predlog večinoma podpirajo, tudi opozicijski, slednji pa vendarle

opozarjajo na vse slabši socialni položaj študentov in zahtevajo, da je treba študentom zagotoviti tudi štipendije. Tudi v koaliciji so stališča do zakona precej različna. Tretji zakon,

ki se ukvarja z delom, je zakon o urejanju trga dela. Glavni cilj je uveljavljanje koncepta prožne varnosti na trgu dela, kar naj bi dosegli s spremembami sistemskih zakonov, ki urejajo delovna razmerja in sistem socialne varnosti na eni strani, in povečano vlogo politike zaposlovanja ter večjo varnostjo brezposelnih na drugi. S tem bo tudi povečana varnost oseb, ki so izgubile zaposlitev. V nasprotju z zakonom o delovnih razmerjih in o malem delu je slednji usklajen s socialnimi partnerji.

Na julijski seji so poslanci soglasno razglasili tudi rezultat referenduma o arbitražnem sporazumu med Slovenijo in Hrvaško.

Sinonim za vrhunski rezultat

Po mnenju ministrice in predsednice LDS Katarine Kresal je kranjski županski kandidat Darjan Petrič sinonim za vrhunski rezultat, ki ga Kranj v prihodnjih letih za razvoj še kako potrebuje.

VILMA STANOVNIK

Kranj - "Vse tisto, kar je Darjana Petriča pripeljalo do zmag v športu, ga nedvomno lahko pripelje do uspehov v politiki. Pri tem imam v mislih predvsem njegove osebne lastnosti, kot so pogum, vztrajnost, predanost, discipliniranost in modrost. Vse to potrebuješ tudi v politiki," je na torkovi uradni predstavitvi kandidata za župana Mestne občine Kranj Darjana Petriča povedala ministrica za notranje zadeve in predsednica LDS **Katarina Kresal**, saj je Petrič kot kandidat za župana poleg stranke SD, katere član in kandidat je, že dobil podporo LDS, podpirata pa ga tudi stranka SMS - Zeleni Evrope in Glas žensk Slovenije. "Darjan Petrič je sinonim za vrhunski rezultat. Takšnega je dosegel v športu in verjamem, da lahko takšnega doseže tudi kot župan tega mesta. Upam si trditi, da je zagotovo najbolj-

Stane Boštjančič, Majda Potrata, Darjan Petrič, Katarina Kresal, Darja Kovačič in Darko Kranjc so prepričani, da si Kranj zasluži boljše in da bi s skupnimi močmi za to znali poskrbeti. / Foto: Tina Dokl

ši kandidat, kar jih je Kranj do sedaj imel," je še poudarila ministrica Kresalova.

Da ima Darjan Petrič vse, kar je potrebno za dobrega župana, je izpostavila tudi poslanka SD **Majda Potrata**. "To je zakoreninjenost v svojem mestu, predanost ljudem, hkrati pa tudi sveto-vljanstvo, ki ga mu ne manj-

ka," je poudarila Majda Potrata. Podporo Darjanu Petriču in njegovo skrb tako za mlade kot prijazno okolje ceni tudi predsednik Stranke mladih Slovenije - Zeleni Evrope **Darko Kranjc**, na njegove številne vrline pa je ob predstavitvi v kranjski Mestni hiši spomnila tudi predsednica mestnega odbora

LDS **Darja Kovačič**.

"Kranj zasluži boljše!" je bilo večkrat slišati ob predstavitvi Darjana Petriča, na to pa je opozoril tudi predsednik mestnega odbora SD **Stane Boštjančič**. "Verjamemo, da bo Darjanu Petriču uspelo narediti bolj učinkovito občinsko upravo, pa tudi, da bo plavalec na dolgo progo, kar pomeni, da bo vztrajal najmanj dva mandata," je poudaril Stane Boštjančič.

Svoj program je predstavil tudi **Darjan Petrič**, ki je povedal, da je v življenju imel že precej odgovornih nalog, njegov cilj pa je, da Kranj znova prevzame vodilno vlogo povezovalca napredka regije. "Rad bi bil spet ponosen na svoje mesto na vsakem koraku. Kranj želim ustvarjati kot urbano harmonijo, udoben dom za vse nas," je poudaril Darjan Petrič in dodal, da se bo zavzemal tako za gospodarski razvoj kot prijazno okolje s sodobno komunalno uredjenostjo.

Spremenjen sistem socialnih pomoči

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Državni zbor je obravnaval zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in o socialnovarstvenih prejemkih. O vseh vrstah prejemkov bodo odločali centri za socialno delo, v socialni

evidenci pa bodo tudi podatki o vrednosti posameznikovega premoženja (nepremičnine, stanovanja, hiše, avtomobili, delnice), ki bodo vplivali na upravičenost do posameznega prejemka, od premoženja bo odvisna tudi višina socialne pomoči. Namen spre-

jetja teh zakonov ni krčenje pravic, pač pa želijo omogočiti, da bi pomoč dobili samo tisti, ki jo potrebujejo, je dejal minister **Ivan Svetlik**. Novi sistem naj bi preprečil tudi zlorabe in kopičenja socialnih pomoči. Ključni bodo štirje denarni prejemki in de-

vet subvencij. Prvi so otroški dodatki, ki jih bodo starši dobivali samo za otroke do 18. leta starosti. Višina otroškega dodatka bo razdeljena v več kategorij. Za dijake in študente po 18. letu starosti bo država namenjala državne štipendije, ki bodo prav tako odvisne od socialnega položaja prosilca. Spremembe naj bi uveljavili v letu dni, napoveduje predlagatelj.

"Ambiciozna, a prijazna in dostopna"

V državnem zboru naj bi danes potrdili Darjo Radić s Hrušice za novo ministrico za gospodarstvo.

URŠA PETERNEL

"Spominjamo se je kot ambiciozne, a prijazne, preproste in dostopne sodelavke," so nam o 44-letni Darji Radić, ki bo danes najverjetneje postala nova ministrica za gospodarstvo, povedali na Občini Jesenice. Radićeva je svojo karierno pot kot univerzitetna diplomirana ekonomistka začela leta 1989 prav na Občini Jesenice, kjer je ostala do leta 1994. Nato je bila dve leti zaposlena v Gradbenem podjetju Grosuplje, sledila pa je vrnitev na Gorenjsko, kjer je dve leti delala na Občini Kranjska Gora kot svetovalka za turizem in investicije. Nato je bila še dve leti direktorica zavoda za promocijo in razvoj turizma v Kranjski Gori. Leta 2001 (tega leta je zaključila tudi magistrski) pa je začela svoj prvi mandat na gospodarskem ministrstvu, kjer je ostala do leta 2005. Najprej je opravljala naloge državne

Darja Radić / Foto: K. T.

podsekretarke in vodje sektorja za turizem, nato pa še sekretarke in vodje direktorata za turizem. Sledila je zaposlitev na visoki šoli za turizem v Portorožu, no-

vembra 2008 pa jo je vlada imenovala za državno sekretarko na ministrstvu za gospodarstvo. Tam je bila zadnje leto in pol desna roka gospodarskega ministra

Mateja Lahovnika, ki je, kot je znano, odstopil. Če bo Radićeva danes v parlamentu potrjena kot gospodarska ministrica, bo nadaljevala delo, ki sta ga začela z ministrom Lahovnikom, je povedala. Napovedala je, da bo predvsem ambasadorica gospodarstva - v vladi se bo zavzemala za zakonodajo, ki ne bo prinašala novih administrativnih bremen ali celo zmanjšanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Darja Radić je domačinka s Hrušice (njen dekleški priimek je Klinar), z družino - možem in dvema sinovoma, 17-letnim Aljošo in 11-letnim Živanom pa živi na rodni Hrušici. V tem mandatu je tudi predsednica nadzornega odbora Občine Jesenice, kjer je stroga nadzornica, vendar korektna in vedno pripravljena na sodelovanje in pomoč, smo izvedeli na Občini Jesenice. Dejavnost je tudi v politiki, saj je predsednica jeseniškega odbora stranke Zares.

Najbolj vroč dan letos

◀ 1. stran

A čeprav je za marsikoga to že skoraj neznosna vročina, s tem še vedno ne bomo dosegli rekordnih temperatur, ki so jih namerili daljnega leta 1950 - takrat je živo srebro v Črnomlju 5. julija pokazalo kar 40,6 stopinje Celzija. Po besedah Andreja Pečenka naj bi se vreme v podobnem "vročem tempu" nadaljevalo še ves julij, saj dolgoročne napovedi ne kažejo na večje ohladike. V noči s sobote na nedeljo bo sicer naše kraje prešla manjša fronta z nevihtami, ki bo ozračje ohladila za kakšnih pet stopinj, a že v nedeljo se bo razjasnilo in temperature naj bi bile od ponedeljka naprej spet okrog 30 stopinj Celzija. Večje spremembe vremena na slabše tako julija verjetno ne bo, je povedal Andrej Pečenko, medtem ko je avgusta marsikaj možno, a za večje ohladike se mora na polu nabrati zadostna količina hladnega zra-

ka. Na to pa v teh vročih dneh še nič ne kaže ... Tako si bo ohladike v teh pregretyh dneh vsakdo moral poiskati sam, bodisi ob vodi ali kje drugje. Blejsko jezero se je včeraj ogrelo že na 24 stopinj, Bohinjsko pa na 23 stopinj. "Naravno klimo" pa imajo v gorah, na Kredarici so včeraj izmerili osvežilnih 15 stopinj Celzija, je povedala Marina Pogačar iz Triglavskega doma na Kredarici. Snega ni več, razen nekaj zaplat. Na Kredarici se le redko ogreje na več kot 20 stopinj Celzija, lani avgusta so izmerili rekordnih 21 stopinj. In koliko planincev se v teh dneh pride ohladiti na najvišjo slovensko planinsko postojanko, ki stoji na nadmorski višini 2515 metrov? "Vsak dan jih gre mimo na Triglav vsaj 150, zvečine tujcev, medtem ko je Slovencev v teh dneh zelo malo. Prenoci pa morda trideset, štirideset planincev vsako noč," je še povedala Pogačarjeva.

NAKLO

Odprt tudi drugi avtocestni priključek

V ponedeljek so v Naklem odprli še priključek na drugi strani avtoceste A2 Karavanke-Ljubljana. Priključek je bil sicer končan že v začetku meseca, tehnični pregled pa so opravili sredi prejšnjega tedna. Priključek, ki omogoča izvoz z avtoceste z gorenjske strani in uvoz proti Ljubljani je zgradilo podjetje Strabag, že spomladi pa je cestno podjetje Kranj zgradilo nov priključek proti Jesenicam in izvoz z ljubljanske smeri. V sklopu celotnega projekta sta tudi dve novi križišči in rekonstrukcija križišča v smeri proti Strahinju in Žejam. M. G.

Izum, ki ni več njegov

Janeza Kuralta je vznemirila novica, da je tuje podjetje na trg poslalo sanitarno splakovalno napravo, ki jo je kot izumitelj patentiral leta 1999 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Pod napravo so podpisani drugi avtorji in ne Janez Kuralt.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Janez Kuralt iz Britofa pri Kranju se je pod zaporedno številko 9800233 pri Uradu RS za intelektualno lastnino maja leta 1999 vpisal med inovatorje. Izumil je sanitarno splakovalno napravo, s katero naj bi štiričlanska družina mesečno privarčevala petsto litrov vode. Sistem varčevanja z napravo je preprost; voda, ki jo uporabimo za umivanje rok v umivalniku, se zbira v WC kotličku in se vnovič uporabi za splakovanje stranišča. Umivalnik je nameščen nad straniščno školjko in dodatni ni potreben, zato je prihranek tudi pri prostoru. Septembra 2000 je Janez Kuralt za inovacijo prejel bronasto medaljo slovenskega Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, novembra istega leta je za inovacijo prejel tudi bronasto medaljo na razstavi inovacij v Nürnbergu v Nem-

Janez Kuralt je trkal na vrata slovenskih podjetnikov, da bi naredili prototip sanitarne splakovalne naprave in jo dali na trg. Žal neuspešno ... / Foto: osebni arhiv Janeza Kuralta

čiji. Trkal je na vrata slovenskih gospodarstvenikov, da bi izdelali prototip naprave. Žal neuspešno. Junija letos pa je v enem od slovenskih časopisov zasledil novico, da sta arhitekta Gabriele in Oscar Burratti za podjetje Roca izdelala sanitarno splakovalno napravo - umivalnik in stranišče v enem kosu. Naključno smo poklicali enega od slovenskih prodajalcev sanitarne opreme v Ljubljani, kjer so potrdili, da poznajo izdelek, da ga sicer nimajo na zalogi, vendar se ga da naročiti.

Janez Kuralt, ki je prijavil patent prek patentnega zastopnika, ima zvezane roke, sodeč po odgovoru Helene Zalaznik, vodje Sektorja za patente pri Uradu RS za intelektualno lastnino: "Navedeni patent pod številko 9800233 je prenehal veljati 1. decembra 2004, ker ni bila plačana pristojbina za vzdrževanje patenta. S tem so prenehale tudi vse pravice imetniku patenta, ki so izhajale iz patenta, ki je veljal v Sloveniji. Torej prodaja proizvodov, ki so bili patentno zaščiteni do 1. decembra 2004, od tega datuma naprej ne pomeni kršitve." Kaže, da je šel še en slovenski izum, ki ob pravem času ni naletel na pravi posluš slovenskega gospodarstva, v tuje roke ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;

stalni sodelavci:

Marijana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilover Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Še vedno vsak na svojem bregu

Na spor med Aeroklubom in ALC se je odzvalo tudi Društvo za varstvo proti hrupu in širitvi letališča Lesce.

MARJANA AHAČIČ

Lesce - Zapletom v zvezi z delovanjem pred nedavnim odprtega letališča ni videti konca. Na vse bolj zaostrujoči se spor med vodstvom javnega zavoda Alpski letalski center in člani domačega Aerokluba se je z javnim pismom odzvalo tudi Društvo za varstvo proti širitvi in hrupu letališča Lesce. Naj spomnimo, da je dvanajst letal, ki so prek javnega zavoda v lasti občine Radovljica, upravljajo pa jih člani Aerokluba ALC, še vedno na tleh, ker direktor ALC Pavel Škofic ne dovoli njihove registracije, dokler z letalci ni podpisana pogodba, ki bi urejala medsebojna razmerja.

A do te je, kot kaže, še daleč. Tista, ki jo je v podpis pripravil javni zavod ALC, je za društvo nesprejemljiva, čeprav so se o vsebini pogajali že od lanske jeseni. Člani društva Škoficu očitajo, da pospešeno uničuje letališče, ki ga s skupino zasebnikov želi privatizirati, da je samovoljno prepovedal letenje ja-

dralnih letal in onemogočil panoramske lete.

Škofic na drugi strani trdi, da si nekaj članov aerokluba želi obdržati nekdanje privilegije in da bo podpisal izključno takšno pogodbo, ki bo zakonita in pravična. Zanimivo je, da se z Škoficem tokrat strinjajo njegovi donedavni nasprotniki, Društvo za varstvo pred hrupom in širitvijo letališča Lesce, ki v izjavi za javnost trdijo, da je po njihovih informacijah, ki naj bi prihajale prav iz vrst Aerokluba, "trenutno vodstvo Aerokluba in nekaj njihovih sodelavcev spravljalno zaslužek iz dejavnosti v lastni žep". Opozarjajo pa tudi, da se je po junijskem odprtju nove vzletno-pristajalne steze že povečal hrup tudi južno od avtoceste, čeprav člani domačega Aerokluba ne morejo leteti. Prepričani so, da na letališču vlada kaos, in zato pričakujejo večje število nesreč. Obenem pa opozarjajo, da bodo "ob neupoštevanju zakonodaje, kar bi se zgodilo, če se Aeroklubu odda družbeno premoženje pod ceno, takoj vložili kazensko ovadbo".

Ležanje v parku je kaznivo

Blejski redarji bodo sprva zgolj opozarjali, da je sončenje na travi v Zdraviliškem parku in Mali Zaki prepovedano, sčasoma pa si bodo kršitelji lahko "prislužili" 150 evrov kazni.

MATEJA RANT

Bled - Odlok, ki na javnih zelenih površinah prepoveduje poležavanje, je sicer v veljavi že nekaj časa. Kljub temu je na zelenicah okrog jezera ob toplih dnevih videti polno kopalcev, ki tam razprostrejo svoje brisače. Nanje bodo blejski redarji postali bolj pozorni. "Doselej nismo izrekli še nobene kazni, saj smo turistična občina, zato smo se odločili za bolj mehak pristop. Redarji bodo tiste, ki bodo poležavali na travi v Zdraviliškem parku ali v Mali Zaki, sprva le opozarjali," je pojasnil direktor občinske uprave **Boris Malej**. Predvidena kazen za kršitelje sicer znaša 150 evrov.

"Ljudje lahko kjerkoli dostopajo do obale, da kar povsod poležavajo, pa ne gre," je odločen Boris Malej. Edino urejeno kopalnišče je ta čas Grajsko kopalnišče, svoja kopalnišča imajo tudi hoteli, kopanje na lastno odgovornost

Za poležavanje na travi v parku je predvidena kazen 150 evrov. / Foto: Tina Dokl

pa omogočajo tudi gostom blejskega kampa. Prav tako, je pojasnil Malej, za zdaj ne preganjajo kopalcev na Mlinem, kjer še ni urejeno lastništvo zemljišča. "Vse drugo so divja kopalnišča. Treba se je zavedati, da kopalci s tem prispevajo k uničevanju obale," opozarja Boris Malej in dodaja, da v Mali Zaki zaradi

tega trave skoraj ne raste več, povsem uničeni so bili tudi pomoli. "Ob gradnji tamkajšnjih športnih objektov smo zato v obnovo pomolov vložili prek devetdeset tisoč evrov." Počasi bodo tako kopalce začeli preganjati tudi iz Male Zake, pravi Malej. Za nadzor bodo skrbeli štirje občinski redarji, v Mali Zaki

pa se dogovarjajo, da bi za red poskrbela tudi blejski veslaški klub in Veslaška zveza Slovenije s svojimi varnostnimi službami. Druge površine ob jezeru, še pojasnjuje Malej, pa so v pristojnosti države, zato tam ne morejo ukrepati, dokler ne bodo sprejeli ustrezne zakonodaje.

Nakljanci so izdali zbornik

Prvih sto števil nakljanskega zbornika je izšlo že ob občinskem prazniku konec junija, te dni pa še vsa preostala naklada. Javnosti ga je predstavil urednik Stane Mihelič s sodelavci.

KRANJSKA GORA

Častni občan bo Vid Černe

Ob občinskem prazniku, ki ga občina Kranjska Gora že vse od ustanovitve pred štirinajstimi leti praznuje 7. avgusta, to je na dan, ko je leta 1895 dovški župnik Jakob Aljaž na vrhu Triglava postavil kasneje po njem imenovani stolp, bodo tudi letos podelili občinska priznanja. Kot je na svoji zadnji seji sklenil občinski svet, bodo priznanje tokrat podelili smučarju **Andreju Špornu** za vrhunske športne dosežke, med katerimi je prav gotovo najbolj odmevno drugo mesto na tekmi svetovnega pokala v Kitzbühlu v pretekli sezoni. Na pobudo gasilskega društva Dovje-Mojstrana bo drugo letošnje občinsko priznanje prejela Agrarna skupnost, ki je zelo dejavna na različnih področjih, obenem pa finančno pomaga domačim društvom, med katerimi je tudi gasilsko. Drugi častni občan Občine Kranjska Gora pa bo po Stanku Koširju letos postal **Vid Černe** (na sliki), avtor številnih publikacij o Kranjski Gori in okolici, fotograf in raziskovalec narečij, neutrujen pri ohranjanju kulturne dediščine in krajevnih običajev. Slovesnost bodo na trgu Na Gorici v centru Kranjske Gore tudi tokrat pripravili na predvečer praznika, 6. avgusta, zvečer, osrednji dogodek letošnjega praznovanja pa bo letos prav gotovo odprtje Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani na sam praznični dan, v soboto, 7. avgusta. **M. A.**

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Naklo - Včasih se je Naklu reklo vas na Kalu, je dejal urednik **Stane Mihelič**, in tako so naslovili tudi zbornik, ki je prva takšna publikacija v občini Naklo. Doselej so se na podoben način sicer že predstavili nekateri kraji v občini Naklo, nazadnje pred petdesetimi leti tudi samo Naklo, tokrat pa so želeli celovito predstaviti sedanjo občino, od njene gospodarske in upravnopolitične do društvene slike, nekatere znamenite osebnosti, segli pa so tudi v zgodovino posameznih krajev. Nakljanski zbornik je zajetna knjiga, ki tehta skoraj tri kilograme, tiskana je v 2500 izvodih, ima 544 strani in 54 poglavij, napisalo jo je štirideset avtorjev, v njej je 380 slik in 92 grafikonov. In če nadaljujemo v govoricah številki: nastajal je 11 mesecev in bil načrtovan pol manj obsežen, kot se je izšlo na koncu. Stane Mihelič, ki je zbornik predstavil v družbi župana Ivana Štularja, podžupana Megliča, direktorja občinske uprave Draga Goričana in dveh avtorjev, Daniele Žagar in Draga Paplerja, je skupaj z

Nakljanski zbornik so predstavili (od leve): Drago Papler, župan Ivan Štular, Ivan Meglič, Stane Mihelič, Drago Goričan in Daniela Žagar.

avtorji nanizal več zanimivosti. Ena od njih se dotika imena: Naklanci, Nakljanci ali Nakelčani? Pravi, da sta se z lektorico Jožico Koder naposled odločila za tisto iz slovenskega pravopisa iz leta 2003, to pa so Nakljanci. "Knjigo sem prebral in sem sam sebe vesel, da sem predlagal pravega urednika zanj, ta pa je našel prave sodelavce. Res so opravili pomembno delo," je dejal župan **Ivan Štular**. "V šestnajstih letih občine Naklo je bil storjen ve-

lik napredek, zato smo imeli o čem pisati," je dodal eden najbolj plodovitih avtorjev besedil in fotografij **Drago Papler**. **Daniela Žagar** pa je nazivala vrsto zanimivosti iz gospodarske zgodovine Naklega, kjer je bilo že nekoč razvito obrtništvo, v zadnjem poldrugem desetletju pa je število obrtnikov med šestimi občinami iz kranjske upravne enote najbolj naraslo prav v Naklem. Pomembno je, da so ohranjene še mnoge stare obrti. In še zanimiv drobec:

najstarejše pivo na celinski Evropi prihaja s podjetnikom Staretom iz Strahinja.

Knjiga, odeta v modre platnice s simbolom Petrovih ključev na naslovnici in s fotografijami vseh večjih krajev v občini na hrbtni strani, je za simbolično ceno šestih evrov naprodaj v turistično informativnem centru in na občinskem uradu Naklo. Sicer pa sogovorniki pravijo, da so imeli z izdajo zbornika za dvajset tisoč evrov stroškov.

Jeseni subvencija za najmlajše loške otroke

Na zadnji seji občinskega sveta Škofja Loka je bil sprejet pravilnik o subvencioniranju varstva otrok, ki niso vključeni v programe predšolskega varstva.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Subvencija bo namenjena vsem staršem otrok prvega starostnega obdobja, tudi tistim, ki doslej niso vložili vloge za sprejem otrok v vrtec. Gre za poseben socialni ukrep, ki lahko ublaži stisko staršev in jim delno nadomesti stroške, ki jih namenijo za plačilo zasebnega varstva otrok, hkrati pa lahko nekoliko omili število zahtevkov za vključitev otrok v vrtčevske programe, ukrep pojasnjujejo v občini Škofja Loka.

Prosilcev za mesta v loških vrtcih je vsako leto več, razlog tiči tako v visoki rodnosti na tem območju kot tudi v zakonski možnosti, da imajo starši drugega otroka in vse nadaljnje v vrtcu brezplačno. Lani so tako v Škofji Loki postavili modularni vrtec, ki pa ni rešil povečanega povpraševanja, zlasti ne za otroke prvega starostnega obdobja. Po ugotovljenih podatkih iz vpisa je brez mesta v vrtcu ostalo 105 otrok, starih od enega do treh let, medtem ko je za otroke drugega starostnega obdobja (starih od štiri do šest let) v loških vrtcih dovolj prostora in je možno sprejeti vse otroke drugega starostnega obdobja, ki prosijo za sprejem v

Za najmlajše otroke bodo škofjeloški starši dobili občinsko subvencijo. / Foto: arhiv GG

vrtec, le nekaj organizacijskih prijemov za prerazporeditev po oddelkih bi bilo potrebnih, je prepričan župan Igor Draksler.

S pravilnikom, ki uvaja in ureja subvencijo v višini sto evrov za vse otroke prvega starostnega obdobja, ki niso vključeni v javno varstvo, pa začasno rešujejo stiske najmlajših otrok. Mesečno subvencijo v višini sto evrov neto bodo tako dobili vsi starši otrok, starih od enega do treh let, ki niso vključeni v vrtec, ne glede na to ali otrok že sicer niso nameravali vključiti v vrtec ali pa so to želeli, vendar v njem niso

dobili mesta. Pravilnik začne veljati 1. septembra, pravica do subvencije velja za dobo enega leta, pri čemer se vloga za subvencijo vsako leto znova presoja in odobrava. Pravico do subvencije uveljavlja upravičenec s pismeno vlogo na predpisanem obrazcu, ki bo prosilcem kmalu (predvidoma že 1. avgusta) na voljo na občinski spletni strani, nato pa bodo lahko zahtevek za subvencijo vlagali v sprejemni pisarni občine ali po pošti.

"Tovrstno sofinanciranje je sicer začasen oziroma premostitven ukrep, saj v občini Škofja Loka v bližnji prihod-

nosti načrtujemo gradnjo novega vrtca na območju vojašnice. S pridobitvijo dodatnih kapacitet v novem vrtcu v vojašnici bo občina omogočila dovolj prostih mest za vse tiste otroke, ki potrebujejo vrtčevsko varstvo, in bo s tem odpadla potreba po dodatnem subvencioniranju. Takoj ko bo prišlo do obljubljenega prenosa lastništva zemljišča, namenjenega gradnji vrtca v nekdanji vojašnici z države na občino, bo Občina Škofja Loka lahko začela pripravo projektne dokumentacije za gradnjo novega vrtca," še pravijo na loški občinski upravi.

Med počitnicami ni dolgčas

Tudi letos je za kranjske šolarje dobro poskrbljeno, saj so jim različna društva pripravila vrsto dejavnosti, lahko pa se sprostijo ob športu, pa tudi ob knjigah in ob računalnikih.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Tako so se v začetku počitnic mladi družili v Škrlavcu, za aktivne počitnice pa skrbijo pri Akademiji za gibanje, kjer so ta teden pripravili čarovniški teden, zadnji teden v juliju pa pripravljajo teden gusarjev, prav tako pa imajo organizirano pavalno šolo. Tudi športna šola Pepe skrbi, da mladim na kranjskem letnem kopališču ni dolgčas, saj že peto leto organizirajo počitnice s Peptom.

Čeprav je do novega šolskega leta še kar nekaj časa, iz Društva prijateljev mladine in Centra za socialno delo Kranj obveščajo, da bo 4. septembra med 9. in 13. uro v avli mestne občine Kranj znova sejem rabljenih šolskih knjig in potrebščin.

Živahno je tudi na športnem stadionu, kjer v organizaciji Zavoda za šport vsak dan v juliju med 18. in 21. uro pripravljajo različne športne dejavnosti, vse sobote pa je mogoče igrati ulično košarko.

KRANJ

Jama za smeti ob arheološkem spomeniku

Prebivalka starega mestnega jedra je opozorila na njej nerazumno postavitve podzemnih zabojnikov za odpadke v bližini župnijske cerkve v Kranju. Ob cerkvi je urejen Arheološki spomenik - Kostnica. Vidni so zidani temelji poznoantične osmerokotne krstilnice, spodnji ostanki zidu kostnice okroglega tlorisa s konca 13. stoletja, pokopališke kapele z grobnico iz 15. stoletja ter novejša kostnice, ki jo sestavljajo skrbno zložene plasti lobanj in okončin pokojnikov. Iz občinskega Oddelka za razvoj in investicije smo dobili skop odgovor, v katerem navajajo, da Gradbincev GIP po naročilu Mestne občine Kranj izvaja gradbena dela za postavitve podzemnih zabojnikov za odpadke in da so pred gradbenim posegom opravili arheološka izkopavanja in našli nekaj skeletov. Bližnja kostnica se jim očitno ne zdi problematična, saj je v odgovoru niti ne navajajo, ampak omenjajo samo tržnico, od katere pa so dovolj oddaljeni, da ni nevarnosti za poškodbe. **S. K.**

Foto: Tina Dokl

Zaradi počitnic dva milijona evrov škode

MATEJA RANT

Kranj - "Odločitev oziroma sprejem pravilnika, po katerem se zimske počitnice za vso Slovenijo združujejo na en sam teden, kaže na to, da nihče na strani države ni pomislil na finančne posledice, ki jih takšna odločitev prinaša," so opozorili v Skupnosti občin Slovenije. Zato so na

ministra za šolstvo in šport Igorja Lukšiča naslovili opozorilo, da bodo s tem občinskim posredno povzročili gospodarsko škodo. "Zaradi izpada enega tedna počitnic v posameznih občinah ocenjujejo škodo tudi na dva milijona evrov," so poudarili v Skupnosti občin Slovenije. Škodo naj bi utrpela predvsem zdravilišča, smučišča,

ponudniki sob ter gostinski lokali in restavracije. K spremembi enotnega datuma zimskih šolskih počitnic so ministra pozvali tudi nekateri učitelji iz Osnovne šole Cvetka Golarja v Škofji Loki. "Prepričani smo, da bo enotni datum bistveno poslabšal raven storitev in kakovost preživljanja prostih dni v naših turističnih središčih,

hkrati pa povzročil veliko gospodarsko škodo, ki si je v obdobju recesije ne moremo privoščiti," so zapisali v pobudi, pod katero se je podpisalo 21 učiteljev. V šoli je sicer po besedah ravnateljice Karle Krajnik zaposlenih 64 učiteljev, a nekaterim, je pojasnila, nova rešitev ustreza, zato se niso odločili pisno podpreti pobude kolegov.

Še ena dimnikarska...

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - "Dimnikar je prišel na dom, odprl vratca dimnika, posvetil v dimnik z baterijo, vratca zaprl in za to zaračunal 19,20 evra. Napisal je, da je delal deset minut, v resnici pa je delal približno minuto," je pove-

dala Mimi Resman iz Spodnjih Dupelj in dala primerjavo: "Ker sem starejša, imam pomoč pri popravilnem stanovanju. Za uro čiščenja stanovanja dam pet evrov, pa se za ta denar čistilka zelo potruji. V urno postavko je všteta tudi njen prevoz iz Kranja."

Resmanova se še čudi: "Sploh ne vem, kaj dimnikar lahko omede, ko večinoma ne kurim na peč, ampak imam ogrevanje na elektriko."

Od Dimnikarstva Dovrtel smo v zvezi s tem želeli dobiti več odgovorov na vprašanja, med drugim, če pre-

verjajo opravljeno delo, zakaj se za hiter ogled zaračuna 19,20 evra, koliko zaračunajo za kilometer vožnje, kako se gibljejo cene ogledov ... Konkretnih odgovorov nismo dobili, le pojasnila, da način izvajanja dimnikarske službe določuje Ministrstvo za okolje in prostor, v okviru vlade RS, prek zakonov in podzakonskih aktov in da ravnajo v skladu s tem.

MOSTE PRI KOMENDI

Šola v Mostah bo večja

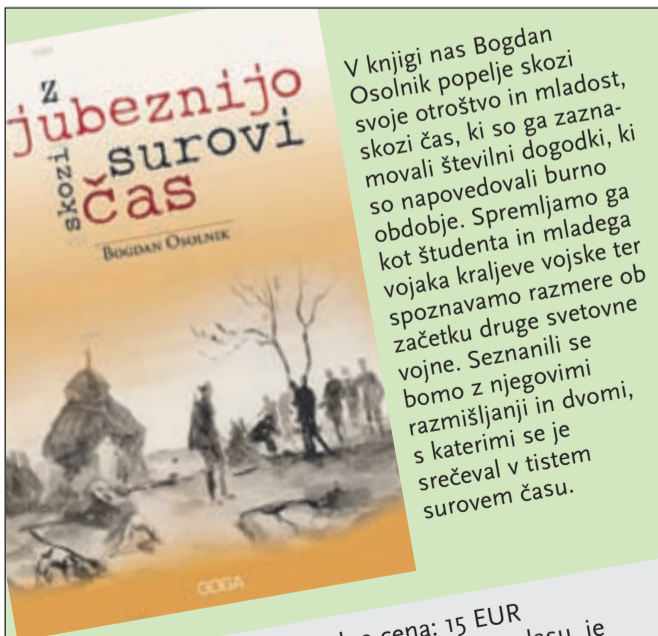
Prizidek k OŠ Moste bo dokončan čez dobro leto dni.

V Mostah se je začela težko pričakovana gradnja prizidka k osnovni šoli, ki bo olajšal delu učiteljem in učencem, v njem pa bodo začasno rešili tudi težave s prostori za predšolsko varstvo. Občina, ki je za investicijo načrtovala 1,2 milijona evrov, je z razpisom, ki je med gradbinci naletel na veliko zanimanja, zelo zadovoljna, saj je bil izbran izvajalec, ki bo projekt izvedel za kar polovico predvidenih sredstev. Delavci kamniškega Graditelja so v teh dneh že začeli delati, prizidek pa bo končan predvidoma konec prihodnjega poletja. Kot je povedal župan Tomaž Drolec, bodo v prizidku štiri nove učilnice, manjša večnamenska dvorana in manjša knjižnica, prenovili pa bodo tudi kuhinjo in uredili novo dostopno cesto s kanalizacijo. **J. P.**

KAMNIK

Veliko zanimanje za kamniški županski stolček

Najava dolgoletnega kamniškega župana **Antona Toneta Smolnikarja**, da jeseni ne bo več kandidiral, je, kot kaže, spodbudila mnoge, ki si želijo zasesti to mesto. Že spomladi je kandidato potrdil podžupan **Brane Golubovič** (LDS), pred dnevi pa sta svojo odločitev predstavila tudi **Julijana Bizjak Mlakar**, poslanka SD v Državnem zboru, in **Robin Majnik**, član samostojne svetniške skupine in lokalne liste Civilna iniciativa za moje mesto in vas. "Po temeljitem in resnem premisleku sem se odločila, da bo za Kamnik dobro, če postanem županja. Podpora mi je že izreklo več volivcev in prepričana sem, da s svojimi bogatimi izkušnjami lahko našo občino naredim bolj prijazno in uspešno," je povedala Julijana Bizjak Mlakar, ki v združevanju poslanske in županske funkcije ne vidi težav. Na podporo vseh občanov računa tudi Robin Majnik, ki poudarja, da je njihova lista nepolitična. "Za kandidato sem se odločil zato, ker so v naši občini bistveni potenciali ostali neizkoriščeni, predvsem turizem in malo gospodarstvo." Skoraj zagotovo naj bi ob podpori Liste Toneta Smolnikarja za župana kandidiral tudi **Marjan Šarec**. Nekoliko bolj skrivnostni pa so za zdaj predstavniki desne politične opcije, ki naj bi še vedno iskali skupnega kandidata, ki bo sposoben zmagati. Med imeni se pojavljajo svetnik NSi **Matej Tonin**, svetnika SDS **Robert Kokotec** in **Demeter Sadnikar**, nekdanji poslanec SDS **Rudi Veršnik** in kandidat SLS **Franc Orešnik**. **J. P.**

V knjigi nas Bogdan Osolnik popelje skozi svoje otroštvo in mladost, skozi čas, ki so ga zaznamovali številni dogodki, ki so napovedovali burno obdobje. Spremljamo ga kot študenta in mladega vojaka kraljeve vojske ter spoznavamo razmere ob začetku druge svetovne vojne. Seznanili se bomo z njegovimi razmišljanji in dvomi, s katerimi se je srečeval v tistem surovem času.

485 strani, mehka vezava Redna cena: 15 EUR
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 13 EUR. Ceni knjige prištetemo še poštnino.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Novo vodstvo Velike planine

Družba Velika planina, d. o. o., ima po manj kot letu dni spet novega direktorja. Od danes naprej jo vodi dosedanji vodja obratovanja, Kamničan Dušan Bombač.

JASNA PALADIN

Kamniška Bistrica - Na Občini Kamnik, ki je še vedno stoodstotna lastnica družbe Velika planina - Zaklad narave, so se pred dnevi odločili zamenjati vodstvo podjetja.

Županova razrešitev nadzornega sveta in imenovanje Zvoneta Gosarja za direktorja pred zgolj devetimi meseci nista prinesla pričakovanih rezultatov, kar priznava tudi na občini. "Poslovni rezultati in nezadostno obvladovanje stroškov, številni zastoji, okvare in nesoglasja med zaposlenimi so zahtevali ponoven poseg v upravljaljsko strukturo družbe," so zapisali v sporočilu za javnost. Danes je mesto direktorja službe tudi uradno prevzel Dušan Bombač, ki je v podjetju zaposlen že deset let, pri vodenju pa mu bo kot svetovalec na finančnem in ekonomskem področju s strani Občine Kamnik pomagal mag. Jože Tomelj. Dušan Bombač je Kamničan, ki je bil do sedaj vodja obratovanja v podjetju, kot svojo veliko prednost pa vidi prav dobro poznavanje razmer znotraj družbe, dolgotrajne izkušnje z obratovanjem gondole, ne nazadnje

pa tudi lokalno pripadnost, saj pravi, da je Veliki planini zapisan s srcem, zato mu za njeno prihodnost še zdaleč ni vseeno.

"Zavedam se, da sem ugriznil v kislino in gnilo jabolko, a verjamem, da nam bo s skupnimi močmi, s kolektivnim delom vseh zaposlenih uspelo doseči dobro podlago za razvoj. Zavedati se moramo, da uspehe prinesejo majhni koraki," je optimističen **Dušan Bombač**, ki bo vodil kolektiv desetih zaposlenih in nekaj sezonskih sodelavcev. Naravoslovec po izobrazbi in prepričanju, kakor sam poudari, si želi, da bi planino tudi v prihodnje ohranili takšno, kot je, torej čim manj okrnjeno. "Želim si, da bi letošnjo sezono zaključili brez ustavljanja gondole. Letos je zaradi udara strele stala že dvakrat, enkrat skoraj mesec dni. Pred kratkim smo sistem ozemljitve rešili, tako da s tem težav ne bo več," je še povedal in dodal, da ima gondola uporabno dovoljenje do septembra, ko bodo natančno pregledali vitalne dele, prihodnje leto pa bo treba zamenjati pogonski sklop. Svetniki so na zadnji seji 150 tisoč evrov za zagon projekta z reblansom že zagotovili, še pri-

Dušanu Bombaču bo pri vodenju Velike planine v pomoč dobro poznavanje razmer znotraj družbe.

bližno pol milijona jih bo treba nameniti prihodnje leto.

Kljub upadu dohodkov iz turizma po vsej Sloveniji, so z letošnjim poletjem zadovoljni. Dnevno z gondolo pripeljejo približno dvesto obiskovalcem, zelo veliko tujcev, med vikendi jih planino obišče tudi po šeststo. Želijo si predvsem lepega

vremena, saj glavni mesec, ko je na planini več prireditev, šele prihaja. Konec meseca pripravljajo tradicionalno srečanje harmonikarjev, avgusta bo praznik Marije Snežne in vsakoletni pastirjev praznik, v začetku septembra pa bo na planini potekalo svetovno prvenstvo v gorskih tekih.

Visok jubilej smleškega župnika

Tomaž Nagode, župnik v Smledniku, je v teh dneh praznoval štirideseto obletnico mašništva.

MARJETA ŽEBOVEC

Smlednik - Farani, veseli, da imajo njega za župnika, so se odločili, da je to treba praznovati. Sestavili so organizacijski odbor, v katerem so sodelovali farani iz vseh vasi in skupin v župniji. Začetek maše v nedeljo, 11. julija, je bil drugačen: namesto uvodnega pozdrava, kot je v obredniku, je najprej Metod Ferbar v smleški praznični noši iz 19. stoletja, kakor je bila upodobljena na poštni znamki in je naslikana na freski na kulturnem domu, župniku voščil, in to v verzih. Maše se je več faranov udeležilo v narodnih nošah, med darovanjem sta dva od njih, zakonca Bonča, prinesla na oltar kruh in vino. Med mašo se je župnik v pridigi dotaknil svojega duhovništva, ki ga je lepo navezal na nedeljski evangelij o usmiljenem Samarijanu. Pred koncem maše pa je katehet Nejc Smole še v "prozi" voščil župniku. Med drugim je povedal: "Veselimo se z vami teh štiride-

Farani v narodnih nošah - zadaj stoji prvi z desne Metod Ferbar v smleški noši, župnik pa ima v rokah darilo: reliefna kipca Jezusa in apostola Tomaža.

setih let ... Predvsem pa se vam zahvaljujemo za žar, s katerim danes, verjamemo, pričujete vsaj tako zavzeto in iskreno kot ob novi maši. Ravno vi ste nam mnogokdaj zgled, da pravi kristjan ni upognjen kristjan, ki ne zna živeti življenja in cankarjan-

sko objokuje svojo nesrečo. Ne, tudi evangelij nam govori, da je pravi kristjan vesel kristjan, ki okolico presvetljuje v izpolnjevanju največje zapovedi ljubezni do Boga in bližnjega." Zraven je prišlo še nekaj faranov z darilom: glinenim Jezusom in aposto-

lom sv. Tomažem - župnikovim zavetnikom nejevernim Tomažem. Z blagoslovom na koncu maše pa se dogajanje nikakor ni končalo: farani s(m)o se kar dolgo zadržali v klepetu pred cerkvijo - seveda ob prigrizku in kozarčku, kar vse so tudi pripravili farani.

Treba bo biti potrpežljiv

Prvo ime prestopnega roka za ekipo Triglava Gorenjske je zagotovo 31-letni Jalen Pokorn, ki je nogometno mladost preživel prav v Kranju, nato se je podal v tujino in se preizkusil po Sloveniji. Kot pravi, bo za obstanek v elitni slovenski družini treba biti potrpežljiv, pa tudi trmast.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Komaj se je končalo svetovno nogometno prvenstvo, že se začnajo prvoligaški obračuni v slovenski konkurenci. Novinci v 1. ligi so nogometaši Triglava Gorenjske, ki imajo tudi nekaj novih nogometašev, prva zvezda prestopnega roka pa je prav gotovo nekdanji slovenski reprezentant, doma od Svetega Duha pri Škofji Loki, **Jalen Pokorn**, ki je športno pot začel pri Poletu, večino nogometne mladosti pa je nato preživel prav pri Triglavu, kamor se je vrnil po dobrem desetletju. Z njim sva se pogovarjala tako o svetovnem prvenstvu kot novi domači sezoni.

So si po vašem Španci zaslužili naslov svetovnih prvakov?

"Zagotovo so Španci zasluženost postali svetovni prvaki, saj so se odlikovali z zelo konstantno igro. Izkazali so se z načinom igre, ki ga gojijo v klubih, v Barceloni, Realu ... Značilnost njihove igre so kratke podaje od noge do noge, kjer ni nikakršnega nabijanja žoge, vsak igralec natančno pozna svojo vlogo. Skozi vse tekme so pokazali zrelost, krasila jih je homogenost v ekipi in vse to jih je na koncu pripeljalo do naslova svetovnih prvakov."

Kako ocenjujete igranje naše reprezentance?

"Naši so veliko naredili že z uvrstitvijo na prvenstvo, tudi tam pa nadaljevali s tem, kar jih je krasilo že v kvalifikacijah. Moštvo sicer nima zvezdnikov, kot ekipa pa so homogeni, borijo se drug za drugega. Tudi vodnje moštva je bilo zelo dobro, izkazal se je tako selektor kot vsi drugi pomočniki."

Kmalu reprezentanco čakajo kvalifikacije za Evro 2012. Kaj bodo morali narediti za nov uspeh?

"Delo bo treba nadaljevati po istih smernicah. Treba se je zavedati, da nič ne pride čez noč, in selektor se zagotovo zaveda pomanjkljivosti, ki jih bo skušal izboljšati. Po mojem mnenju se bo treba znebiti tudi rešpektov do večjih reprezentanc in igrati do zadnjega sodnikovega žvižga. Ob tem naj spomnim na tekmo proti ZDA, ki je bila že dobljena, pa na koncu z zmago ni bilo nič. Seveda je to enostavno reči, težje narediti."

V reprezentanci ne igrate že pet let, ste pa v zadnjem desetletju zamenjali nekaj držav in klubov. Kako to, da ste se spet vrnil domov, k Triglavu?

"Igral sem v Rusiji, Litvi, Izraelu, pred dvema letoma sem se vrnil v Domžale, potem sem šel v Celje in Olimpijo. Po končani sezoni sem se odločil za Triglav predvsem zato, ker je prišel v

Jalen Pokorn bo znova igral za ekipo Triglava Gorenjske.

prvo ligo. Želim si, da bi se fantje, ki smo bili raztepeni po tujini in slovenskih klubih, vrnil domov, kjer smo začeli kariere. Jaz sem za Triglav igral sedem let, od trinajstega leta, ko sem šel iz Poleta v Kranj. Zagotovo pa je bila pri vrnitvi v Kranj odločilna tudi bližina doma in izziv, da ekipa uspe v najmočnejši slovenski konkurenci. Se pa zavedam, da se je velikokrat najtežje izkazati prav doma."

Ima Triglav možnosti, da postane stabilen prvoligaš?

"Za uspeh mora biti ekipa sestavljena iz izkušenih igralcev, pa tudi mladih. Pri Triglavu veliko stavimo na mlade domače fante in želim si, da se prav zaradi podpore domači ekipi prebudi nogometno vzdušje na Gorenjskem. Vsi se zavedamo, da bo za uspehe treba biti potrpežljiv, napredovati korak za korakom. Je pa res, da je cilj vsakega novince v ligi najprej obstanek, nato pa boj za višja mesta. Dejstvo je, da je pre-

hod iz druge v prvo ligo zelo velik, računam pa, da nas bo krasilo tisto, po čemer smo Gorenjci znani že od nekdaj. To pa sta trma in boj do zadnje sekunde tekme."

Mislite, da se bodo tudi drugi pri Triglavu vzgojeni igralci vračali v moštvo?

"Najbrž ne ravno prvo leto, če bo klub postal stabilen prvoligaš, pa morda postopoma. Vsak igralec pač iz svoje kariere skuša iztisniti največ in skuša igrati tam, kjer se lahko dokazuje in ne nazadnje tudi zasluži."

Za koliko časa ste podpisali pogodbo s klubom?

"Podpisal sem za eno leto. Sem človek, ki v življenju vedno pogleda dve plati. Če se slučajno spet zgodi druga liga in če dobim kakšno ugodno ponudbo za tujino pa bi morda kdaj šel tudi še v tujino. Žal je pri nas status športnika še vedno slabo urejen, slabo predvsem zato, ker imamo določen rok trajanja."

Plavalnih upov ne manjka

V Helsinkih poteka evropsko mladinsko prvenstvo v plavanju, na njem pa nastopa tudi slovenska reprezentanca, v kateri je sedem Gorenjcev.

VILMA STANOVNIK

Brnik - Že tako živahen utrip na brniškem letališču so v začetku tedna popestrili tudi mladi slovenski plavalci, ki so se odpravljali na pot proti Finski, kjer se je že začelo letošnje evropsko mladinsko prvenstvo. "V Helsinkih bo nastopilo šestnajst naših mladih plavalcev in plavalk, ki so za to morali izpolniti norme. Največ pričakujemo od Tjaše Oder, ki brani zlato in srebrno z zadnjega prvenstva, poleg njenih medalj pa računamo še na kakšno odličje ter vsaj šest do osem finalnih nastopov," je povedal trener **Borut**

boljši rezultat si obetam na 200 metrov kravl, kjer računam na finale in osebni rekord," je pred odhodom povedala 16-letna dijakinja kranjske gimnazije **Urša Bežan**.

"Tekmujem sicer za Fužinar Ravne, moj trener pa je že od prvih plavalnih zamahov Borut Petrič, saj sem začela plavati pri njem v kranjski Zvezdi. Plavam že devet let, lani pa sem v disciplini 400 metrov mešano že osvojila 10. mesto na olimpijadi mladih na Finskem. Tokrat največ stavim na disciplino 800 metrov kravl, kjer bi morda lahko priplavala do stopničk," je povedal 15-letna **Špela Bohinc** iz

Simpatični Gorenjki Špela Bohinc in Urša Bežan te dni nastopata na mladinskem evropskem prvenstvu, že avgusta pa ju čaka nastop v članski konkurenci.

Petrič, ki veliko upov stavi tudi na Triglavovo plavalko Uršo Bežan in svojo varovanko Špelo Bohinc. Te tri plavalke so namreč tudi izpolnile norme za člansko evropsko prvenstvo avgusta na Madžarskem.

"Tekmujem že deset let, moja trenerka je Karmen Petrič, v Helsinkih pa bom tekmovala v disciplinah 200 in 400 metrov kravl in 200 metrov hrbtno ter v štafeti. Naj-

Medvod. Poleg Tjaše Oder (na prvenstvu je v sredo že osvojila srebrno kolajno), Urše Bežan in Špela Bohinc barve Slovenije v Helsinkih zastopajo še: **Špela Škufca** (Gorenjska banka Radovljica), **Neža Marčun**, **Matjaž Zorman**, **Vita Rehberger**, **Sara Traven** (vsi Triglav Kranj), **Tina Meža** (VV), **Tjaša Vozel** (IL), **Rok Sagmeister**, **Tamara Miler**, **Jera Majerič**, **Stać Slabe** (vsi FR) in **Nejc Jurjevčič** (LL).

KRANJ

Najmlajši za naslove državnih prvakov

Na letnem kopalšču v Kranju bo Plavalni klub Triglav jutri in v nedeljo pripravil ekipno in posamično državno prvenstvo v plavanju za mlajše dečke in deklice. Tekmovanja bodo oba dneva potekala med 9. in 13. uro, jutri še med 18. in 20. uro ter v nedeljo med 17.30 in 19.30. Organizatorji pričakujejo prek tristo mladih plavalcev iz 23 slovenskih klubov, ki se bodo pomerili v tridesetih disciplinah. **V. S.**

POLJANE

Jubilejna kolesarska dirka na Stari vrh

Kolesarska sekcija Indu team pri ŠD Poljane nad Škofjo Loko za jutri, 17. julija, pripravlja 10. jubilejno kolesarsko dirko iz Poljan na Stari vrh. Leteči štart bo ob 10. uri pred Kmetijsko zadrugo v Poljanah, cilj pa na Grebljici pod Starim vrhom. Dolžina proge je 10 kilometrov, višinska razlika pa 650 metrov. Razpisanih je dvajset kategorij, dirka se prvič točkjuje tudi za državno prvenstvo v gorski vožnji, prav tako pa šteje za občinsko prvenstvo občine Gorenja vas-Poljane. Prijave organizatorji sprejemajo jutri do 8. ure, več pa izveste na www.sdpoljane.si. **V. S.**

KRANJSKA GORA

Festival gorskega kolesarstva

Ta konec tedna Kranjska Gora gosti novo veliko kolesarsko prireditev, tako imenovani Itak Bike Fest. Prireditve bo jutri in v nedeljo potekala v kolesarskem parku pod Vitrancem. Na istem prizorišču bomo spremljali dve najbolj popularni disciplini gorskega kolesa: spust in olimpijski kros (finalna dirka pokala). Dirkama za pokal Slovenije so letos priključili še zabavne dirke. **V. S.**

Bled, 21. 8. 2010

2. mali blejski maraton

Vabljeni na 2. mali blejski maraton!

www.olimpik.si/blejskimaraton

GSM: 041 537 097, e-pošta: info@olimpik.si

mali maraton (21.098 m)
družinski tek (5.800 m)
Zakijev otroški tek
pohod na Stražo (635 m.n.v)

+ KONCERT

generalni pokrovitelj

triglav

medijski pokrovitelj

Gorenjski Glas

pokrovitelji

partner prireditve

Včeraj so se začele sodne počitnice

Med 15. julijem in 15. avgustom bodo na sodiščih potekale le nujne obravnave.

MATJAŽ GREGORIČ

Kranj - V skladu z Zakonom o sodnem redu so se včeraj začele letošnje sodne počitnice, ki bodo trajale vse do 15. avgusta. V tem času ne bo rednih sodnih obravnav, dežurni sodniki pa bodo opravljali naroke v nujnih zadevah. Kot je pojasnil predsednik kranjskega okrožnega sodišča **Mihael Kersnik**, med nujne zadeve štejejo predvsem priporne zadeve v kazenskih postopkih in postopki zaradi začasnih odredb v civilnih in gospodarskih postopkih. Drugih obravnav v času sodnih počitnic ne bo.

Bodo pa v počitniškem času občanom na voljo dru-

ge storitve s področja dostopnosti do javnih knjig, torej do zemljiške knjige, sodnega registra in vpisnikov. Uradne ure so enake kot med letom, predsednik sodišča pa je določil tudi razpored dežurnih sodnikov, ki je objavljen na oglasni steni sodišča.

Na kranjskem okrožnem sodišču, kjer so pred približno letom začeli tudi z mediacijami, so na mediacijskem oddelku v letošnjem prvem polletju dobili predloge za obravnavo 164 zadev, v 63 zadevah so stranke podale soglasja, 25 zadev je bilo uspešno rešenih s sodno poravnavo, 38 oziroma 60 odstotkov pa je bilo neuspešnih.

KRIMINAL

KRANJSKA GORA

S plinskim rezalnikom v zlatarno

Neznani storilci so v noči z nedelje na ponedeljek vlomili v zlatarno v središču Kranjske Gore. Kot so ugotovili policisti, so vlomilci v notranjost prodajalne prišli tako, da so najprej s plinskim rezalnikom odprli kovinska zaščitna vrata, nato pa navrli vhodna vrata in iz notranjosti odnesli za okoli štiri-deset tisoč evrov različnega nakita. To je na Gorenjskem že tretji večji vlom v zadnjih mesecih, pred časom so namreč neznanci vlomili v prodajalno ur na Jesenicah in v Kranju. Preiskava o vseh treh kaznivih dejanjih še poteka, zato še ni znano, ali gre morda za iste storilce.

ŠKOFJA LOKA

Izginilo kolo z motorjem

Neznanec je v času med nedeljo in torkom iz odklenjene drvarnice odpeljal kolo z motorjem znamke Piaggio ZIP 50. Na dvokolesniku kovinsko sive barve je bila tablica z registrsko številko KR 13-1D. Policisti nepridiprava še iščejo.

GORJUŠE

Po denar v tujo hišo

Očitno tudi nepridiprave, ki jim diši tuja lastnina, vročina sili v višje kraje. Tako je nekdo v sredo vlomil v stanovanjsko hišo na Gorjušah in od tam odnesel večjo vsoto gotovine.

JESENICE, RADOVLJICA

Dišita jim nakit in denar

Vlomilci na svojih pohodih največkrat iščejo denar in vredne predmete. Tako je neznanec na Jesenicah med ponedeljkom in sredo izkoristil odsotnost oškodovanca, ko je bil na dopustu, in skozi vhodna vrata vlomil v stanovanje. Ukradel je nakit v vrednosti okoli tisoč evrov. Na enak način je drugi ali isti nepridiprav storilec v sredo popoldne vlomil v stanovanje v Radovljici. Prilastil si je za okoli dva tisoč evrov nakita. **M. G.**

KRANJ

Umrla teden po nesreči

V ljubljanskem kliničnem centru je umrla 58-letna kolesarka, ki se je hudo ranila v prometni nesreči na Lancovem. To je letošnja sedma smrtna žrtev gorenjskih cest, lani je v enakem obdobju umrlo trinajst ljudi. **M. G.**

Kolesarji so preveč brezbrizni

Kolesarji brezbrizno mislijo, da imajo vedno prednost, in se ne ozirajo, ali so jih drugi vozniki sploh opazili, ob vse pogostejših prometnih nesrečah kolesarjev ugotavljajo policisti.

SIMON ŠUBIC

Kranj - V lepem sončnem vremenu se število prometnih nesreč, v katerih so udeleženi kolesarji, skokovito povečuje. To v zadnjih tednih ugotavljajo tudi v policiji, ki zato kolesarje (in voznike) opozarjajo na previdnost in upoštevanje cestnoprometnih predpisov. "Samo do 3. julija je bilo v prometnih nesrečah na Gorenjskem udeleženi že 36 kolesarjev, od tega jih je 21 nesrečo povzročilo. Dva sta bila pri tem huje ranjena, 27 lažje, sedem pa jo je odneslo brez večjih posledic," je statistične podatke predstavil policijski inšpektor za varnost v cestnem prometu **Aljoša Jazbec**. Če prištejemo še druge voznike enoslednih vozil, je bilo do začetka julija v prometnih nesrečah udeleženih že 63 kolesarjev, motoristov, voznikov štirikoles in drugih podobnih vozil. Dva do njih sta umrla, štirje so bili huje ranjeni, 39 pa lažje.

"Opažamo, da vedno več kolesarjev ne upošteva cestnoprometnih predpisov, saj predvsem po klanecu navzdol vozijo z neprilagojeno hitrostjo, potem izgubijo oblast nad kolesom in padejo. Padejo lahko tudi zaradi ovir na cesti, kot so luknje, kamni, vozila, pešci," ugotavlja Jazbec, ki še posebej izpostavlja kolesarje na organiziranih treningih. "Ti vozijo na prekratki var-

Kolesarji so med vožnjo pogosto premalo previdni, opozarjajo prometni policisti. / Foto: Tina Dokl

nostni razdalji, torej tik za vozilom, poleg tega po dva ali trije vzporedno, ne glede na to ali jih spremlja klubsko vozilo. Letos smo zaradi tega že obravnavali trčenja v peško, tri trčenja v vozilo ..."

Policisti ugotavljajo, da mnogo koles ni ustrezno opremljenih za vožnjo po cesti, saj so brez luči, odsevnikov, zvoncev ... "Kolesarji brezbrizno mislijo, da imajo vedno prednost, in se ne ozirajo, ali so jih drugi vozniki sploh opazili. Peljejo se po prehodu za pešce, čeprav bi morali iti peš, kolo pa ob sebi potiskati. Vozijo se lahko samo tam, kjer je kolesarska steza. Kar precej kolesar-

jev je tudi vinjenih, kar je še posebej nevarno." Med pogostejše kršitve sodi tudi vožnja otrok brez spremstva in brez čelade. Otroci do štirinajstega leta starosti, ki nimajo kolesarskega izpita, namreč na cesti ne smejo iti brez spremstva polnoletne osebe, pa še ta lahko naenkrat spremlja samo dva otroka. Tudi kolesarska čelada je obvezna za mlajše od štirinajst let. Kolo lahko sicer na cesti samostojno vozi otrok, ki je star najmanj osem let in ima kolesarski izpit. Na kolesu pa lahko polnoletna oseba pelje samo otroka, mlajšega od osem let, in še to samo na ustreznem sedežu.

Med pogoste kršitve kolesarjev sodi tudi vožnja, ne da bi držali krmilo, potiskanje drugih kolesarjev, vodenje psa na povodcu, vožnja drugih oseb na kolesu, telefoniranje in podobno. "Na kolesu ni dovoljeno voziti predmetov, ki kolesarja ovirajo pri vožnji, na primer polne nakupovalne vrečke, prav tako pa ni dovoljeno voziti nezavarovanih predmetov, kot so kose. To seveda velja tudi za voznike drugih enoslednih vozil," še opozarja Jazbec. Za omenjene kršitve je predpisana globa osemdeset evrov, če je kršitelj mladoletna oseba, pa se kaznujejo njeni starši, ker so opustili dolžno skrb.

"Dej keš ali te zabodem"

V sredo popoldne je ropar zagrozil uslužbenki kranjske avtošole Ekspert.

MATJAŽ GREGORIČ

Kranj - Kljub pasji poletni vročini so nepridipravi, ki bi se radi na nepošten

način dokopali do denarja, še vedno aktivni. To je skusila tudi uslužbenka kranjske avtošole Ekspert, ki je imela v sredo dobre

pol ure pred zaključkom dela "na obisku" roparja.

"Zdi se mi, da se je najprej nekaj časa zadrževal na hodniku in čakal, saj sem imela

v pisarni stranko. Nato je vstopil in sprva sem mislila, da je kandidat za opravljanje vozniškega izpita, nato pa sem videla, da ima na glavi kapuco, obraz pa pokrit z masko, videle so se le oči. Bilo je nekaj minut po šestnajsti," je včeraj pripovedovala uslužbenka **Nina Jarič**, ki je povedala tudi, da je še vedno v šoku.

Roparju, ki ji je zagrozil, naj mu izroči denar ali pa jo bo zabodel, je izročila 890 evrov dnevnega izkupička, ki se je nabral od vplačil za vozniške ure. V avtošoli Ekspert, katere direktor in lastnik je kranjski podžupan **Igor Velov**, doslej ne pomnijo podobnega dogodka. Policistom, ki so bili v nekaj trenutkih po prijavi ropa na kraju dogodka, jo je ropar pobrisal. Zdaj poizvedujejo za moškim, starim med 25 in 30 let, visokim okoli 170 centimetrov, oblečenim v črn pulover in modre bermuda hlače z belim napisom. Če ga bodo našli, ga seveda čaka kazenska ovadba.

Ropar je iz prostorov avtošole Ekspert pobegnil z 890 evri. / Foto: Gorazd Kavčič

**KURILNO
OLJE**

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Dalris d.o.o., Grajska c. 11, 4260 Šted

GGG +

AKTUALNO
 POGOVOR
 ZANIMIVOSTI
 NA ROBU
 RAZGLED

Skrivnost Šmajdovega gradu

V Šmajdovem gradu v kanjonu Kokre naj bi se skrivali rokovnjači, še pred njimi naj bi se vanj ljudje zatekali pred Turki. Pred nedavnim najdeni srebrnik letnico nastanka lahko zamakne še globlje v preteklost. Med domačini gre od ust do ust izročilo o skrivnem rovu. So ga končno našli? / Foto: Tina Dokl

Stran 10

Pogovor

Bojana Košnik, dama z izkušnjami v poslovnem in protokolarnem bontonu **Stran 11**

Zanimivosti

Bojan Preis je lepo prenovil propadajoč grajski mlin v Grabčah. **Stran 12**

Zanimivosti

Aleksander Gavrić iz Kranja je nastopil na državnem prvenstvu v pomnjenju. **Stran 13**

Aktualno

Foto: Tina Dokl

Malo pred nekdanjo tovarno Oljarica zavijemo na levo in po kolovozu pridemo do reke Kokre. V poletnem času, ko je vse gosto zaraščeno, moramo kar dobro pogledati, da ga sploh opazimo. Na nasprotnem skalnem, okrog 15 metrov visokem bregu je pet metrov visok in okrog pet metrov dolg obrambni zid s strelnimi linami. To je Šmajdov grad. Zgrajen je iz konglomerata, ki so ga nalomili v kanjonu reke Kokre.

Foto: Tina Dokl

Steza do gradu je strma, prehod ob skalni steni je ozek in nevaren. Napačen korak povzroči nekaj metrov globok padec v reko Kokro. Jamarij odsvetujejo ogled brez ustrezne opreme in znanja! Okoličani Šmajdov grad dobro poznajo, imenujejo pa ga po bližnji domačiji družine Korenjak, ki se ji po domače reče pri Šmajdu.

Foto: Tina Dokl

Na sliki Draško Josipovič kaže mesto, kjer so konec junija letos našli srebrnik. Josipovič je že leta 1978 opisoval Šmajdov grad, med drugim piše: "Graditelji so mojstrsko izrabili vdolbino v konglomeratu. Na notranji steni so še vidne vsekane police, na katerih so morda ležali tramovi in podpirali lesene odre. Prostor je bil najbrž predeljen v dve nadstropji, vendar se leseni strop ni ohranil."

Foto: Gregor Aljancič

Preprost srebrn srednjeveški novc, ki bo morda pomagal razvozlati skrivnost nastanka jamskega gradu. Po dosedanjih ugotovitvah so ga skovali v bavarskem Augsburgu leta 1436. V obtoku je bil le kratek čas.

Škrivnost Šmajdovega gradu

V Šmajdovem gradu v kanjonu Kokre naj bi se skrivali rokovnjači, še pred njimi naj bi se vanj ljudje zatekali pred Turki. Nedavno najden srebrnik letnico nastanka lahko zamakne še globlje v preteklost. Med domačini gre od ust do ust izročilo o skrivnem rovu. So ga končno našli?

SUZANA P. KOVAČIČ

Šmajdov grad je konglomeratni spodmol v kanjonu reke Kokre pri Predosljah. Čeprav ni prava jama, je registriran v Katastru jam Jamarske zveze Slovenije, grad pa je zavarovan kot spomenik kulturne dediščine. V preteklosti, po dosedanjem predvidevanju v času turških vpadov, so spodmol obzidali v jamski grad. Objekt še ni bil raziskan, zato o tem skritem, a zanimivem pomniku zgodovine Kranja in njegove okolice do sedaj še nismo vedeli skoraj nič. V Predosljah in Britofu se je ohranilo ljudsko pričevanje, da so se ljudje v tem gradu skrivali pred Turki, še posebej pa so žive pripovedi o rokovnjačih, predvsem pa o rovu, skrivnem izhodu, ki naj bi iz gradu vodil na varno. Najpogosteje se omenja povezava z jamo v konglomeratni steni nad Rupovščico, pod vasjo Ilovka ali celo z gradom Brdo.

Jamarsko društvo Carnium dobilo dovoljenje za raziskavo

"Jamarsko društvo Carnium poleg svojega rednega, jamarskega dela opravlja tudi naloge, ki presegajo lastni interes in so javnega pomena. Tako smo pred leti prispevali k obuditvi starega zaklonišča pod Kranjem, lani pa ob kranjskem župnišču izkopali najstarejši mestni vodnjak (1499). Tokrat smo pridobili dovoljenja Ministrstva za kulturo ter Agencije RS za okolje, da pod strokovnim vodstvom arheologa mag. Draška Josipoviča ter ob nadzoru dr. Milana Sagadina iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Kranj, in mag. Metoda Roglja iz Zavoda RS za varstvo narave, OE Kranj, raziščemo zgodovinski izvor Šmajdovega gradu s ciljem, da bi skupaj s prebivalci Predoselj oživili Šmajdov grad s kanjonom Kokre kot izjemnim primerom povezave naravne in kulturne dediščine v naši okolici, predvsem v vzgojno-izobraževalne namene pri mladih. Projekt smo začeli že lani, v sodelovanju z dijakinjami Ekonomsko-trgovsko šole

Foto: Tina Dokl

Šmajdov grad je prvič omenjen leta 1894. V III. letniku revije Argo Deželnega muzeja v Ljubljani je arheolog Alfonz Müllner o njem napisal članek. Avtor omenja tudi podzemno povezavo gradu z vasjo Ilovka, o kateri mu razlaga domačin, a mu ne verjame, saj prostor z vseh strani zapira trdna konglomeratna kamnina. Dr. Tomaž Verbič (na sliki levo) je prvega julija 2010 s sondiranjem iskal skrivni rov. Desno na sliki je Gregor Aljancič.

v Kranju (mentorici prof. Alenka Grmek in prof. Bea Poredoš), ki so zbrale bogato ljudsko izročilo ter raziskovalno nalogo z velikim uspehom predstavile na festivalu Turistične zveze Slovenije. Pridobivanje dovoljenj za arheološko raziskovanje je bilo bolj zapleteno, na koncu pa nam je, kot prvemu društvu v Sloveniji, vseeno uspelo utemeljiti javni interes ter ustrezno strokovno podporo za tovrstno raziskavo. Projekt je sofinancirala Mestna občina Kranj," je raziskovanje utemeljil Gregor Aljancič, vodja projekta.

Raziskovanje še poteka, predvsem morajo strokovnjaki proučiti pričakovano redke, a pomembne najdbe. Veliko bosta povedala srebrnik in svinčena plomba, ki so ju našli ob vhodu v grad. Prva ocena pa je, kot je povedal vodja izkopavanja arheolog mag. Draško Josipovič, ki je leta 1978 v poljudno-znanstveni reviji Pionir že pisal o gradu, da srebrnik kaže na starejši izvor gradu, kot so domnevali do sedaj. Po vsej verjetnosti gradu niso zgradili domačini za zaščito pred turškimi vpadi, ampak je nastal v času roparskih vitezov, ki so prežali na popotnike ob enem od redkih naravnih prehodov čez Kokro. To seveda ne pomeni, da gradu, morda takrat že napol porušenega, niso va-

čani uporabili v času turške nevarnosti. Na poznejšo rabo skritega gradu priča najdba svinčenih krogel, ki morda pričajo o spopadu z rokovnjači na prelomu 18. in 19. stoletja. Številne podrobnosti o rokovnjačih v Šmajdovem gradu in okolici je, po pričevanju svoje matere, zbral Marjan Černivec, ki je kljub svojim 83 letom aktivno sodeloval pri iskanju skrivnega rova, po katerem se je leta 1939 spustil v manjšo dvorano ...

Prvega julija letos se je ekipi jamarjev pridružil tudi geolog dr. Tomaž Verbič, ki je s posebno elektromagnetno napravo, georadarjem, iskal morebitne prazne prostore v grajskih tleh ter tako poskušal razvozlati skrivnost skrivnega rova. Veliko tega si je po pripovedovanju in spominu sovaščanov zapisal Jože Dolhar, eden od neutrudnih pobudnikov te raziskave. Poleti 2008 so z radarskim sondiranjem na Ilovki dejansko ugotovili obstoj rova, ki pa je v nadaljevanju zasut z zemljo. In kaj je prvega julija 2010 ugotovil geolog dr. Tomaž Verbič, je s sondiranjem v Šmajdovem gradu odkril skrivni rov, našel povezavo? "Z georadarsko raziskavo sem pregledal dno spodmola v vzdolžnih in prečnih profilih. Signal je dosegel globino 2,5 metra, pod dnom jame nisem ugo-

tovil praznih prostorov. Gre za tako natančno raziskavo, da dejansko tukaj ne moremo pričakovati odprtih prostorov do globine 2,5 metra. Je pa možno, da je rov morebiti zasut, v tem primeru ga z napravo ne bi mogli zaznati," je razložil.

Posneli dokumentarni film

"Z izkopavanji naše delo še zdaleč ni končano, o izsledkih bomo lahko obširneje spregovorili kasneje, projekt pa zaključujemo z dokumentarnim filmom v režiji Milana Lebarja. Žal so grad v preteklosti prekopavali divji kopači v iskanju zaklada, ki ga najbrž ni nikoli bilo, pri tem pa so uničili večji del zgodovinskih sledi. Kljub redkim najdbam bomo končno lahko natančneje pojasnili zgodovino gradu, ki je do sedaj temeljila le na ljudskem izročilu. Ta pričevanja smo večinoma potrdili, pripoved o skrivnem rovu pa bo, tako kot pri marsikaterem gradu, ostala zavita v skrivnost ... Čeprav želimo javnost opozoriti na ta pozabljen spomenik, pa pozivamo bralce, da se do končne ureditve ne podajajo na nevarno pot do gradu brez ustrezne opreme in znanja," je zaključil Gregor Aljancič iz Jamarskega društva Carnium.

Pogovor

Bonton kot opora, ne ovira

Bojana Košnik

Bojana Košnik, dama z dolgoletnimi izkušnjami v poslovnem in protokolarnem bontonu, meni, da v življenju ne štejeta le izobrazba in avtoriteta, pač pa je nadvse pomembno tudi znanje o večini lepega vedenja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Bojana Košnik, Gorenjka po rodu, je sicer zgodovinska in geografinja, a se že skoraj dve desetletji ukvarja s poslovnim in diplomatskim bontonom. Več let je delala kot vodja protokola na različnih ministrstvih, na Brdu je bila direktorica za protokol, gostinstvo in turizem, danes pa predava doma in na tujem kot samostojna podjetnica. V pogovoru je prispevala nekaj namigov o poslovnih olikih.

Kako kot poznavalka poslovnega in diplomatskega bontona, ki ima veliko izkušenj tudi v tujini, ocenjujete nas, Slovence, naše vedenje, nastop?

"Pri nas stvari niso tako slabe in tako kot pri drugih stvareh nam tujina ni vedno vzor. Morda nam Slovencem manjka nekaj tolerance, priznavanja drugačnosti in v političnem svetu malce šepa kultura govora. Vrh politike bi se morali zavedati, da so nam, državljanom, vzor in bi se morali še toliko bolj zavedati pomembnosti poznavanja teh vsebin. V Sloveniji torej nismo tako slabi, tako kot povsod pa so posamezniki, ki odstopajo v pozitivnem in v negativnem smislu."

Veliko predavate o protokolarnem vedenju. S kakšnimi ljudmi imate opravka po Sloveniji in tujini?

"Predavam doma in tudi v tujini in moram reči, da v Sloveniji ta izobraževanja jemljemo zelo resno, medtem ko je v tujini pogosto prisotno: kaj pa nam je tega treba. Posebej me veseli, da se zlasti mladi podjetniki, ki vstopajo v poslovni svet, zavedajo pomena bontona, poslovne komunikacije, retorike. In moram povedati, da ne gre za mehke vsebine, pač pa je moja štirinajst-dnevna šola bontona kar trdo garanje. Danes ni več zadosti ustrezna izobrazba, poznavanje računalnika in jezikov, pač pa v času, ko težimo k odličnosti in želimo biti boljši in uspešnejši v tem konkurenčnem svetu, v prid ali minus odtehta ravno poznavanje takih vsebin."

Kakšna so najpogostejša vprašanja, ki vam jih postavljajo slušatelji ob takih priložnostih?

"Osemnajst let že predavam in svojim slušateljem

želim predstaviti bonton ne kot nekaj, kar nas ovira ali nam otežuje življenje, pač pa ga skušam prikazati kot nekaj življenjskega, nekaj, kar ima izreden posluš za ljudi, trenutno morda celo bolj za ženske kot za moške. Ta pravila skušam prikazati kot pomagalo za lažje funkcioniranje v skupnem prostoru. Slušatelji pa se odzivajo s praktičnimi primeri. Pri poslovnem bontonu se pojavljajo dileme v zvezi s sestanki, rokovanji, predstavljanji, kdaj izročiti vizitke, kako je z vikanjem ali tikanjem, kako šefu priznavati avtoriteto, kako s poslovnim oblačenjem in obdarovanjem, izredno pomembna je kultura vedenja za mizo. Z vsem tem zgovorno pokažemo, ali smo iz pravega testa. Slušatelje pa zanimajo tudi novosti, ki nam jih prinaša sodobni bonton evropskega prostora. Prinaša pa spremembe zlasti za nas, ženske, ki smo vpete v poslovne procese, saj nas življenje postavlja v poslovnem svetu enakovredno ob bok moškim, zaradi česar imamo ženske enake dolžnosti in obveznosti. Hkrati pa je treba poudariti, da se romantika vrača z velikimi koraki, da ni staromodna. Tako je pomembno, da si znamo narediti življenje lušno takrat, ko nismo več v poslu."

Ali res drži, da moramo ženske vselej nositi nogavice? Res ni v skladu z bontonom, da so v poletni vročini čevlje obujemo na bose noge?

"Kadar smo v poslu in s strankami, ni zakonske luknje. Treba je imeti nogavice, pa naj so noge še tako dobre in naj je še tako vroče. V poslu so nogavice obvezne, zasebno je lahko bolj sproščeno. Saj si danes lahko lepo pomagamo s tanjšimi nogavicami, s samostojnimi nogavicami, s kratkimi nogavicami k hlačam, poleg tega pa so pisarne opremljene s klimatskimi napravami. Nogavice so obvezne, žal tu drugače ne morem odgovoriti. Najmanj sprememb v kulturnem vedenju in bontonu je ravno pri oblačenju in telefoniranju. Moda se stalno spreminja, telefoni se izpopolnjujejo, pravila igre pa se kaj dosti niso spremenila ravno pri teh dveh poglavjih."

Potem tudi za moške velja vselej kravata in suknič ali

Bojana Košnik / FOTO: OSEBNI ARHIV BOJANE KOŠNIK

pa je morda v tem vročem času dopuščeno kaj drugega?

"Stvari niso tako enostavne, da bi lahko rekli, sedaj ko je vroče, pa se bomo lahko bolj slekli. Kako se bo poslovnež oblekel, je odvisno od tega, kam odhaja. Če ima resen sestanek, mora biti oblečen v suknič, srajco z dolgimi rokavi (vidna mora biti pod sukničem) in s kravato. Vsak sestanek je pomemben, lahko pa tu spuščamo nivo, pri čemer pa ne smemo pozabiti, da jeans ni oblačilo za v službo, pač pa za prosti čas. In še nekaj smo Slovenci pozabili: da so naše priljubljene trenirke oblačilo za šport, ne pa da z njimi hodimo v trgovino ali na pošto. Moškim v preteklosti so bila pravila bontona veliko bolj napisana na kožo. Danes pa ima bonton bolj posluš za žensko, ki je vpeta v posel, potem pa mora še doma kaj narediti. Ta pravila ji skušajo olajšati današnji tempo."

Povabljeni ste na odprtje zdravstvenega doma v Predvoru. Kako se za tako priložnost obleči, kakšna pravila veljajo v takem primeru, ko gre za dogodek na podeželju, ki pa je vendarle slovesen?

"Nič drugače ni, če je dogodek na podeželju, ravno tako je ta dogodek za to okolje zelo pomemben in moramo ravno tako spoštovati pravila. Kako se bomo oblekli in vedli, pa je odvisno od tega, kaj gostitelji napišejo na vabila, ob kateri uri je slo-

smo jo res prebrali od začetka do konca, ker je napisana praktično in pregledno. Verjamem, da je ljudem koristen pripomoček, nekakšen priročnik, ko so postavljeni pred kakšen problem in niso prepričani o svojem znanju. V tem primeru lahko hitro pobrska po knjigi in si poiščejo poglavje z informacijami, ki jih tisti hip potrebujejo. Poleg tega je na koncu knjige narejena nekakšna "check lista" (kot v letalstvu), kjer lahko preverite, ali ste v danem trenutku naredili vse, kot je treba, pa naj ste v vlogi gostitelja ali gosta, v vlogi poslovneža ali stranke. Praktičnost je dala največ knjigi, da lahko hitro in pregledno najdemo, kar potrebujemo. Ljudje potrebujejo hitro informacijo, da gredo lahko nekam bolj samozavestno, prepričani o svojem znanju. Avtoriteta namreč ni nujno že pogoj za znanje. Knjiga je za najširšo uporabo, ne le za ozek protokol, je nekaj, kar uporabljamo vsak dan, od takrat, ko se zbudimo, ko smo še s svojimi najbližjimi, saj velja, da se z olikanim vedenjem ravno pri njih kaže najbolj potruditi, do večera, ko se iz posla spet vrnemo domov."

Kaj pa je vas osebno najbolj izbrusilo v bontonu?

"Praksa. Delo. In to, da sem se naučila prisluhniti ljudem, da sem se želela naučiti od pravih ljudi. Ko sem bila še v državni upravi kot vodja protokola na različnih ministrstvih, sem se učila od tistih, ki so prihajali v Slovenijo iz drugih držav (teh pa je bilo tudi pred vstopom v EU in NATO veliko). Od delegacij in kolegov, ki pokrivajo protokol v vseh državah, sem skušala izvedeti čim več in uporabiti čim več v praksi. Z njimi sem obdržala stike, ker menim, da moraš v tej stroki biti stalno na tekočem, in vesela sem, da imam vedno možnost obrniti telefon in vprašati kolege za mnenje. Moja najbolj učinkovita učiteljica sta bila dva gospoda: naš slovenski veleposlanik Veljko Jeglič in švicarski ambasador Daniel von Muralt. Slednji je bil res gospod, ki ima bonton v krvi, hkrati pa zelo strog, neizprosni in nepopustljivi, tako da mi je bilo včasih zelo hudo, ker zlepa ni bilo prav, kar sem naredila. Sem mu pa danes zelo hvaležna za njegovo trdo roko brez popuščanja."

Napisali ste knjigo z naslovom 24 ur poslovnega bontona. Kdo vse jo uporablja?

"Knjiga je razprodana že kar nekaj časa, razmišljam o ponatisu ali novi knjigi. Dobro je bila sprejeta in ena od pohval, ki mi je povedala vse, je bila: to pa je res knjiga, ki

Vsak sestanek je pomemben, lahko pa tu spuščamo nivo, pri čemer pa ne smemo pozabiti, da jeans ni oblačilo za v službo, pač pa za prosti čas. In še nekaj smo Slovenci pozabili: da so naše priljubljene trenirke oblačilo za šport, ne pa da z njimi hodimo v trgovino ali na pošto.

Zanimivosti

V mlinu celo stene šepetajo svoje zgodbe. Ena od teh govori o mlinarju, ki se je po hudi nesreči, v kateri je ostal brez roke, po smrti v mlinu naselil kot duh. O tem naj bi pričala slika glave na steni, ki piha v duhca brez roke. "Pravijo, da je še danes tukaj, da pomaga tistim, ki obnovijo njegov mlin," je razložil Bojan Preis. / FOTO: TINA DOKL

O izrednem bogastvu tega mlina naj bi pričal tudi ta otroški čevlček, saj ga sicer otroku ne bi mogli privoščiti. Sešit je bil na roko in zabit z lesenimi žeblički. Za izdelavo naj bi čevljar porabil cel teden. / FOTO: TINA DOKL

Po odstranitvi nekaj plasti barve se je na klopi pojavil napis Bojan, kot je ime tudi sedanjemu lastniku mlina. Napis naj bi bil star nekako dvesto do tristo let, očitno pa je tu že živel mlinar po imenu Bojan. / FOTO: TINA DOKL

Dokaz, da je bil mlin tudi križarska postojanka, naj bi bilo eno od dvanajstih znamenj vitezov templjarjev, ki so ga našli pod pragom. / FOTO: TINA DOKL

Kjer celo zidovi pripovedujejo zgodbe

Grajskemu mlinu v Grabčah so po več desetletjih propadanja pred leti vdahnili novo življenje. Bojan Preis se je namreč pod budnim očesom strokovnjakov in z izjemnim občutkom za kulturno dediščino lotil temeljite obnove, tako da mlin znova opravlja svojo funkcijo kot nekoč. V zgornjih prostorih mlina pa se bohoti pet luksuznih apartmajev, za najem katerih se zanimajo predvsem tujci.

MATEJA RANT

Pred dobrimi desetimi leti, ko je kupil ruševino, ki je ostala od mlina, je bil objekt popolnoma opustošen, saj so na obisk hodili s sekuro, kot se je slikovito izrazil Bojan Preis. Njega pa je monumentalna stavba z bogato zgodovino pritegnila, zato se je obrnil na svojega strica, etnologa Borisa Kuharja, in profesorico arhitekture Živo Dev, da bi mu pomagala z nasveti pri prenovi. Pri prenovi mu je pomagal tudi takrat že upokojeni vodja kranjske območne enote zavoda za varstvo kulturne dediščine Vladimir Knific. "Med drugim smo izdelali študijo, ki je pokazala, v kakšni obliki bi objekt lahko zaživel in kaj lahko od njega pričakujemo," je pojasnil Preis. Pri prenovi ga je seveda vodil tudi ekonomski interes, zakaj bi sicer vlagal ogromna sredstva v kup propadajočega zidovja. Konkretnemu odgovoru, koliko je vložil v oživitve mlina, pa se izogiba. Tudi zato, razloži, ker je bilo veliko prostovoljnega dela, tega pa razumljivo nikakor ni mogoče objektivno ovrednotiti. Tako mlin, ki je pred kratkim prejel priznanje naša Slovenija 2010, danes ne ponuja zgolj luksuznih namestitev, ampak vsak obiskovalec ob tem dobi tudi zgodbe. In kot se za tako star mlin spodobi, tudi zgodbo o duhovih oziroma duhu mlinarja, če smo natančnejši, ki odganja nedobronamerne obiskovalce.

"Pred začetkom prenove smo objekt natančno pregledali, ob čemer smo ugotovili, da se nobena stena ne križa z drugo v pravem kotu. Ta stavba je zložanka. V osnovi je bil tu najprej manjši mlin, katerega ostanki so jasno vidni, pred tem pa je verjetno tu stala zgradba že v rimskem času, saj smo ob sanaciji temeljev odkrili kurišče z izvodom toplega zraka, kakršno je bilo značilno za stavbe iz tistih časov," je razložil Bojan Preis. Številna presenetljiva odkritja so si potem kar sledila. V zidu so med drugim našli odprtino, skozi katero je včasih tekel potok, kar so spre-

Grajski mlin v Grabčah / FOTO: TINA DOKL

➤ "Otrokom, ki si pridejo ogledat mlin, zahtevnost tega poklica ponazorim s tem, da mora mlinar za sto kil moke preložiti eno tono," pravi Bojan Preis. "Zato si lahko predstavljamo, zakaj je bila do šestdesetih let prejšnjega stoletja cena moke enaka ceni medu," še doda.

menili že leta 1840. Zato domnevajo, da so bila mlinska kolesa nekaj časa pokrita. "To pomeni, da so lahko mleli tudi v zimskem času, kar sicer ni mogoče, ker se na kolesih nabere led. Tudi od tod je verjetno izviral del bogastva tega mlina, ki se izraža v sami stavbi," je pojas-

nil Preis. Mlin v sedanji velikosti naj bi na tem mestu stal že leta 1455. "Ko smo pregledovali objekt in odstranjevali odpadajoč omet, so se vse te faze zelo natančno pokazale. Zato imamo zgodovino rasti te hiše natančno obdelano," pravi Preis. Našli so celo sledove kri-

➤ Take stavbe so po prepričanju Bojana Preisa velika dragocenost, saj se jih je po vojni ohranilo zelo malo, zato bi jih morali kazati s ponosom. V Gorjah pa so minuli konec tedna celo odstranili dve označevalni tabli za Grajski mlin. "Prej nas je obiskalo tudi do pet ljudi na dan, zdaj pa sem zaidejo le redki, saj nas po naključju težko najdejo," je razočaran Preis.

žarjev oziroma vitezov templjarjev. "Eden njihovih razpoznavnih znakov je bil, da so vse delali obrnjeno, in tako je zapisana tudi ena od letnic na pragu," je razložil Preis. Ohranile so se tudi črna kuhinja in stare lesene stopnice iz gorjanske cerkve, ki jih je tedanji lastnik dobil v zameno za nove kamnite v cerkvi. "Tiste so že odstranili, ker so bile povsem dotrajane, lesene pa smo obnovili," ponosno pove Preis. Kot posebno zanimivost pokaže še napis Bojan, ki se je pojavil na klopi, ko so odstranili več plasti barve in kup žeblijev, črka B pa se je ob njihovi obnovi pojavila tudi na vratih. "Naključje je, da je tudi meni ime Bojan. Razložili so mi, da je bilo do prihoda Francozov ime Bojan zelo pogosto slovansko ime. Francozi so bili prav tako okupatorji, ne glede na to kaj so prinesli tudi dobrega. In ker je pri njih značilno ime Božan oziroma Lepi Žan, ki se je pisalo Bojan, so to ime prenehali uporabljati vse do leta 1948."

V pritličju stavbe pa so povsem obnovili stari mlin s stopami, ki zdaj znova deluje, čeprav so sicer to dejavnost opustili že pred več kot štiridesetimi leti. "Leta 2003, ko sem pripravil dan odprtih vrat, so me obiskali drugi mlinarji in dejali, da sem zdaj tudi jaz v njihovem cehu. To je najstarejši delujoči ceh, ki izvira iz Asirije štiri tisoč let pred našim štetjem. Njegovo delovanje ni bilo nikoli prekinjeno," je razložil Bojan Preis. Posebno ponosen je na to, da je ta čas v vsej Sloveniji po njegovih podatkih le še pet takih mlinov, kjer za pogon mlinjskih kamnov uporabljajo vodo. Imajo štiri proizvode, pravi Preis, in sicer gladko in graham moko ter grajs in otrobe. Kakšen je izplen pri takem mletju, Preis ponazori s podatkom, da iz sita pade približno kilogram moke na uro. Tržijo pa tudi pet luksuznih sob oziroma apartmajev, in sicer predvsem v tujini. "Zaradi višjega cenovnega razreda smo imeli namreč doslej le pet odstotkov slovenskih gostov," je razložil Preis.

Zanimivosti

Vršiču prilagajajo celo dopust

"Corone ni več, naš kolesarski izlet pa je ostal," pravijo nekdanji in sedanji sodelavci, ki so se letos že dvajsetič zbrali na dvodnevem kolesarskem izletu, katerega vrhunec je poleg druženja vzpon na Vršič.

MAJA BERTONCELJ

"Letos bomo imeli jubilejni, dvajseti vzpon na Vršič," me je pred časom obvestil Štefan Jenko iz Reteč, član skupine sedanjih in nekdanjih sodelavcev, ki že dvajset let vsako leto organizirajo dvodnevni 225 km dolg kolesarski izlet s 3970 metri višinske razlike, katerega glavni vzpon je na Vršič. Lep primer, kako rekreacija družijo ljudi znotraj podjetja. Gre za zaposlene v nekdanji Iskri v Retečah, kasneje Coroni, ki je prav tako ni več, saj je sedaj tam podjetje Domel. Delodajalci so se menjali, ostal pa je kolesarski izlet. Nekaj "vršičkarjev", kot se poimenujejo, sedaj dela v Domelu, nekaj jih je službo dobilo drugje, nekateri so že v pokojju. Kljub temu se vsako leto s spremstvom odpravijo na dvodnevno kolesarjenje. Letos jih je bilo trinajst (Bo-

jan Gaber, Štefan Jenko, Vinko Hafner, Vinko Bergant, Marjan Igljčar, Bojan Krmelj, Marko Oblak, Tone Debeljak, Tadej Camlek, Filip Starič, Martin Selak, Marko Mlakar in Ernest Kastelic), pet jih še vedno dela v Domelu. "Na soboto, 3. julija, ob 7. uri zjutraj smo šli iz Škofje Loke po Poljanski dolini na Kladje, Cerkno, Most na Soči, Tolmin, Kobarid, Bovec do kampa Korita, kjer smo prespali. Naslednji dan smo se ob 8. uri zjutraj podali naprej na Vršič, kjer nas vsako leto pričakajo številni navijači. Z Vršiča smo se spustili v Kranjsko Goro, kolesarjenje pa nadaljevali do cilja v Pungertu pri Škofji Loki, kjer smo izlet zaključili s piknikom. Kolesarjenja je za okrog devet ur in pol," je pojasnil Bojan Gaber iz Drage. To je njihova trasa zadnjih deset let, prvih deset pa so jo vozili v obratni smeri.

"Odločili smo se, da bomo odslej smer menjali vsako leto. Ne bomo več čakali deset let, da jo bomo obrnili. Ima pa vsaka svoje pluse in minuse. Menim, da je lažja smer ta, ki smo jo vozili tudi letos, saj se vzpenjamo na Vršič v jutranjih urah, noge so še bolj sveže, medtem ko je v primeru, da gremo v obratni smeri, Vršič sredi dneva, ko je najbolj vroče," pravi Gaber, ki je bil letos tudi interni zmagovalec Vršiča, sicer pa se je vzpona udeležil osemnajstič.

Idejni oče Coroninega kolesarskega vzpona je pred kratkim pokojni Drago Kisovec, ki je leta 1964 skupaj z Vinkom Hafnerjem prvič prekolesaril to pot, skupinsko pa so se nanjo prvič podali leta 1989. Takrat je bilo sedem kolesarjev (Tomaž Rupnik, ki je izpeljal zamisel, Vinko Bergant, Vinko Hafner, Drago Kisovec, Mar-

jan Igljčar, Marko Oblak in Ernest Kastelic) in dva spremljevalca (Tone Demšar in Bojan Gaber). Edini, ki se je na kolesu udeležil vseh dvajsetih vzponov, je Vinko Bergant iz Pungerta, ki je takole obujal spomine na prvega, ki je bil 25. in 26. avgusta: "Prenočili smo kar na divjem ob Soči. Dež je tako padal, da je bilo vse mokro. Ponoči je začelo še grmeti. Dva sta prespala kar v avtu, saj sta se bala strel." Zanimivih dogodivščin se je v dvajsetih vzponih nabralo veliko in tudi v prihodnjih letih jih ne bo manjkalo, saj so v en glas zatrdili, da bodo kolesarsko tradicijo nadaljevali. "Vršič je zelo pomemben. Celo dopust prilagajamo temu našemu izletu," je dejal Jenko, ki je manjkal samo prvič. Spomine na dosedanjih dvajset let pa so zabeležili v posebni publikaciji, ki so jo izdali ob tej priložnosti.

Takole je bilo letos. Na dvodnevem izletu jih je bilo trinajst.

Vinko Bergant je edini, ki je bil na vseh dvajsetih vzponih.

Za dober spomin ne potrebuješ turbo možganov

Kranjčana Aleksandra Gavrića je spomin začel zanimati v prvem letniku študija medicine, Memoriada pa je zanj predstavljala nov izziv.

ALENKA BRUN

Prvo soboto v juliju je v Mariboru potekalo drugo odprto državno prvenstvo v pomnjenju Memoriada 10. Miselni atleti so se pomerili v desetih disciplinah (pomnjenje binarnih števil, naključnih števil, datumov zgodovine in prihodnosti, obrazov in imen, naključnih besed, abstraktnih slik, govorjenih števil, deset minutnih kart, hitrih kart in polurnih števil) po pravilih Svetovne organizacije miselnih športov (World Memory Sports Council). Prvo mesto v skupnem seštevku in s tem prestižni naslov državne prvakinje v pomnjenju je osvojila študentka Medicinske fakultete Univerze v Mariboru Alja Gričar. Drugo mesto je osvojil mag. Peter Cokan, ki je v disciplini Govorjena števila postavil tudi nov slovenski rekord in ga tako izboljšal za osem števil, tretje mesto v skupnem pa je dosegla Petra Vogrinc. V disciplini Naključne besede pa je državni rekord postavil Marko Kore-

njak, ki si je zapomnil deset besed več od lanskega rekorda in v disciplini Obrazi in imena je najboljša Alja Gričar izboljšala rezultat za dvajset zapomnjenih imen.

Med udeleženci letošnje Memoriade pa smo našli tudi na Kranjčana, 21-letnega študenta medicine, ki je ravnokar zaključil drugi letnik, Aleksandra Gavrića in je v skupnem seštevku na letošnji Memoriadi zasedel šesto mesto, njegov najboljši rezultat pa je bil v disciplini Naključne besede, kjer je bil drugi.

Tokrat je tekmoval prvič, in ker ni vedel, da se lahko prijavi na več disciplin, se je le na Naključne besede, kar pa bo nadoknadil prihodnje leto - če bo le doma in bo imel čas za udeležbo na Memoriadi, ki je pri nas še dokaj mlado tekmovanje. Aleksander meni, da je predstava, da za tovrstna tekmovanja pa potrebuješ nekakšne 'turbo' možgane, napačna. "Pravzaprav je potreben trening. Kot za plavanje, za tek na sto metrov." Hudomuš-

no še doda, da bi za svoje možgane lahko rekel, da so povprečni, običajni možgani, ki se jih da trenirati, moraš pa biti vztrajen. Veliko vlogo pri vsem igra tudi koncentracija.

Z metodami pomnjenja se je Aleksander seznanil iz knjig. Avtor recimo ene je Dominic O'Brien, ki je svetovni prvak v pomnjenju.

"Obstaja več metod," razlaga Aleksander. "Recimo metoda verige zgodbe, kjer uporabljáš asociacije - konkretno v moji disciplini Naključnih besed. Na primer: maslo, nož, škorenj. Te besede si moraš zapomniti v pravilnem zaporedju, kar storiš tako, da ustvariš asociacije med njimi in jih tako na nek način povežeš. Čim hitreje ti uspe, trdnjše povezave narediš, boljši boš. Lahko si recimo predstavljaš, kako je namesto tarče maslo v obliki kroga, vanj mečeš nože in to vse skupaj potem pade v en škorenj."

V svoji disciplini si je Aleksander moral zapomniti tristo besed v določenem zapo-

redju, časa pa je imel petnajst minut.

"Pravilo je, da če si zapomniš sto besed v pravilnem zaporedju in se zmotiš pri tretji - napišeš namesto konji konj - upoštevati moraš tudi ednino, dvojino, množino, med besedami so tudi glagoli in podobno - jaz sem se zmotil pri 55., potem se to šteje že kot napaka. Uspelo mi je, da sem si zapomnil šestdeset besed, čeprav sem razmišljal že o osemdesetih."

Na letošnjo Memoriado se je prijavil sam, zanj pa je izvedel iz študentskega časopisa. Memoriada mu je predstavljala nov izziv in čeprav je vse skupaj vzel bolj za zabavo, se je nanjo vseeno pripravil.

"Rekel sem si: grem poizkusit, da ne bom bral samo iz knjig; da srečam ljudi, ki se ukvarjajo s podobnimi stvarmi, da izmenjamo izkušnje. Zakaj sem pa sploh začel brati o spominu? Navsezadnje študiram medicino, kjer si je treba zapomniti ogromno podatkov, botrovalo pa je tudi veselje do znanja - da mi kaj ostane v glavi."

Aleksander Gavrić / FOTO: MATIC ZORMAN

➔ Tokrat je Aleksander na drugem odprtem državnem prvenstvu v pomnjenju Memoriada 10 tekmoval prvič. Ker ni vedel, da se lahko prijavi na več disciplin, se je le na Naključne besede, kar pa bo nadoknadil prihodnje leto - če bo le doma in bo imel čas za udeležbo na Memoriadi, ki je pri nas še dokaj mlado tekmovanje.

➔ Na tekmovanju so Aleksandra najbolj fascinirali posamezniki, ki si zapomnijo recimo petdeset večmestnih, naključnih števil po vrstnem redu, po stolpcih. Za primerjavo izpostavi Dominica O'Briena, kateremu uspe, da si v pol ure zapomni nekaj manj kot 2400 dvomestnih števil in jih potem dobesedno zrecitira do številke natančno.

Na robu

Prvi koraki v samostojno življenje

MILENA MIKLAVČIČ

usode

"Če po pravici povem, sem bila šokirana, sploh si ne bi mislila, da je moja mama lahko tako malenkostna. Tam so bile zapisane tudi take reči, kot naš obisk v živalskem vrtu, plačilo nekega paketa s kozmetiko, ki sem ga dobila še na stari naslov. Bila sem jezna in užaljena in sem ji vrgla v obraz, da me sovraži, da jo je brat našuntal proti meni, da mi je po krivici obrnila hrbet in te reči. Domov grede sem poklicala najboljšo prijateljico, če mi lahko priskoči na pomoč, a se je izgovorila, da ne more, ker je ravnokar plačala dopust itd. itd. Najraje bi se zjokala od besa. Čez pet dni so mi potem še na banki zablokirali račun..."

Vanja in Peter tega, da denarja preprosto ni, sploh nista mogla dojeti. Do sedaj se jima ni še nikoli zgodilo, da ne bi bilo kje vzeti, če sta ga potrebovala za malenkosti, kot na primer za pivo, sladoleđ, novo šminko. Če ni bilo drugega, so bili pri roki starši.

"Sram me je priznati, toda nekaj dni smo živeli tako, da se je Peter usedel na kolo in se zvečer odpeljal do bližnjih njiv, kjer je nakopal krompirja in nabral bučke, korenje, blitvo, solato. Ob večerji smo pili vodo, kar je bilo skregano z vsako logiko, zlasti pri Petru, ki je bil lahko suh kot poper, a za pivo je bilo zmeraj dovolj drobiža. Ko sem prvič poklicala na Rdeči križ, če lahko pridem po paket s hrano, me je bilo tako sram, da bi se najraje vdrla v tla. Vendar ni šlo drugače. Peter mi je predlagal, da bi med potjo stopila še na Center za socialno delo po denarno pomoč, a sem se uprla. Vendar je toliko časa sitnaril, da sem res šla. Ko so me je vprašali, koliko zasluživa, sem jim po pravici povedala (1690 evrov).

Žensko, ki me je sprejela, je skoraj kap. "A pa si vi predstavljate, koliko zaslužijo drugi?!" je dejala zgroženo. Ampak mene je za druge bolj malo brigalo. Povedala sem ji, da imava kredit, pa da že nekaj mesecev zamujava s plačili drugih obveznosti, vendar me ni hotela niti poslušati. Kako me je bilo sram! Ko sem prišla domov, je Peter gledal televizijo, ob mojih besedah pa je čisto ponorel. Hotel je iti nazaj in ženski povedati, kar ji gre. Tega mu nisem dovolila, zato sva se grdo sporekla. Zabrutil mi je, da sem jaz kriva, kaj sem sploh popustila staršem, da so me vrgli na cesto, in take bedarije. Jaz pa sem mu očitala njegove najboljše prijatelje, ki so vsi po vrsti izginili, ko bi jih potrebovala. Te besede so sodu izbile dno, saj se je tudi sam žrl, ker so ga vsi pustili na cedilu. Zamahnil je z roko in udarec je z vso močjo priletel ravno čez nos in usta. Ulila se mi je kri in zob, ki se je odlomil, ni toliko bolel, kot je zbolela misel o tem, kaj sva sploh počela. Zaklenila sem se v spalnico in ne vem, če sem že kdaj tako jokala kot ravno tiste trenutke. Sama sebi sem se smilila, saj se mi je zdelo, da se mi dela velika krivica. Starši so me pustili na cedilu, brez denarja sva bila, pa še Peter me je udaril. Bi se sploh lahko zgodilo še kaj hujšega?!"

Pa se je - in to že v nekaj dneh. Čeprav sta imela tihi teden, jo je Peter nekega jutra presenetil, saj se je že po dobri uri vrnil nazaj domov. Nič hudega sluteč, ga vseeno vprašala, ali je bolan ali kaj. Petru je šlo na jok, ko jije odgovoril, da se je znašel med tistimi petdesetimi, ki so jih postavili na cesto. Pozabila sta na prepire in nesoglasja, objela sta se, kot bi

bilo to edino, kar je jima še ostalo.

"Ne na tako ne na drugačno krizo sploh nisva bila pripravljena. Najino življenje je zmeraj potekalo brez večjih stresov, starši so priskočili na pomoč, če je kje zaškripalo, potem pa so naju, kar na lepem, najprej oni porinili v vodo, na koncu pa so naju vsi pustili na cedilu. Veste, pot do spoznanja, da imava le drug drugega, ni bila preprosta. Če sem iskrena, v tistem trenutku na to, da morava v prvi vrsti poskrbeti za otroka, nisem niti pomislila," je odkrito priznala Vanja.

Vso noč sta ležala objeta in se pogovarjala o tem, kaj naj naredita. Še nikoli nista bila tako sama in prepuščena drug drugemu kot ravno tisti trenutek. Niti pomisliti nista smela, da bi jima usoda zadala še en udarec in da bi tudi Vanja pristala na cesti. Dogovorila sta se, da bo šel Peter naslednji dan od gostilne do gostilne, ki jih ni bilo malo in prosil, če lahko pomaga v strežbi. Če pa to ne bo šlo, pa se bo udinjal za zidarja pri kakšnem graditelju, saj so stanovanjske hiše v okolici rasle kot gobe po dežju. Imel je srečo, saj je naletel na lastnico bifeja, ki je iskala pomoč zaradi odhoda natakariče na podaljšano porodniško. Plača, ki mu jo je obljubila, je bila pol manjša od tiste, ki jo je dobival prej, a bilo je vseeno bolje kot nič. Vanjini starši pa so pristali, da bodo materialno skrbeli za vnuka, pa nič drugega.

"Zdi se mi, da sem jim bila prvič v življenju od srca hvaležna za pomoč," je s solzami v očeh dejala moja sogovornica.

(Konec prihodnjič)

 SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: MATJAŽ GREGORIČ

V primeru Popovič tudi grafolog

Na koprskem okrožnem sodišču, kjer sodijo tamkajšnjemu županu Borisu Popoviču v zvezi z domnevno utajo davkov, se bo v sodni postopek vključil tudi sodni izvedenec grafologije. Takšno odločitev je sodišče sprejelo potem, ko je Popovičev zagovornik Franci Matoz opozoril, da njegov klient ni podpisnik vseh listin oziroma poslovnih poročil svojih dveh podjetij. Ob tem je zagovornik tudi napovedal, da bo obramba v spis vložila izvedensko mnenje grafologa Boruta Pogačnika, ki je v letih 2004 in 2005 po naročilu obrambe opravil pregled listin obeh podjetij in ugotovil, da podpisi niso Popovičevi. Poleg tega je imel Matoz še vrsto predlogov za zaslišanja, med drugim naj bi pred sodni senat stopili tudi Mojca Blažič, ki je imela na skrbi računovodstvu obeh podjetij, in Popovičeva sestra Laura Ban. Obtoženca tokrat ni bilo na obravnavi, nadaljevanje sojenja pa bo po sodnih počitnicah.

Porodničarji spet pred sodiščem

Na novomeškem sodišču bodo spet začeli soditi porodničarju Stanislavu Mijajloviču, babici Metki Kovačič in porodničarju Marjanu Pavlinu. Višje sodišče je namreč razveljavilo sodbo novomeškega sodišča, s katero je bila Mijajloviču dosojena pogojna zaporna kazen za eno leto, Kovačičevo in Pavlina pa oprostilo. Višje sodišče je namreč ugodilo pritožbama Mijajlovičeve zagovornice Vesne Bajec in tožilca Bojana Avbarja, saj je ugotovilo bistvene kršitve določb kazenskega postopka. Omenjene je obtožnica bremenila cele vrste nepravilnosti, zaradi katerih je po poskusu vakuumskega poroda in carskem rezu umrl otrok takrat 21-letne Renate Salamon, ki je rodila v novomeški porodnišnici. Na ponovnem sojenju bodo znova zaslišali vse obtožence in temeljito znova izvedli vse potrebne dokaze

Lenoba (2)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Lenoba je še najbolj nevarna za lenega človeka. Namesto strasti do življenja v njem prevladujejo izgovori, iskanje krivcev, laganje samemu sebi in drugim. Ni večje škode kot pustiti, da gre življenje mimo nas zaradi lenobe. Ljudje, ki so leni, so pogosto polni strahu, občutkov manjvrednosti in se bojijo sprememb. Če vidimo, da gre otrokova pot v to smer, je najbolje, da ga s počasnimi koraki usmerjamo k dobrim navadam. Z otrokom se pogovorimo o tem, kako bi nam lahko pomagal in zakaj. Večina otrok rajši dela z občutkom, da so nekomu pomagali, kot da so dobili opravilo, ki jim ga je nekdo določil. Tako pridobijo večjo vrednost in se na-

učijo upoštevati potrebe drugih ljudi. Večkrat ko jih povabimo k sodelovanju in samostojnemu delovanju, več možnosti imajo za doseganje uspeha. V naši družbi je po eni strani zelo čislano delo, na drugi strani pa iskanje bližnjic in hitrih rešitev ter življenje na račun drugih. Otroci so vsak dan priče stavkov o tem, kaj se plača in kaj ne. Če se ata in mama ne poročita samo zato, da imata ugodnosti samohranilcev, je to slab zgled za otroke. Tako jih učimo, kako se čim bolje znajti v življenju, vendar pozabljamo, da nekdo vseeno plača njihov prispevek. Za otroke se odločamo sami in za njihovo preživetje ni odgovorna država. Vsaj dokler ne pri-

de do stisk, ki jih starši ne zmorejo. V imenu ljubezni do otroka pa pogosto spodbujamo družbene parazite, da vedno in povsod iščejo kar najmanj naporene načine preživetja. To zelo smrdi po lenobi in neodgovornosti. Pustimo zgodbo o tem, koliko in zakaj dati državi, ker cesarju se je vedno dajalo, kar je cesarjevega. Lenoba se premaguje z lastno odgovornostjo, z željo prispevati svoj delež v družini, v družbi in tako udeležiti sebe kot živo bitje. Zato se ne bojmo deliti dela, odgovornosti z otroki. Otroci imajo radi starše, ki od njih nekaj pričakujejo in jih "priganjajo", ne pa staršev, ki jih označijo za lenobe in pustijo pri miru.

 ČRNA KRONIKA TEDNA

Dve smrtni žrtvi na cestah

V preteklem tednu (od 4. do 11. julija) sta na slovenskih cestah v dveh prometnih nesrečah umrli dve osebi. Letos so slovenske ceste terjale 63 smrtnih žrtev. V preteklem tednu je bila letošnja na gorenjskih cestah zabeležena sedma letošnja smrtna žrtev prometa. Za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila 7. julija na Lancovem, je v bolnišnici umrla 58-letna voznica kolesa. V enakem lanskem obdobju je na gorenjskih cestah umrlo 13 ljudi.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (55)

Digitalna knjižnica Slovenije

MIHA NAGLIČ

Kaj se vam prikaže, če greste na <http://www.dlib.si>? **Digitalna knjižnica Slovenije**. In kaj je to? "dLib.si je knjižnica na spletu, ki je na voljo vsem - kadarkoli in kjerkoli, prek računalnika ali mobilnega telefona." Kako do nje? "Do nje lahko dostopate prosto, brez vseh omejitev." Kaj nam prinaša? "V vaš dom, na delovno mesto, univerzo ali šolo prinaša pisne kulturne zaklade Slovenije, redkosti, ki jih hranimo v NUK in v drugih slovenskih knjižnicah. Hkrati vam omogoča dostop do aktualnih strokovnih člankov in drugih celotnih besedil." Komu je namenjena? "Vsem uporabnikom interneta. Še posebej privlačna je za raziskovalce, saj jim ponuja obsežno virtualno zbirko gradiva z različnih znanstvenih področij." So pri njeni uporabi kakšne omejitve? "Pri uporabi vsebin objavljenih na spletni strani dLib.si morajo uporabniki upoštevati določila Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah." V NUK-u so na svojo spletno divizijo nadvse ponosni. Pravijo, da je dLib.si preprosto najboljši! Zakaj? Ker: 1. omogoča dostop do publikacij, ki so izšle na spletu, ter hiter in enostaven dostop do gradiva, objavljenega na klasičnih nosilcih; 2. združuje raznolike zbirke z enotnim dostopom prek vaše delovne po-

staje in tako omogoča križno iskanje po zbirkah; 3. so rezultati iskanja integrirani in predstavljeni v digitalni obliki; 4. v knjižnicah shranjeno znanje z dLib.si postaja dostopnejše, pri čemer vaša lokacija ni ovira za dostop do informacij; 5. so bolj ali manj znane vsebine dostopne vsakomur, medtem ko so dragoceni originali slovenstva varno shranjeni; 6. Narodni in univerzitetni knjižnici ter celotnemu knjižničnemu sistemu omogoča nove metode in orodja na področju zbiranja, ohranjanja ter dajanja v uporabo pisne kulturne dediščine - tiskane in 'digitalno rojene'; 7. z omogočanjem najširšega dostopa do virov, predstavlja neprecenljivo orodje za raziskovalno delo; 8. zagotavlja podporo vseživljenjskemu učenju, znanstvenoraziskovalnemu delu, kulturnemu udejstvanju in razvoju; 9. utrjuje narodovo identiteto v virtualnem okolju; 10. prispeva k prepoznavnosti in konkurenčnosti Slovenije v Evropski uniji. - Ja, saj bi jim kar težko ugovarjal. In kaj vse sestavlja zbirka dLib.si? Troje: besedila, slike in multimedija. Zbirka besedil: časopisje (članki, znanstveni članki), knjige, poročila ARRS, visokošolska dela. Zbirka slik: artoteka, fotografije, notno gradivo, plakati, razglednice, rokopisi, zemljevidi. Multimedija: virtualne razstave, zvočni posnetki.

In še vse to v številkah: več kot 16.298 znanstvenih člankov, 363.334 enot starejše in sodobne periodike, 9492 portretov znanih Slovencev in Slovencev, 6087 plakatov, več kot 1050 knjig, več kot tisoč zapisov notnega gradiva, 793 visokošolskih del, 720 del zbirke Artoteka, 662 rokopisov, 534 raziskovalnih poročil ARRS, 344 razglednic, 251 zemljevidov, 153 naslovov časopisja, 81 vedut, 15 načrtov Ljubljane, tri virtualne razstave. Portal torej ponuja dostop do skoraj štiristo tisoč enot digitaliziranega in digitalno rojenega gradiva nacionalnega kulturnega in znanstvenega pomena. Morda vas bo zanimalo tudi, kaj je v Digitalni knjižnici Slovenije gorenjskega? Pogledimo, denimo, med digitalizirane časopise. Tu najdemo naslednje od gorenjskih: Gorenjec: političen in gospodarski list (1229 enot), Kamničan (86), Kamniški občan (741), Mengšan: glasilo KS Mengeš (95), Novice iz Moravske doline (59), Rokovnjač: informativno zabavni časopis - utrip občine Lukovica (77), Uradni vestnik občine Domžale (258) ... Sicer pa vzemite to pisanje kot izziv in dalje iščite sami. V polje "napredno iskanje" vpišite ime iskane publikacije ali pa katerokoli drugi ime, osebno, krajevno, stvarno, pojmovno ... in prikazali se vam bodo rezultati iskanja. Če,

Digitalna knjižnica Slovenije, spletni oddelek NUK, odprta od 2005, ogledi brezplačni, www.dlib.si

denimo, vpišite ime Gorenjska, se vam prikaže za tri strani zadetkov po dvajset na stran. Pri vpisu Kranja pa se vam jih prikaže kar 68 strani, se pravi več kot 1300 zadetkov. Prešeren jih premore 35, Finžgar 13, Ivan Tavčar 8, Janez Bleiweis pet ... Gorenjski prvak so verjetno Loški razgledi, saj je v celoti digitaliziranih njihovih prvih petdeset letnikov, kar zneso 109 strani oziroma več kot dva tisoč enot. Meni je bilo v največji užitek ogledovanje starih plakatov. Kaj mislite, kakšnih in kolikih? Med njimi so cirkuški (9), festivalni (12), filmski (1474), glasbeni (5), gledališki (38), koncertni (18), kongresni (4), drugi (2610), politični (121), politično propagandni (210), prireditveni (11), promocijski (1), propagandni (171), razstavni (125), reklamni (832), športni (157), turistični (243), volilni (46) ... Pa ne mislite, da sem si ogledal vse.

Nadvse aktualno: Na Jadran, plakat, natisnila Ljudska pravica, hrani NUK, 1952

Nič več aktualno: Take odbornike hočemo/nočemo, plakat, hrani NUK, 1949

Slovenci v zamejstvu (203)

Nove dvojezične table

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Na Koroškem se je v torek zjutraj zgodilo presenečenje: deželni glavar **Gerhard Doerfler** je ukazal pred vasmi **Pliberk/Bleiburg**, **Drvešo vasjo/Ebersdorf** in **Žvabek/Schwabegg** postaviti nove dvojezične krajevne table, na katerih so slovenska in nemška imena krajev enako velika in zapisana drugo poleg drugega! Tako je v petek, 9. julija, odločilo avstrijsko ustavno sodišče in s tem potrdilo tudi svojo razsodbo iz leta 2005, da mora dobiti tudi nad deset drugih krajev na južnem delu Koroške, kjer živijo Slovenci, takšne dvojezične krajevne napise. Takrat sta deželni glavar **Joerg Haider** in njegov naslednik **Gerhard Doerfler**, ki je bil tedaj na Koroškem odgovoren za promet, izigrala od-

Nova dvojezična krajevna tabla v Pliberku | Foto: Novice Celovec

ločitev ustavnih sodnikov in na osnovi uredbe deželne vlade postavila v teh krajih nove nemške krajevne table. Ko je ustavno sodišče leta 2007 deželno uredbo razveljavilo, sta pod enojezične table pripela manjše s sloven-

skimi imeni krajev. Šele po zadnjem posredovanju ustavnih sodnikov je deželna vlada odločitev spoštovala. Deželni glavar Doerfler, ki so mu vladni partnerji svobodnjaki že očitali, da je "v torkovi noči Koroško prodal Du-

naju", je povedal, da je po njegovem mnenju odločitev ustavnega sodišča glede tabel napačna, vendar jo je treba spoštovati. Kot pri nogometu, kjer morajo igralci spoštovati odločitev sodnika, čeprav z njo ne soglašajo. Nove dvojezične table so pomemben korak pri zagotavljanju pravic Slovencev na Koroškem in morda tudi znak, da napetost med nemško večino in slovensko manjšino popušča. Odločitev ustavnega sodišča je nov uspeh izvrstnega slovenskega odvetnika **Rudija Vouka**, ki se je v primeru Pliberka skupaj s predsednikom Slovenskega prosvetnega društva **Edinost** iz Pliberka **Borisom Šturmom** zaradi neustreznih krajevnih tabel pritožil na ustavno sodišče. Pred tem je že uspel z 12 pri-

tožbami, zaradi česar ga je deželna oblast razglasila za največjega koroškega sovražnika. Za Slovence na Koroškem in njihove organizacije je postavitve teh tabel "korak k normalnemu sožitju v deželi". Tudi večina koroških oziroma avstrijskih strank pozdravlja odločitev za postavitve novih tabel. Z izjavo, da je "čas zrel za taka dejanja", se je odzval tudi predsednik Republike Avstrije **Heinz Fischer**. Za Slovence v zamejstvu in po svetu **Boštjana Žekša** so nove table znak novih pozitivnih dejanj v korist manjšine, **Slovenska demokratska stranka** (SDS) pa je v izjavi zapisala, da to dejanje povečuje zaupanje med narodom.

Še en dopustniški predlog

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

Predlagam še eno možnost, kako preživeti dopust kar doma, na nizkocenovni način in vendar nadvse zanimivo in kratkočasno. Kaj vam ostane, če nimate denarja za počitniški obisk katere od prestižnih lokacij naravne in kulturne dediščine na planetu Zemlja? Raziščite bližnjo okolico domačega kraja in presenečeni boste, kaj vse skriva ... Predloga, ki ste ga pravkar prebrali, ne izrekam na pamet. Prištevam se k tisti človeški podvrsti, ki jo tvorijo domoznanci in jih zanima t. i. domoznanstvo - čim bolj celovito vedenje o posebnostih določenega kraja. V mojem primeru so ta kraj Žiri, mesto na stičišču treh slovenskih pokrajin - Gorenjske, Notranjske in severne Primorske. Posebna lega, mar ne, štejem jo za svoje "odkritje". Enako velja za mejno naravo tega kraja. Leži namreč ob naravni vodni meji,

ki poteka po grebenih hribov zahodno od Žirov; to je razvodnica med Soro in Idrijo, Posavjem in Posočjem, osrednjo in zahodno Slovenijo, Črnim in Jadranskim morjem ... Tako ni čudno, da so se ob tej vodni meji skozi čas nalezale tudi številne lokalne, pokrajinske in državne meje; prva je bila najbrž med rimskima provincama Italijo in Panonijo (po kateri je potekal utrdbeni sistem *Clastra Alpium Iuliarum*), pozneje med loškim gospodvom freisinških škofov na vzhodni ter idrijskim in tolminkim gospodvom na zahodni strani in ne nazadnje rapalska meja med kraljevinama Jugoslavijo in Italijo. Štejem si v čast, da sem lahko sodeloval z utrdboslovcem Aleksandrom Jankovičem Potočnikom v ponovnem odkrivanju in širjenju vedenja o utrjenih linijah in številnih objektih, ki sta jih zgradili imenovani državi vsaka na svoji strani - mislim na Rupnikovo linijo in Vallo Alpino (Alpski zid). Vidite, take so posebnosti, ki jih skriva določen kraj in so pravzaprav znane marsikomu od domačinov, širšemu krogu pa jih je treba na novo ali znova odkriti in opisati. Dva od mojih znancev sta odkrivala čare samotne grape na žirovskemu jugu, imenovane Raskovec; živ krst ni vedel zanjo - da je miniaturna soteska in da je v njej edino gorenjsko rastišče slovensko slovečega in endemičnega kranjskega jegliča (*Primula carniolica*), ki sta ga svoj čas kot prva odkrila slovita idrij-

ska zdravnika in botanika Scopoli in Hacquet ... Sam pa sem moral sredi osemdesetih slovenski javnosti odkrivati - med počitnicami sem ga z vožnjo po gozdnih poteh iskal z mopedom - da skriva Rakovec še en "čar", ki ga je povsem odčaral. Idrijska občina si je vrh pobočja nad njim izbrala za svoje osrednje odlagališče komunalnih in drugih odpadkov. Brez pravega dovoljenja, a trajalo je kar 25 let, dovažati so prenehali šele lani. Odpadna gora, ki so jo navozili v veliko kraško kotanjo, pa je zdaj na grozečem čakanju. Stvar je namreč v tem, da lahko strupene izplake iz smetišča po podzemnih kraških poteh pritečejo v potok, ta pa je pritok Žirovnice in Sore, teče torej na gorenjsko stran ... Kaj bi rekli o sosedu, ki bi svoje smeti vozil na rob svoje parcele in jih stresal ob potok, ki teče naravnost k vam? Tak je moj primer. In me prav zanima, koliko je podobnih po Sloveniji. Takšne posebnosti ima vsak kraj in samo čakajo, da jih nekdo odkrije in predstavi še drugim. Vzemite to kot izziv za domoznansko raziskavo med počitnicami in dopusti, ki so se že začeli. Če niste tip raziskovalca, pa poiščite v svoji lokalni knjižnici domoznanski oddelek in se s pomočjo že zbranega gradiva podajte na terenske ogledne posebnosti, ki so jih že opisali drugi, a niso splošno znane. Preživite počitnice domoznansko, alternativno in poceni. Z drugo besedo: po gorenjsko.

Vaš razgled

Delavci v gradbeništvu delajo po cele dneve, pogosto tudi ob sobotah in nedeljah, ker jih priganjajo roki. Težaško delo jim praviloma ne prinese denarnih nagrad, prej zamude pri izplačilih. Zato jim zaslužen malico več kot privoščimo. Pa dober tek! S. K., foto: Tina Dokl

Večeri in jutra so na jadraniu nekaj najlepšega. Mirno morje je sicer za prave ljubitelje jadriranja prej ko ne muka, saj morajo - kot temu pravijo, 'motorirati', kar pa se ne more primerjati z občutkom, ko ploveš na veter. Junija sonce jadralcem ni bilo ravno naklonjeno, tako da je bil v tednu dni na morju tovrsten prizor prej kot ne izjema. A. B.

Šepetalnica za veter (4)

CVETKA BEVC

roman

Šele zdaj se je Sergej zavedel, da je Varji odgovarjal z neko samo po sebi umevno odsotnostjo, njene besede so prihajale do njega kot iz daljave, pa ne le zaradi tega, ker ga je od Moskve ločilo na tisoče kilometrov. Njene želje so mu bile nerazumljive ali vsaj nerazumne, kot ta, da naj se pozanima o lese-nih coklah in gozdarjih. Lahko bodo navdih za njeno novo kolekcijo, je hitel razlagati glas na drugi strani žice, rustika postaja moderna, ljudje kljub napredku ne želijo izgubiti stika s preteklostjo, ekološko pridelana hrana se lahko ponuja skupaj z lanenimi predpasniki in starinskimi obuvami. Nehote ji je oporekal, kakšne coklice, kakšne

gozdarice neki, planina je planina, pa naj bo ruska ali slovenska, ljudje so si vendar premrle noge nekoč ovijali v cunjice ali papir, da bi kljubovali mrazu. Pa je metal iz sebe stavke bolj zato, da bi podaljšal njun razgovor, ki naj bi se morebiti vsaj na koncu dotaknil njunega razmerja, saj se vendar ni hotel spremeniti v naključnega trgovskega agenta. Sicer se lahko sama prepriča, kaj se tu ponuja na ogled, je nazadnje navrgel vabilo kot trenutni domislek, čeprav se je doma ničkolikokrat ukvarjal s tem, kako naj jo priključijo v kraje, ki so bili njemu dragoceni že zaradi dedovega pripovedovanja. Saj bi jo vendar moralo zanimati, kaj je

njegovo družino zaznamovalo močnejše od perestrojke ali Gorbačovove politike. Hej, saj ni vseeno, če te nekdo udari po roki, če se ti je od kosa kruha odlučilo nekaj drobtinic in padlo na tla. In ni nepomembno, če ti nekdo v tvoji bližini od mallega razlaga, da se je za prijatelje treba žrtvovati. Toda kaj bi Varja z njegovimi spomini, njenih petindvajset let ni pomenilo samo mikavnosti in draži. To je bil nenehen spopad vrednot dveh različnih generacij in najbrž osnova njunega obojestranskega nerazumevanja. Tako tudi tokrat, ko se je na njegovo povabilo le zasmejala, seveda bo razmislila in mu sporoči, a naj ne pričakuje preveč.

Med Sergejevim pogovorom so gostje postopoma izgubili zanimanje za pozvanjanje ruske govornice, iz katere so tu in tam razbrali svojemu jeziku sorodno besedo. Prostor se je znova napolnil z običajnim hrupom in glasbo, ko je v gostilno stopila mlada ženska, pokimala gostilničarju kot staremu znancu in se z njim zapletla v kratek klepet, v katerem je tujcu moralo biti dodeljeno posebno mesto, drugače si ga Katarina Lužnik ne bi z zanimanjem ogledovala in nestrpno čakala, da konča razgovor, ki je poglabljajal njegove gube in ugašal lesk v njegovih očeh. Na koncu je v njih brlela le še žalost, ki si je želela planiti v noč, se zateči

pod zavetje smrek ali vsaj na cesto, da bi se v hitrih korakih spremenila v jezo in se nazadnje pustila poteptati kot umazan sneg pod Sergejevimi nogami. Zato je Rus s hripavim glasom nejevoljno odgovoril na Katarinin pozdrav, ki mu je v njegovi govorici izrekal dobrodoščilo in obljubljal pomoč. Kdo drug kot ona, vnukinja Magdalene Lužnik, bi mu lahko razkrila kaj o preteklosti, saj je obrasla z njo kot s podivjanim bršljanom, katerega rasti ni ustavila niti iznajdba satelitske televizije ali interneta. Vsaj tako je navrgla, da bi izvabila vsaj kakšen nasmešek na njegov obraz.

(se nadaljuje)

Velika reorganizacija Merkurja

Tako pravi Bojan Knuplež, novi predsednik uprave Merkur Group, ki v velikem trgovskem podjetju kljub težavam vidi prihodnost.

BOŠTJAN BOGATAJ

Naklo - Po nekaj tednih molka sta se Bojan Knuplež, predsednik uprave Merkur Group in Matevž Slapničar, novi predsednik nadzornega sveta tega podjetja, le pokazala javnosti in spregovorila o prihodnjih načrtih podjetja. Veliko je še nedorečena, zato sta na vrsto vprašanj odgovorila tudi z 'ne vem'. Razumljivo, saj se je največji tehnični trgovec v jugovzhodni regiji zaradi lastniškega mešetarjenja znašel v hudi krizi.

Novo upravo Merkurja poleg Knupleža sestavljajo še Blaž Pesjak, Rok Ponikvar in Uroš Zajc. "Naš načrt je rešitev Merkurja in ojačanje tržnega položaja na trgih, kjer smo prisotni. O podrobnostih več ne morem povedati," pravi novi prvi mož Merkurja. Pojasnjuje, da je situacija podobna vsem podjetjem, ki jih je saniral do sedaj, kar za Merkur pomeni, da ni takšna, kot je pričakoval, nikakor pa ne takšna, da bi pobegnili.

Na vprašanje ali bodo razmere vplivale na število zaposlenih, Knuplež odgovarja pritrilno: "Merkur bomo organizacijsko, procesno in strukturno prilagodili trenutnim razmeram na trgu." Kakšne bodo dejansko spremembe, še ni želel govoriti. Enako velja tudi za strategijo in vizijo podjetja (ta bo sprejeta jeseni), medtem ko bo treba za preteklost poslovanja z novo revizijo še nekoliko počakati. Ali v podjetju za normalno poslovanje res potrebujejo od petdeset do sto milijonov svežega kapitala, Bojan Knuplež ocenjuje za špekulacijo: "Trenutno živimo od lastnega dela in prometa."

Bojana Knupleža najprej čakajo pogovori z dobavitelji, prepričati mora tudi banke

Novo vodstvo Merkurja: Bojan Knuplež in Matevž Slapničar bosta imela pri reševanju zadolženega podjetja še veliko dela. Knuplež napoveduje tudi kadrovske reze. / Foto: Tina Dokl

le tako banke kot dobavitelji in tudi zaposleni stopiti skupaj in se potruditi, da bo Merkur znova uspešno podjetje. V financiranje Merkurja je vključenih veliko bank, kar pomeni, da bo usklajevanje v prihodnje lahko zelo težko. Dogovori Merkurja z njimi potekajo, vendar vodilni še nimajo nikakršnih zagotovil, da bodo v zgodbi sanacije sodelovali. "Po dosedanjih dogovorih sem optimist, kar pomeni, da Merkur lahko normalno posluje, vsi udeleženi pa pridobijo največjo možno vrednost," pravi prvi nadzornik. Bojazen za stečaj Merkurja ostaja, predvsem zaradi kratkoročnih pritiskov (posameznih dobaviteljev in bank), vendar bi v takšnem primeru tako dobavitelji kot banke potegnile krajši konec - morali bi se odreči delu terjatev. Oba predsednika sta prepričana, da lahko Merkur na dolgi rok poravnava vse svoje obveznosti oziroma bo postal 'normalno' zadolženo podjetje. "Stečaja se ne bojim in ga ne pričakujem, sicer ne bi stal pred vami in vohal podjetja," pravi Knuplež.

le tako banke kot dobavitelji in tudi zaposleni stopiti skupaj in se potruditi, da bo Merkur znova uspešno podjetje.

V financiranje Merkurja je vključenih veliko bank, kar pomeni, da bo usklajevanje v prihodnje lahko zelo težko. Dogovori Merkurja z njimi potekajo, vendar vodilni še nimajo nikakršnih zagotovil, da bodo v zgodbi sanacije sodelovali. "Po dosedanjih dogovorih sem optimist, kar pomeni, da Merkur lahko normalno posluje, vsi udeleženi pa pridobijo največjo možno vrednost," pravi prvi nadzornik. Bojazen za stečaj Merkurja ostaja, predvsem zaradi kratkoročnih pritiskov (posameznih dobaviteljev in bank), vendar bi v takšnem primeru tako dobavitelji kot banke potegnile krajši konec - morali bi se odreči delu terjatev. Oba predsednika sta prepričana, da lahko Merkur na dolgi rok poravnava vse svoje obveznosti oziroma bo postal 'normalno' zadolženo podjetje. "Stečaja se ne bojim in ga ne pričakujem, sicer ne bi stal pred vami in vohal podjetja," pravi Knuplež.

Zanimivo je, da je tudi on kot menedžer udeležen v menedžerskem prevzemu Merkurja prek Merfina. "Še vedno sem solastnik, saj mi drugega ne preostane," pravi predsednik uprave, na vprašanje, ali bo zmožni odplačevati najeto posojilo za odkup Merkurja, pa odgovarja: "Z lahkoto. Kot menedžer sem bil (v Big Bangu, op. a.) boljši kot lastnik. Kot lastnik pa sem bil zelo površen (nasmešek)." Kako bo Merfin v prihodnje odplačeval najeta posojila, Knuplež ne ve.

O tem kaj bo delal Bine Kordež, dolgoletni predsednik uprave Merkur Group niti novi prvi mož nakelskega trgovca ne ve. "Ne vem niti, če je sedaj na dopustu ali dela, drži pa, da poslov nisva predala. Odkar sem prevzel Merkur sva se srečala dvakrat. Želim si, da mi nekatere stvari dodatno osvetli in pojasni." Dodaja še: "Kar se je zgodilo gospodu Kordežu je človeško neprijetna zadeva in ne želim nadaljevati z gonjo proti njemu. Ko se bodo razmere umirile, se bova usedla in v miru pogovorila."

Pavček ponudil odstop

BOŠTJAN BOGATAJ

Ljubljana - Zdenko Pavček je ponudil odstop z mesta predsednika Gospodarske zbornice Slovenije, skupščina pa bo o tem odločala po počitnicah. "O tem razmišljam že nekaj časa," je povedal Pavček, gospodarstveniki pa naj bi mu očitali, da premalo napada vlado in je neodločen ter tudi, da kot predsednik uprave Viator & Vektor nima ugleda, ki gre tovrstni funkciji. Iz tega podjetja kakor tudi hčerinskih družb so mediji večkrat poročali o neplačevanju prispevkov, vsaj v primeru Tovarne vozil Maribor pa tudi izplačila plač, tudi GZS naj ne bi plačevali članarine. "Seznam neplačnikov GZS je velik, v našem

Zdenko Pavček

primeru gre samo za nekaj tisoč evrov. Ali vsa zgodba sloni na tem?" se sprašuje Pavček. Kdo ga bo nasledil, če bo skupščina sprejela njegovo odstopno izjavo, v tem trenutku ni znano.

BEGUNJE

Elanova jadrnica nominirana za Evropsko plovilo

Jadrnica Elan 350 je v razredu performance nominirana za prestižno nagrado Evropsko plovilo leta 2010, ki jo vsako leto podeljujejo na navtičnem sejmu Boote. "Letošnja prodaja sledi načrtom, ko smo si začrtali izdelavo in prodajo 140 plovil, kar je za dvajset kosov več kot leta 2009," o trenutnem poslovanju pravi Polona Okorn iz Elana. Nominirana jadrnica Elan 350, ki so jo prvič splovili maja, ima do danes že enajst kupcev, lani avgusta splovljeno plovilo Elan 310 pa je do sedaj našlo pot do 55 kupcev. Izbor nominiranih plovil za evropsko plovilo je v rokah novinarjev iz svetovnih navtičnih magazinov. Razglasitev zmagovalca bo konec januarja 2011 na sejmu Boote v Nemčiji. Elan je prestižno nagrado prejel že leta 2007 za plovilo Elan 340 in leto prej za Impression 344. **B. B.**

KAMNIK

Svilanit tudi na Poljskem

Svilanit je v začetku julija odprl novo prodajalno, tokrat v drugem največjem poljskem mestu - Krakovu. Ta na petdesetih kvadratnih metrih ponuja celoten izbor kolekcij Svilanita oziroma enak izbor kot kupcem v Sloveniji. "Na ta način uresničujemo strategijo ohranjanja in nadaljnega razvoja lastne prodajne mreže," še pojasnjujejo v Svilanitu. **B. B.**

Stečaj, če prisilka ne bo uspela

1. stran

"Kmalu bo znana strategija razvoja hotela in čeprav je treba urediti stvari za nazaj in začeti znova, verjamem v to zgodbo." Trenutno je v Hotelu Drnča 16 zaposlenih, ki po zagotovilih Vokičeve, čakajo še na majsko plačo (sedaj tudi na junijsko), medtem ko so nam zaposleni povedali, da čakajo tudi na aprilsko plačo. Hotel je sicer

na mesečni ravni zaseden od dvajset- do 25-odstotno, kar je glede na situacijo kar dobro. Vse bolj se uveljavljajo po organizaciji različnih dogodkov, med njimi izstopajo poroke.

Župan Stušek ocenjuje, da je zgodba z delovanjem Drnče sicer žalostna, vendar je izpolnjena volja občine: v letu 2005 je nastalo skupno podjetje, v katerega je občina vložila stvarni delež in bila

postopoma (razen prej omenjenih 56 tisoč evrov) tudi izplačana. V občini so pridobili javni objekt, ki zaposluje (trenutno polovico manj od načrtov), hkrati v občini razvijajo turizem. Na vprašanje, ali občina ni izbrala najboljšega partnerja (Izolacija Kopic), župan odgovarja: "Imamo nov, lep objekt, ki deluje kot hotel. Med šestimi ponudbami smo izbrali najboljšo, čeprav smo vabili tudi

znana turistična podjetja, vendar naših pogojev niso sprejeli. Upam, da bodo sedanji lastniki rešili hotel. Evropskih 3,5 milijona evrov bi prišlo še kako prav."

Občina pa pomaga tudi pri gradnji ceste do hotela. Župan je podpisal dogovor s projektantom, da zaključi delo. Podjetje Predence tega stroška trenutno ne zmore, bo pa investicija v približno 120 metrov dolgo cesto na plečih podjetja, ki jo bodo morali kmalu izvesti, saj se sedanji promet odvija po dvoriščih hiš in predvsem na račun previvalcev.

NLB namig

Ali veste, da si mirnejši spanec lahko zagotovite tudi z najetjem sefa, v katerega varno shranite svoje dragocenosti in pomembne listine? Če se boste za najem odločili v času **od 21. 6. do 31. 8. 2010**, vam bo banka za enoletni najem novega sefa podarila kar **50% najemnine**.

NLB 100

www.nlb.si/sefi

MEŠETAR

Odkupna cena mleka: maja malenkostno znižanje

Po podatkih tržno informacijskega sistema, ki deluje pri agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, je maja letos povprečna odkupna cena za mleko, dostavljeno v mlekarino, s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin znašala 26,96 evra za sto kilogramov in je bila za en cent ali za 0,04 odstotka višja kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,09 odstotka maščobe in 3,34 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena višja - 28,01 evra in je bila za 17 centov oz. za 0,60 odstotka nižja kot aprila. **C. Z.**

Povprečna odkupna cena za mleko, dostavljeno v mlekarino

Mesec	Odkupna cena za mleko s 3,7 % mašč. in 3,15 % belj.	Dejanska odkupna cena
December 2008	33,40 EUR/100 kg	35,69 EUR/100 kg
Julij 2009	25,50 EUR/100 kg	26,33 EUR/100 kg
December 2009	26,17 EUR/100 kg	27,79 EUR/100 kg
Januar 2010	26,75 EUR/100 kg	27,96 EUR/100 kg
Februar 2010	26,68 EUR/100 kg	28,09 EUR/100 kg
Marec 2010	27,01 EUR/100 kg	28,30 EUR/100 kg
April 2010	26,95 EUR/100 kg	28,18 EUR/100 kg
Maj 2010	26,96 EUR/100 kg	28,01 EUR/100 kg

KLANJ

Agencija opozarja na najpogostejše napake

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo oddane zbirne vloge in zahteve za kmetijska plačila administrativno pregledala in izvedla tudi kontrolo na terenu, že zdaj pa na podlagi ugotovitev kontrole iz preteklih let opozarja vlagatelje na najpogostejše napake. Vsi, ki izvajajo katerikoli ukrep kmetijsko okoljskega programa (KOP), morajo do konca avgusta opraviti najmanj štiri ure izobraževanja in voditi evidenco o vseh delovnih opravilih. Vsako kmetijsko gospodarstvo, ki uporablja mineralna gnojila, potrebuje gnojilni načrt, ki ga je treba prilagoditi novemu stanju Gerkov-grafičnih enot rabe zemljišč kmetijskega gospodarstva. **C. Z.**

ŽELEZNIKI, ŽIRI

Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

Razvojna agencija Sora bo jutri, v soboto, od 8. do 12. ure pripravila pred zadružnim domom v Žireh in pri pošti v Železnikih tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov. Na stojnicah bodo ponujali izdelke blagovnih znamk Babica Jerca in Dedek Jaka ter druge kakovostne pekovske, mlečne in sadne izdelke, jušne rezance, med ter izdelke domače in umetnostne obrti. **C. Z.**

48. ČIPKARSKI DNEVI V ŽELEZNIKIH 15. - 18. julija 2010

www.td-zelezniki.si

RAZSTAVE, 16. 7. - 18. 7. 2010

Čipke, slike, staro pohištvo, ... v starem delu Železnikov. Razstave so odprte od petka do nedelje od 10. do 20. ure.

PETEK, 16. 7. 2010

Ob 15. uri: ŽIVŽAV s ČAROVNIKOM GREGOM.
Ob 21. uri: zabava s skupino NIGHT JUMP.

SOBOTA, 17. 7. 2010

Ob 21. uri: izdelovanje kovanih žebeljev.
Ob 21. uri: zabava s skupino MAMBO KINGS.

NEDELJA, 18. 7. 2010

Od 10. ure dalje: predstavitev starih domačih obrti.
Ob 14. uri: klekljarski spreved.
Ob 15. uri: tekmovalje otrok in odraslih v klekljanju.
Ob 16. uri: zabava z ansambлом VESELI SVATJE.

Kakovost (pšenice) se plača

Štiri petine pšenice v Sloveniji je pridelane v okviru integrirane pridelave, takšna pšenica pa bi morala biti dražja kot, na primer, madžarska, ugotavljajo v kmetijsko gozdarski zbornici, kjer se zavzemajo vsaj za ceno 158 evrov za tono.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - V Sloveniji naj bi letos na 35 tisoč hektarjih njiv pridelali 189 tisoč ton pšenice oz. povprečno 5,4 tone na hektar. V Pomurju so pridelki zgodnjih žit povprečni, okrog pet ton na hektar, pri srednje poznih in poznih sortah pa bodo v povprečju za dve toni višji. Nadpovprečne pridelke pričakujejo tudi v Podravju in v Posavju, v zahodni Sloveniji pa je pridelek zaradi prekomernih padavin slabši od povprečja.

V Sloveniji je stopnja samooskrbe z žiti okoli 64-odstotna, pri pšenici je le 50-odstotna. Tri četrtine doma pridelanih žit naj bi porabili za krmljenje domačih živali, le četrtino pa za prehrano ljudi. Vsako leto je treba uvoziti še okoli osemdeset tisoč ton pšenice.

In kolikšna je letos odkupna cena? Na borzi v Avstriji je bila v začetku julija 124,5 evra za tono, na Madžarskem 113 evrov, v Franciji 135 evrov ... V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije se zavzemajo vsaj za ceno 158 evrov za tono, kolikor po oceni Kmetijskega inštituta Slovenije znašajo pridelovalni stroški pri pridelku 5,3 tone pšenice na hektar. Dnevne odkupne cene v Sloveniji, oblikovane na podlagi ponudbe na avstrijski in madžarski borzi, so nižje in pokrivajo le okoli sedemdeset odstotkov pridelovalnih stroškov. "Ob takšnih cenah je treba opozoriti, da so štiri petine slovenske pšenice pridelane v okviru integrirane

Ciril Smrkolj

pridelave, ki je okolju prijazna in zagotavlja potrošniku višjo kakovost in prehransko varnost," pravi predsednik zbornice Ciril Smrkolj in dodaja, da bi potrošnikom morali predstaviti razliko v kakovosti surovine in jih spodbuditi k temu, da bi pri trgovcih zahtevali podatke o izvoru surovine v pekovskih izdelkih. V integrirani pridelavi je uporaba gnojil in fitofarmaceutskih sredstev nadzorovana, prepovedana je uporaba gensko spremenjenih organizmov, pri varstvu rastlin in gnojenju pa imajo prednost naravni pripravki, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi. Tako pridelana pšenica ima v primerjavi z madžarsko, ki je pridelana po klasični tehnologiji, višjo tržno

lavi je uporaba gnojil in fitofarmaceutskih sredstev nadzorovana, prepovedana je uporaba gensko spremenjenih organizmov, pri varstvu rastlin in gnojenju pa imajo prednost naravni pripravki, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi. Tako pridelana pšenica ima v primerjavi z madžarsko, ki je pridelana po klasični tehnologiji, višjo tržno

V kmetijsko gozdarski zbornici so izračunali, da v ceni kilograma belega ali črnega kruha predstavlja vrednost pšenice le dobrih sedem odstotkov, 43 odstotkov pripada mlinarjem in pekom, približno polovica pa trgovcem.

vrednost, ugotavljajo v zbornici, kjer se zavzemajo tudi za organiziranje naročene pridelave za znanega kupca po vnaprej dogovorjeni ceni in parametrih kakovosti, za ureditev poslovnega odnosa med pridelovalci, mlinsko predelovalno industrijo in trgovci, za organiziranost kmetov in njihovo skupno nastopanje na trgu, za gradnjo silosov, ki jim bodo omogočili skladiščenje žita in prodajo v času ugodnejših pogojev, ter strožjo kontrolo kakovosti uvožene pšenice in hrane.

Če bi pridelovalec pšenice želel doseči povprečni neto letni dohodek na zaposlenega v Sloveniji v višini 11.608 evrov, bi pri ceni pšenice 130 evrov za tono in povprečnem pridelku pet ton na hektar moral pridelovati pšenico na 3495 hektarjih.

KLANJ

Priznanja gorenjskim sirarjem

V okviru priprav na kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni je bilo na Pomurskem sejmu mednarodno ocenjevanje mleka in mlečnih izdelkov. Štiriindvajset podjetij iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Nemčije je na ocenjevanje poslalo 142 izdelkov. Ocenjevalna komisija je podelila sedem šampionov, posebno priznanje za doseženo izjemno kakovost ter več velikih zlatih, srebrnih in bronastih medalj. **Biotehniški center Naklo** je dobil veliki zlati medalji za mascarpone in polnomastno skuto, **kmetija pr' Tonejovc s Polj pri Bohinjski Bistrici** pa veliko zlato medaljo za mohant. **Ljubljanske mlekarne**, kamor oddaja mleko tudi del gorenjskih kmetov, so prejele šestnajst velikih zlatih medalj, osem zlatih in štiri srebrne medalje. Kot je na predstavitvi rezultatov ocenjevanja dejal predsednik komisije **prof. dr. Bogdan Perko** z Biotehniške fakultete, je komisijo presenetila izjemna kakovost izdelkov. Veliko je bilo tudi novih izdelkov, o katerih so "mlekarji" želeli pridobiti mnenje neodvisne strokovne komisije. **C. Z.**

KLANJ

Spremembe pri ukrepu šolskega sadja

Vlada je na seji prejšnji teden spremenila tisti del uredbe o ureditvi trga s svežim sadjem in zelenjavo, ki ureja izvajanje "sheme šolskega sadja". Spremembe prinašajo poenostavitve administrativnih postopkov in spreminjajo financiranje iz državnega proračuna. Po novem se za izračun najvišje višine pomoči na šolo upoštevajo uradni podatki ministrstva za šolstvo in šport o vpisu učencev in ne podatki o predvidenem številu učencev, kot je veljalo doslej. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo šolam, vključenim v shemo, izdala odločbe o odobritvi vlagateljev do konca oktobra, v prvem letu izvajanja sheme jih je do konca aprila. Iz uredbe so črtali določbo, da mora šola v okviru sheme sama zagotoviti najmanj dvajset obrokov sadja in zelenjave. Tri četrtine denarja za izvajanje ukrepa bo še naprej zagotavljala Evropska unija, slovenski delež pa bo namesto treh ministrstev doslej prispevalo le ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **C. Z.**

PLANINSKI IZLET: Krn (2245 M)

Bojišče Soške fronte

Gora, ki je bila del gorskega bojišča Soške fronte. Gole skale so bile med letoma 1915 in 1917 prizorišče krute pozicijske vojne. Svet čudovite narave, kjer še danes ostanki svetovne morije spregovorijo o njeni nesmiselnosti.

JELENA JUSTIN

Krnsko pogorje je imelo v prvi svetovni vojni pomemben strateški položaj, zato so se že pred 1. soško bitko bili spopadi za obrambne pozicije. Prve tri tedne je bil Krn v avstro-ogrskih rokah, 16. junija 1915 pa se je po njegovi severni in zahodni steni povzpelo šest bataljonov italijanskih alpinov. Ogrski branitelji Krna so bili pobiti, ranjeni ali pa ujeti. Krn je bil v italijanskih rokah vse do zadnje soške bitke. Še danes nas ostanki svetovne morije spominjajo na nesmiselnost, ki se je dogajala v tem delu Julijskih Alp.

Krn je dosegljiv iz različnih smeri; lahko se nanj odpravimo iz Bohinja, lahko iz Drežnice po zavarovani plezalni poti Silva Korena, lahko prek Planine Kuhinja. Mi se bomo do Krnskega jezera povzpeli po ostankih nekdanje vojaške mulatjere iz Lepene ter nadaljevali mimo Krnskega jezera in Planine Na polju do Krnske škrbine, od tam pa na vrh.

Čez prelaz Vršič se zapeljemo skozi vas Soča, na koncu katere zavijemo levo v Lepeno. Parkiramo na koncu ceste ob Domu Klementa Juga. Markirana pot se v prvih metrih zmerno vzpenja in nas kmalu pripelje na razpotje. Levo se odcepi t. i. *normalna pot*, ki je rahlo strmejša, desno pa je lažja, a nekaj daljša pot, mulatjera, ki je

primerna tudi za otroke. Obe poti se nekajkrat med vzponom skozi gozd tudi križata. Pot ni naporna in se ves čas zmerno vzpenja, tako da nimamo pretiranega občutka pridobivanja višine. Prijetni okljuki nas pripeljejo do zgornje postaje tovarne žičnice, kjer se pot skorajda položi in razširi za potrebe transporta. Na naši levi strani bomo opazili merilec snega, kjer vsako leto merijo njegovo višino. Aprila leta 2009 so ga namerili neverjetnih 350 cm, letos pa le 160 cm. Pot se začne spuščati proti Domu pri Krnskih jezerih. Še prej se levo odcepi markirana pot na Veliko Babo. Na naslednjem razpotju zavijemo levo na stezo, če želimo do Doma, sicer pa lahko nadaljujemo po širši poti desno, ki nas pripelje mimo Planine Duplje do Krnskega jezera. Do koč bomo potrebovali dve uri, do vrha Krna še nadaljnji dve uri in pol.

Predlagam sledeče: da se ne ustavljamo pri jezeru, temveč pri skali, tik ob jezeru, kjer se zavije desno proti njemu, nadaljujemo po uhojeni stezi, ki nas visoko nad jezerom prek melišča pod Malim Šmohorjem popelje skoraj do Planine Na polju. V tem delu se pot povsem položi in sredi kraškega sveta je pred nami kar naenkrat travnik. Prečimo travnik in se med skalami začnemo vzpenjati po dolinici nav-

zgor. Na naši levi strani je mogočno melišče pod Peski. V tem delu poti je zelo velika verjetnost, da bomo v zgodnjem poletju morali prečiti oz. se vzpenjati še po snegu. Markacije nas bodo usmerile desno. Tipičen kraški svet, prepleten s škrapljami in žlebiči, nas bo prevzel s svojo izoblikovanostjo. Pot se bo v prečnem vzponu začela strmeje vzpenjati in nas bo pripeljala do Krnske škrbine, 2058 m. Na škrbini so odlično vidni ostanki svetovne morije, ki je divjala v teh čudovitih gorah. Zavijemo desno in se po travnatem pobočju začnemo vzpenjati proti vrhu gore. Upam, da bo vreme na naši strani in se nam bo z vrha odprl svet pod nami. V poletnih mesecih je to na Krnu lahko problem, kajti s svojo višino je neustavljiva pregrada, zato

vanj trčijo termični tokovi razgretga zraka, kar povzroča meglo. Z vrha se v petih minutah spustimo do Gomiščkovega zavetišča, ki je trenutno v fazi prenove.

Ker nas avto čaka v Lepeni, je najbolje, da se v dolino vrnemo po poti vzpona, lahko pa se s Krnske škrbine vzpnemo še na goro brez vrha, Batognico, 2164 m, kjer je avstro-ogrška vojska septembra leta 1917 razstrelila 4100 kg nitroglicerinske želatine. Sestopimo na Batogniško sedlo, 2068 m in se po neoznačeni stezi pod Peski prek melišča vrnemo nazaj do bisera Krnskega pogorja, Krnskega jezera, od tam pa v Lepeno.

Nadmorska višina: 2245 m
Višinska razlika: 1545 m
Trajanje: 8 ur
Zahtevnost: ★★☆☆

Pogled na Krn s Planine Na polju

Ostanki vojne vihere pričajo o njeni nesmiselnosti.

Pogled na Krnsko jezero in Vrh nad Peski

FESTIVAL BLED
KLASIKA JAZZ (CROSS OVER)
30. JUNIJ - 20. JULIJ 2010
WWW.FESTIVALBLED.COM
Gorenjski Glas

Zdrav poletni jedilnik

132

KUHARSKI RECEPTI

Grahova juha s porom in brokolijem

Sestavine: 1 sesekljana čebula, 20 dag narezanega pora, 25 dag olupljenega in na kocke narezanega krompirja, 1 l jušne osnove, 1 lovrov list, 20 dag brokolijevih cvetov, 15 dag graha, sesekljan peteršilj, listi peteršilja za dekoracijo.

Priprava: čebulo, por, krompir, jušno osnovo in lovrov list damo v veliko kozico in premešamo. Zavremo, pokrijemo in na nizki temperaturi kuhamo nekaj minut. Na pol kuhani zelenjavi dodamo še brokoli in grah. Jed pokrijemo in kuhamo še nekaj minut. Večkrat premešamo. Juho odstavimo, iz nje

odstranimo lovrov list, jo pretlačimo z gastromiksom v gladko kremno juho. Nato juhi dodamo še sesekljan peteršilj, po okusu še solimo in popramo.

Kolerabice po dunajsko

Sestavine: 50 dag kolerabice, slan krop, 3 dag masla ali margarine, 2 dag moka, sol, poper, zelen peteršilj, žlici kisle smetane.

Priprava: nadzemnim kolerabicam odtrgamo slabe in stare liste, zdrave in mlade osmukamo, jim odstranimo žile in peclje, srčne liste pustimo cele. Vse liste nato razrežemo na rezance. Oprane kolerabične glavice olupimo

in z olupkom odstranimo vse olesenele dele. Olupljene glavice zrežemo na drobne kocke ali rezine.

V slan krop damo narezane liste in pripravljene kolerabične kocke ali rezine. Vode sme biti le toliko, da so kolerabice pokrite. Solimo in kuhamo. Na maslu svetlo zarumenimo moko, prilijemo pol l hladne vode in prežganje gladko razkuhamo ter zlijemo h kolerabicam. Nato naj vre še vsaj nekaj časa, da se moka razkuha in izgine okus po prežganju. Kolerabice po okusu popopramo, solimo. Nazadnje jim primešamo še sesekljan zelen peteršilj in kislo smetano. Prikuha mora biti gostljata. Tako

lahko pripravimo lahko tudi še kumare, sladko zelje, cukine in ohrovt.

Kodrasta solata z rdečo lečo

Sestavine: 12 dag rdeče leče, 4 pomaranče, šopek mlade čebule, 1 rdeči feferon, 1 glava kodraste solate, 12 dag sira gauda

Priprava: lečo operemo, jo damo kuhat v vrelo slano vodo in počasi kuhamo 5 minut. Kuhano odcedimo in oplaknemo. Medtem olupimo pomaranče, jim odstranimo belo kožico, zrežemo na pomarančne krhlje (fileje), sok pomaranč pa shranimo. Pomarančne fileje damo na cedilo, da se osušijo.

Mlado čebulo očistimo, operemo, bele in zelene dele narežemo na tanke rezance. Feferon očistimo semenja in narežemo na drobne kocke. Zmešamo jih s čebulo in pomarančnimi fileji. Kodrasto solato očistimo, operemo, osušimo in na drobno narežemo. Sir narežemo na kocke. Zmešamo pomarančni sok, gorčico, sol in poper ter dodamo olje.

Solato zmešamo z mlado čebulo in pomarančnimi fileji. Lečo in sir zmešamo. Preliv prelijemo po solati in postrežemo. Solato ponudimo z opečenimi polnozrnatimi rezinami kruha.

Dober tek!

JANEZ ŠTRUKELJ

Sončni kino na Pungertu

V ponedeljek zvečer je bila na Pungertu v Kranju slovenska premiera projekta Solarni kino, kjer smo lahko spremljali projekcije kratkih filmov z ekološko obarvano vsebino.

SAMO LESJAK

Kranj - Gre za kulturno-ekološki projekt nizozemske video umetnice in režiserke Maureen Prins, saj so bili vsi filmi predvajani z opremo, ki deluje na sončno energijo. Kako deluje solarni kino? Na

nih filmov (igrani, dokumentarci, animacije) z enakim skupnim sporočilom: človek na vse možne načine onesnažuje planet Zemljo in je tako odgovoren za ekološke katastrofe, ki so že tu - treba bo hitro ukrepati, kjer je to sploh še mogoče.

Na premieri projekta Solarni kino / Foto: Matic Zorman

zbiralkih sončne energije, treh solarnih ploščah, pritrjenih na strehi kombija, s katerim potujejo, se nabira sončna energija, ki jo nato pretvorijo v električno. Ta omogoča okolju prijazno projekcijo filmov na manjšem, hitro postavljenem platnu.

Vsebinsko so bile projekcije ekološko naravnane in so s tem le še podkrepile poanto projekta. Lahko smo si ogledali ducat kratkih, produkcijsko neodvisnih, tudi študentskih, slogovno različ-

Solarni kino je unikaten projekt, ki je sam praktičen zgled tistega, kar promovira. Njegov čar in dosežek sta v tem, da nam pokaže, da obstajajo tudi alternative: tako v ekološko političnem kot filmskem smislu.

V Sloveniji se bo sončni kino predstavil dvakrat: poleg projekcije v Kranju, ki je potekala v organizaciji odličnega spletnega društva Reflektor, ga bo mogoče videti tudi 28. julija v Marindolu v Beli krajini. Če boste kje v bližini, ga ne zamudite!

KRANJSKA GORA

Javno dostopni defibrilatorji v vseh krajih

Občina Kranjska Gora je junija tik pred začetkom turistične sezone po vseh krajih v občini, razen v Ratečah, kjer bodo storili po zaključeni obnovi gasilskega doma, namestila javno dostopne defibrilatorje. "Smo turistična občina, kjer je vsak trenutek, posebej v času turistične sezone, zelo veliko ljudi, tudi športnikov. Zato se nam je zdelo primerno, da so defibrilatorji javno dostopni ter tako moderni in enostavni za uporabo, da jih lahko ob upoštevanju priloženih navodil uporablja tako rekoč vsakdo," je pojasnil direktor občinske uprave v Kranjski Gori **Rajko Puš**. Defibrilatorji so zavarovani s posebnimi omaricami, od koder se ob odprtju oziroma uporabi avtomatično vzpostavi klic na nujno medicinsko pomoč. Za devet defibrilatorjev, ki so večinoma nameščeni na gasilskih domovih, je občina Kranjska Gora namenila 20.500 evrov. **M. A.**

BOHINJSKA BELA

Do kanalizacije z evropskimi sredstvi

Zaključek del pri obnovi kanalizacije in vodovoda na Bohinjski Beli bodo v nedeljo zaznamovali s slovesnostjo, ki se bo začela ob 18. uri. Obnova je bila po ocenah vredna 1,8 milijona evrov, pri čemer je občini uspelo pridobiti tudi sredstva evropskega sklada za regionalni razvoj v višini skoraj 1,3 milijona evrov. S tem, poudarjajo pri občini, so dolgoročno rešili problem preskrbe z zdravno pitno vodo ter problem odvajanja in čiščenja odpadnih voda v naselju Bohinjska Bela. Objekte bodo na kanalizacijski sistem priključevali postopoma do konca oktobra 2012. **M. R.**

V vriskanju zmagal župnik

Turistično društvo Sovodenj je svoji najodmevnejši prireditvi Srečanje Janezov in Praznik koscev letos organiziralo na isti dan.

BOŠTJAN BOGATAJ

Nova Oselica - Minula nedelja je bila v Novi Oselici polna dogajanja, razlog pa je v prej dvakrat odpadlem srečanju Janezov, saj je bilo tako maja kot junija na izbrano nedeljo izredno slabo vreme, sledila mu je pokošnja. "Med obiskovalci smo letos našli kar 81 Janezov, Ivank in podobno imenovanih. Opažamo, da gre v večini za starejše obiskovalce, kar si razlagamo s tem, da mladi starši svojim naslednikom le še malokrat dajejo takšna imena," nam je povedala ena od organizatork Milka Burnik.

Med zbranimi pa letos žal ni bilo več lanskega najstarejšega Janeza, sicer ustanovnega člana turističnega društva in pobudnika srečanja Janka Kalana, ki se ga večkratni obiskovalci zagotovo spomnijo po njegovem fraku in klobuku. Na letošnjem, 23. srečanju pa je bilo veliko Janezov prvič. Med njimi tudi najstarejši Janko Dolenc s Hotavelj, ki

bo kmalu dopolnil 86 let. "Poleg družinskih genov moraš biti vedno tudi dobre volje," o receptu za visoko starost pravi Dolenc. Najmlajši udeleženec srečanja je bil Janž Magajne iz Jazen, ki je pred mesecem upihnil prvo svečko. Za zdaj o sebi ni še nič povedal, starši pa so zapuili, da obožuje polento.

Na tekmovanju Janezov je bilo tudi nekaj zmagovalcev: v vriskanju je zmagal domači župnik Janez Mesec, najboljša jodlarka je bila Helena Kuralt iz Medvod, med naj talenti pa sta izstopala Žan Kavčič iz Godešiča, ki se je predstavil z vožnjo na monokolesu, in Ivan Podvez iz Medvod, ki je predstavil izdelke iz lesa in žičnate rože. Janezi so tokrat zmagali tudi v vlečenju vrvi.

Popoldne je minilo v 39. pokošnji ali Prazniku koscev. Ročno košnjo in pomen tovrstnih tekmovanj v tujini je predstavil uspešen kosec Lojze Križnar iz Naklega, ki je pred časom že sodeloval v

Kosci in grabljice so pokazali, kako se to delo opravlja 'peš'. Najhitrejši kosec je bil Janez Jezeršek, najhitreje pa je travo zgrabila Danica Kosmač.

Novi Oselici. Med kosci so pokale dobili Janez Jezeršek iz Jazen, Janko Hadalin iz Zakojce in Florijan Bašelj iz Mrzlega Vrha. Z grabljenjem so si pokale prislužile Danica Kosmač iz Mrzlega Vrha, Nada Čelik z Bukovega in Darinka Križnar iz Naklega.

Za oblaganje mini kozolčka sta se poleg dveh moških

navdušili tudi dami iz Selške doline. Po oceni komisije je travo najskladneje obložil Marko Oblak iz Žirovskega Vrha Sv. Urbana. Prireditvev so popestrile pevke Grabljice z ljudskimi pesmimi, folklorna skupina s spletom Smo šuštarje prosil, igralci s prizorom Inšpektor na kmetiji, turistični podmladek pa z medi-busom.

Na letošnjem Srečanju Janezov so organizatorji našli 81 Janezov, Ivank, Ivanov, Žanov ...

Spoznavali so preddvorske gradove

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Preddvor - Vsakokrat ob občinskem prazniku Turistično društvo Preddvor pripravi voden ogled štirih preddvorskih gradov. Letošnjega se je udeležilo okoli trideset ljudi. "Veseli nas, da pridejo tudi obiskovalci iz drugih krajev, vedno pa so dobrodošli tudi domačini," je dejal predsednik TD Preddvor **Brane Likožar**. Obhod preddvorskih gradov so začeli pred gradom Dvor sredi Preddvora, ki se ga je udeležil tudi **Mirko Rant**, potomec družine Wurzbach, ki je bila lastnica gradu pred drugo svetovno vojno. Nato so odšli h gradu Hrib ob jezeru Črnava, kjer jim je igralec **Jože Ekar** v vlogi grajskega vrtnarja razkazal okolico. Na gradu Turn jih je čakala **dr. Mira Delavec** v vlogi Josipine

Grad Dvor sredi Preddvora je bil prvi, ki so ga spoznali obiskovalci.

Turnogradske in jim predstavila delo te slovenske pisateljice iz sredine devetnajstega stoletja. Četrta je Pusti grad,

pravzaprav njegove ruševine, nad Preddvorom. Izlet, ki ga je vodila **Mirjam Pavlič**, so končali v turistični posloval-

nici, kjer je bila ob prazniku razstava ročnih del skupine Gelize iz preddvorskega društva upokojencev.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrta do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA,
TEL.: 04 53 15 249, FAX: 04 53 04 230

MADŽARSKE TOPLICE: 5. 8. - 8. 8., 4. 9. - 7. 9., 4. 9. - 9. 9.; **DUGI OTOK:**
21. 8. - 28. 8., 28. - 31. 8.; **GOLI OTOK:** 6. 9.; **KOPALNI IZLET - IZOLA:**
VSAK PONEDELJEK IN ČETRTEK; **BANJA VRUČICA:** 26. 9. - 29. 9.; 6. 10. - 13. 10.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Večer na vasi

Selo pri Bledu - Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi na Večer na vasi danes, v petek, 16. julija, ob 20.30 na Selo pri Bledu k Skalci.

Proslava ob obletnici pobratenja

Ljubljana - PD Integral Ljubljana vabi na proslavo ob 30. obletnici podpisa listine o pobratenu med Planinskim društvom Integral Ljubljana in Slovenskim planinskim društvom iz Trsta, ki bo to nedeljo, 18. julija, na njihovi planinski postojanki na Planini pri Jezeru. Slavje s kratkim kulturnim programom in druženjem se bo pričelo ob 11. uri.

Počitniške delavnice

Jesenice - Šolarji vabljeni na počitniške delavnice v Občinski knjižnici Jesenice. Delavnice bodo potekale od 10. do 12. ure, so brezplačne, obvezna je prijava. Prosta mesta so še: orientalski plesi (od 19. do 23. julija), kleknanje (od 26. do 30. julija) in makrame (od 9. do 13. avgusta).

Zabavno na Avsenikovem vrtu

Begunje - Na vrtu gostišča Avsenik v Begunjah igrajo vsak teden za zabavo in ples znani narodnozabavni ansambli. Prireditve se začenejo ob 19. uri. Drevo bo igral Hišni ansambel Avsenik, v sredo, 21. julija, pa Kranjci. V petek, 23. julija, bodo v Begunjah igrali Veseli svatje, v sredo, 28. julija, ansambel Zupan in v petek, 30. julija, ansambel Saša Avsenika.

IZLETI

Tura na Rauchkofel

Radovljica - Planinsko društvo Radovljica organizira 24. julija turo na Rauchkofel (2460m - Julijske Alpe). Prijave in informacije na tel. 031/345 209 ali 04/531 55 44 v sredo in četrtek od 18. ure do 19.30.

Babni Vrt

Kranj - Kolesarska sekcija DU Kranj vabi na kolesarski izlet na Babni Vrt v torek, 20. julija, ob 8. uri izpred društva.

Pohod na Vogel

Bitnje-Stražišče - Društvo upokojencev Bitnje-Stražišče vabi na pohod na Vogel v torek, 3. avgusta. Odhod avtobusa bo ob 6. uri iz smeri Spodnjih Bitenj proti Stražišču. Prijave v ponedeljek, 19. julija, v društveni pisarni v Bitnjah in v sredo, 21. julija, v Šmartinskem domu v Stražišču.

Kopalni izlet v Izolo

Bitnje-Stražišče - Društvo upokojencev Bitnje-Stražišče vabi na kopalni izlet v Izolo v četrtek, 29. julija, ob 6.30 z avtobusnih postaj od Žabnice do Stražišča. Prijave v ponedeljek, 19. julija, v Spodnjih Bitnjah in v sredo, 21. julija, v Šmartinskem domu v Stražišču.

Izlet na Košutico

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi na izlet na Košutico (Koroška baba, 1968 m) v četrtek, 29. julija, ob 7. uri izpred Creine. Prijave v društveni pisarni do ponedeljka, 26. julija.

Srečanje gasilk in prevzem prikolice

Žabnica - Prostovoljno gasilsko društvo Žabnica prireja v osrednjem delu vasi in na športnem igrišču v Žabnici srečanje gasilk Mestne občine Kranj, ki bo v soboto, 17. julija, ob 18.30 z veselico in ansablom Dori in bogatim srečelovom, v nedeljo, 18. julija, pa se ob 17.30 lahko udeležite prevzema gasilske prikolice in velike gasilske veselice z ansablom Modrijani ter bogatim srečelovom.

Skozi Carnio in Dolomite

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane na potepanje po Carnii in Dolomitih v torek, 27. julija. Odhod avtobusa bo ob 5. uri izpred Creine. Prijave v društveni pisarni do ponedeljka, 26. julija, oziroma do zasedbe mest v avtobusu.

KRANJ

Mednarodno moto srečanje v Kranju

Moto klub Freising riders je organizator že 12. mednarodnega srečanja motoristov, ki bo od danes do nedelje potekalo ob starem zimskem bazenu pri Trgovskem centru Supernova v Kranju. Tudi letos se bo marsikaj dogajalo, ob motorističnih igrah pa bo dobro poskrbljeno zlasti za glasbo. "Že danes, v petek, se bodo predstavile tri glasbene skupine: Joe Doe iz Bleda, Profeel iz Radovljice in Negative two iz Ljubljane, jutri pa bo najprej nastopila skupina My flaying testicles iz Škofje Loke, nato pa še Dominanti in Tragači iz Zagreba. Prav tako juti bo potekalo zanimivo tekmovanje v bench pressu, pa tudi v atraktivni vožnji z motorjem," je povedal predsednik MK Freising Riders **Drago Leskovšek** in povabil gorenjske motoriste, da se pridružijo mednarodni družini, ki jo pričakujejo. Dobrot iz žara in hladne pijače naj ne bi zmanjkalo, letos ne bo panoramske vožnje, organizatorji pa obljublja hlad sence in prost vstop za vse motoriste in motoristke. **V. S.**

KRANJSKA GORA

Brezplačne počitnice za več kot tristo otrok

Letos bo 340 otrok del počitnic preživel v letoviščih Zveze prijateljev mladine Slovenije. Sredstva za njihovo letovanje, 102 tisoč evrov, so bila zbrana v tudi letos uspešni akciji Pomežik soncu. Kot je povedal predsednik Zveze prijateljev mladine Slovenije Franc Hočevar, so kar dve tretjini vsega denarja zbrali posamezni donatorji, tretjino so donirala podjetja. Zveza prijateljev mladine vsako leto popelje otroke na letovanje v svoje počitniške domove po vsej Sloveniji, med drugim tudi v Kranjsko Goro, kjer so v ponedeljek za počitnikarje pod pokroviteljstvom enega največjih donatorjev akcije Pomežik soncu pripravili zabavno prireditev Lekov živžav. Prireditve se je tudi soproga predsednika države Barbara Miklič Türk. **M. A.**

STARA FUŽINA

Kmečka ohcet v Bohinju

V Bohinju bo ta konec tedna tradicionalna kmečka ohcet, ki jo pripravljajo že več kot petdeset let. V okviru omenjene prireditve bodo že drevo v Srednji vasi člani Kulturnega društva Bohinj uprizorili igro Vasovanje. Jutri ob 17. uri pa se bo na domačiji pr'Agotniku v Stari Fužini začela kmečka ohcet s prihodom na nevestin dom, ki se bo nadaljevala v cerkvi sv. Janeza v Ribčevem Lazu in Pod skalco. Etnološko obarvan vikend bodo zaokrožili v nedeljo dopoldne s tržnico v Bohinjski Bistrici. **M. R.**

FUNDACIJA
Vincenca Drakslerja

www.grozd.eu

Vstopimo v svet
GROZD-a

Naložba v vašo prihodnost
ORGANIZACIJA ZA RAZVOJNE PROJEKTE IN AKTIVNOSTI V TURIZMU

Športno društvo Poljane vabi na 10. kolesarsko dirko na Stari vrh, ki bo v soboto, 17. julija. Dirka je namenjena vsem rekreativcem z nekaj kondicije. Pričela se bo ob 10. uri in bo potekala po asfaltirani cesti med Poljanami in Grebljico na Starem vrhu. Dolžina proge je 10 km (7 km klanca) z višinsko razliko 650 m. Otroci tekmujejo na krajši, 5 km dolgi progi od Poljan do Dolenčic. Informacije: Športno društvo Poljane, Aleš Hren, tel. 041/255 681, www.sdpoljane.si

Turistično društvo Bohinj vabi na Kmečko ohcet, ki bo v soboto, 17. julija, ob 17. uri. Prireditev Kmečka ohcet prikazuje stare ženitovanjske običaje. Čaka vas zabavno tradicionalno popoldne in vesel sobotni večer! Prireditev se prične ob 17. uri na domačiji Agotnik v Stari Fužini, ob 17.45 je šranga v bližini cerkvice sv. Janeza, kjer je kasneje cerkveni obred, zabava pa se razvije Pod Skalco, kjer bo ansambel Triglavski muzikantje igral ohceti na čast.

Turistično društvo Žirovski Vrh vabi na prireditev Praznik žetve, ki bo v soboto in nedeljo, 24. in 25. julija, na domačiji Javorč v Žirovskem Vrhov Sv. Urbana v Poljanski dolini. V soboto vam bodo predstavili odlično kmečko igro Šiba bo pela, v kateri ne bo manjkalo humorja, največji pomen pa bodo dali ohranjanju starih šeg in navad. Nedeljski program se bo odvijal v dveh delih. V dopoldanskem času bodo dogajanje popestrile demonstracije kmečkih strojev na travniških brežinah, ki bodo zanimive tako za odrasle kot tudi za otroke. Od 13. ure dalje se bo odvijal program, v katerem bomo poudarek dali prikazu del, povezanih z žetvijo. Oba dneva bo poskrbljeno za odlično kulinariko ter bogato ponudbo raznovrstnih domačih proizvodov na stojnicah.

Turistično društvo Železniki skrbi za tradicijo čipkarstva

Turistično društvo Železniki je v obliki, kot ga poznamo danes, nastalo leta 1961, predhodnika sedanjega društva pa sta bila Tujsko prometno društvo za Selško dolino in TD za Selško dolino. V teh dneh TD Železniki organizira 48. Čipkarske dneve, odprli so jih včeraj, prireditve pa traja do nedelje.

Najbolj aktiven del društva so klekljarice, ki ohranjajo več kot stoletno tradicijo čipkarstva in skrbijo, da gre s kvalitetnimi čipkami ime našega mesta po vsem svetu. Sicer pa je delo društva, ki združuje 170 članov, osredotočeno predvsem na organiziranje tradicionalnih prireditev, kot so Luč v vodo, Andrejev sejem in največja prireditev Čipkarski dnevi.

Čipkarski dnevi od leta 1963 potekajo neprekinjeno. V dobrem tednu dni potekajo različne kulturne, etnološke, športne in zabavne prireditve, vrhunec praznovanj pa je tretjo nedeljo v juliju, ko se na tekmovanju v klekljanju pomerijo klekljarice iz vse Slovenije. Izredno zanimiv pa je tudi klekljarski sprevid, ki poteka od Češnjice do plavža v spremstvu konjenikov in pihalnih orkestrrov z mažoretkami. Pod okriljem Turistične zveze Slovenije vsako leto vodimo tudi akcijo Moja dežela lepa in gostoljubna, katere poslanstvo je, da spodbuja urejeno in gostoljubno okolje, ki sta pogoj za razvoj turizma.

Vse o aktivnostih Turističnega društva Železniki najdete na njihovi novi spletni strani www.td-zelezniki.si, sicer pa so dosegljivi na telefon št.: 04/514 73 56 in e-naslova td.zelezniki@siol.net

Foto: Dare Sinič

Ta teden potekajo 48. Čipkarski dnevi v Železnikih.

www.mojadruzba.si

Vabimo vse nevladne organizacije kot tudi kandidate za župane oz. županje, da si ogledate spletno stran, na kateri so vam na voljo vse informacije o pobudi MOJA DRUŽBA. Vaša vprašanja in mnenja naslovite na e-naslov Fundacije Vincenca Drakslerja: info@grozd.eu ali po telefonu 04 23 61 346.

Vašo podporo izrazite z vpisom na spletni strani pobude MOJA DRUŽBA.

TE ZANIMA
MOJA DRUŽBA?

VOLITVE 2010 - PRIHODNOST ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE

Vstopimo v svet GROZD-a

Nova TV oddaja o nevladnih organizacijah na GTV in Medjo TV. Predstavitel nevladnih organizacij, njihovih dogodkov, članov, aktivnosti, novice, ...

Želite predstaviti vašo NVO v okviru TV oddaje Vstopimo v svet GROZD-a? Pokličite nas: 04 23 61 346 ali nam pišite na novice@grozd.eu

www.grozd.eu

Individualna svetovanja za NVO

Fundacija Vincenca Drakslerja v okviru projekta GROZD nudi brezplačna individualna svetovanja vsem nevladnim organizacijam, ki delujejo na Gorenjskem. Izkoristite priložnost in pridobite odgovore na pravna, projektna, davčna in druga vprašanja.

Pokličite: 04 23 61 346 ali pišite: svetovanje@grozd.eu

ANKETA

Razprodaje izgublajo pomen

BOŠTJAN BOGATAJ

V Kranju smo mimoidoče spraševali, ali se udeležujejo razprodaj. Nekateri zanje niti niso vedeli, za mnoge so izgubile pomen. Želijo si, da bi bilo več popustov tudi pri drugih izdelkih, ki so ponavadi dražji.

Foto: Tina Dokl

Dana Bohinc:

"Ne kupujem na razprodajah, saj kupim takrat, ko potrebujem. V velikih centrih so tako ali tako vse leto akcije. Vedno se najde prava stvar, le denar moraš imeti."

Teja Valentič:

"Razprodaje so izgubile svoj pomen, saj se akcije za pospeševanje prodaje pojavljajo skozi vse leto. Imam dva malčka, zato na razprodajah pogrešam igrače."

Stane Nedeljko:

"Sam ne potrebujem veliko, zato tudi razprodaj ne potrebujem. Ko nekaj potrebujem, tudi ne morem čakati na spust cen. Seveda pa pogledam v trgovinah za akcijskimi cenami."

Zora Sanivuković:

"Niti ne vem, da so razprodaje, saj imam le malo denarja in ne kupujem. Lepo bi bilo, da bila tudi hrana in pijača cenejša, obleke in obutev tako ali tako kupujem redko."

Milan Brajnik:

"Razprodaje me ne zanimajo. Pozdravljam jih, saj so popusti praktično na vse artikle, ne le določene. Pri hrani takšnih popustov nikoli ne bo, pri otroškem vozičku pa že."

Prijatelji so zbrali za voziček

Imam veliko prijateljev, nisem pa vedel, da toliko dobrih, je dejal Miha Nardoni po uspešno končanem zbiranju denarja za nov električni invalidski voziček.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Februarja je namreč njegova prijateljica Urška na Facebooku spodbudila akcijo, v kateri naj bi zbrali denar za nov Mihov voziček, po elektronski pošti pa so zaokrožila tudi verižna pisma. "Odziv je bil izjemen, v 'grupi za voziček' sem naštel prek osemdeset imen. Saj sem vedel, da imam veliko prijateljev, a da imam toliko dobrih, si niti v sanjah nisem predstavljal," je dejal **Miha Nardoni** iz Škofje Loke. Za blizu 12 tisoč evrov vreden električni invalidski voziček je del stroškov sicer pokrilo zdravstveno zavarovanje, precejšen del pa bi moral dodati še sam. Toda študent iz delavske družine bi težko prišel do nekaj tisoč evrov in tako se je v začetku tega leta na Facebooku osnovala skupina za voziček. Ko je bila njegova zgodba objavljena v Ločanki, so se odzvali tudi drugi darovalci.

"Ne da bi zaprosil, so mi v župnijskem skladu v Škofji Loki nakazali petsto evrov, občina pa na mojo prošnjo iz posebnega socialnega sklada 250 evrov. Prispevali so tudi moji sorodniki. Že sredi maja sem

Miha Nardoni z novim vozičkom

s Facebooka umaknil svoj račun in se zahvalil darovalcem, češ da je zbranega dovolj. Vmes sem se obrnil tudi na Rdeči križ v Škofji Loki, če lahko prejemam donacije na njihov račun. Bal sem se namreč, da bom izgubil socialno pomoč, če bo darovani denar pritekal

na moj osebni račun. Iz krajevnih organizacij Rdečega križa so za moj voziček darovali 1200 evrov. Vsega zbranega denarja je bilo 7100 evrov. Tako sem lahko naročil voziček, ki mi bo lahko nekaj let dobro služil," je povedal Miha. Nanizal je tudi nekaj izku-

šenj, ko so se po objavi nanj obračali povsem neznani ljudje in mu ponujali, da prispevajo za njegov voziček. Hvala lepa, dovolj imam, jim je odgovarjal. Študentski svet Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer Miha študira psihologijo, je prav tako zbral nekaj denarja zanj, a se mu je Miha, potem ko je bilo v akciji zbranega že dovolj, odpovedal v korist kolega študenta prav tako na invalidskem vozičku. Vsem darovalcem se sedaj, ko se že vozi z novim vozičkom, iskreno zahvaljuje za dragoceno pomoč. "Novi voziček mi omogoča, da ga lahko dvignem in na primer v trgovini dosežem višje police. Tako mi ni treba ljudi nenehno prositi za pomoč. To je pomembno za mojo neodvisnost. Včasih je pogovor v družbi tekkel kar mimo mene, ker sem na invalidskem vozičku nekaj nižji od drugih. Sedaj se lahko toliko dvignem, da sem si z ljudmi iz oči v oči. Na koncertih denim nisem videl čez druge ljudi, sedaj bom lahko. Hrbet na si odpočijem ...," našteva Miha prednosti novega vozička. In se znova zahvali vsem, ki so mu omogočili njegov nakup.

Visoko alergena ambrozija že raste

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Pelod ambrozije je eden najmočnejših znanih alergenov. Rastlina zraste od metra do metra in pol, cveti od konca julija do konca septembra, odvisno od vremenskih razmer. Največ je najdemo ob cestah, železniških progah, ob bregovih rek in potokov, na zapuščenih njivah, travnikih ... Osebe, občutljive na cvetni prah ambrozije, velikokrat obolevajo

za alergijskim rinitisom in astmo. Alergeno reakcijo prepoznate po simptomih, kot so kihanje, ščemenje v nosu in v očeh, izcedek iz nosu, otečene veke, oteženo dihanje. Ambrozija se izredno hitro širi, za uspešen boj pa je treba uničiti rastline pred cvetenjem (na sliki), a žal to pri nas še ni praksa. Nekatere države, kot sta sosednji Hrvaška in Madžarska, so šli celo v kampanjo boja proti ambroziji.

Foto: Tina Dokl

JESENICE

Razpis za deset neprofitnih stanovanj

Jeseniški župan **Tomaž Tom Mencinger** je ob nedavni podelitvi ključev dvajsetih novih neprofitnih stanovanj na Prešernovi cesti na Jesenicah napovedal, da bo Občina Jesenice v kratkem objavila nov razpis za oddajo neprofitnih stanovanj v najem. Na Občini Jesenice so napoved uresničili in danes objavljajo nov javni razpis. Na voljo je deset stanovanj, kot izhaja iz razpisa, pa naj bi njihove ključke prosilcem z vrha prednostne liste začeli predajati marca prihodnje leto. **U. P.**

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes in v soboto bo sončno in zelo vroče. V soboto zvečer bodo nevihte, ki bodo v noči na nedeljo pogostejše. V nedeljo bo spremenljivo oblačno, možne bodo plohe.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

18/33°C

SOBOTA

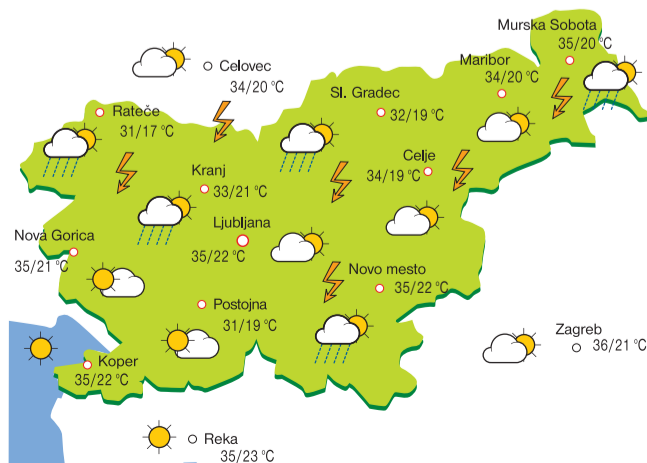

18/34°C

NEDELJA

16/25°C

PREMIJNO POŠTALNO
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDNOČLA
(04) 281-2221 TRŽIŠČE
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
(04) 281-2225 REDNOČLA
(04) 281-2229 TRŽIŠČE

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

GORENJSKI NEČASRDEK

www.radio-kranj.si

RAZVEDRILO

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Atomična dekleta: Darja, Špela in Petra / Foto: Zaklop

GLASBA

GOZDNI JOŽA

Slovenci imamo Kekca, Avseniki so imeli legendarnega Franca Koširja, Atomik Harmonik pa se je odločil za Gozdnega Joža, ki prihaja izpod kamniških planin in pozna odgovore predvsem na vsa otroška vprašanja.

/ Foto: Zaklop

02

KULTURA

PESTRO FESTIVALSKO POLETJE

Festival Ljubljana je odprl svoja vrata v začetku julija s koncertom Mahler v Ljubljani, zaprl pa jih bo konec avgusta.

03

LJUDJE

BOROVČ BLUZERS PUB

Kranjskogorci so dobili nov lokal. Pravzaprav prenovljen in izboljššan stari Borovč. Objubljajo sprostitutev, ples in zabavo. / Foto: Anka Bulovec

08

PETEK_16.07.2010

GLASBA, KINO

KINO SPORED

PLANET TUŠ KRANJ

Petek, 16. 7.

19.00

KAPITALIZEM:

LJUBEZENSKA ZGODBA

16.20, 19.05, 21.35, 23.59

MRK

17.00, 19.10, 21.20, 23.30

ODRASLI

18.55, 21.15, 23.35

PISMA JULIJI

21.40, 23.59

PREDATORJI

16.35

SHREK ZA VEDNO 3D *sinhronizirano*

16.10, 18.20, 20.30, 22.50

ULIČNI PLES 3D

16.50

ZGODBA O JOHNU LENNONU

Sobota, 17. 7.

19.00

KAPITALIZEM:

LJUBEZENSKA ZGODBA

11.20, 13.50, 16.20, 19.05,

21.35, 23.59

MRK

13.00, 17.00, 19.10, 21.20,

23.30

ODRASLI

18.55, 21.15, 23.35

PISMA JULIJI

12.00, 21.40, 23.59

PREDATORJI

11.40, 14.15, 16.35

SHREK ZA VEDNO 3D *sinhronizirano*

12.10, 16.10, 18.20, 20.30,

22.50

ULIČNI PLES 3D

16.50

ZGODBA O JOHNU LENNONU

Nedelja, 18. 7.

19.00

KAPITALIZEM:

LJUBEZENSKA ZGODBA

11.20, 13.50, 16.20, 19.05,

21.35

MRK

13.00, 17.00, 19.10, 21.20

ODRASLI

18.55, 21.15

PISMA JULIJI

12.00, 21.40

PREDATORJI

11.40, 14.15, 16.35

SHREK ZA VEDNO 3D *sinhronizirano*

12.10, 16.10, 18.20, 20.30

ULIČNI PLES 3D

16.50

ZGODBA O JOHNU LENNONU

Ponedeljek, 19. 7.

19.00

KAPITALIZEM:

LJUBEZENSKA ZGODBA

16.20, 19.05, 21.35

MRK

17.00, 19.10, 21.20

ODRASLI

18.55, 21.15

PISMA JULIJI

21.40

PREDATORJI

16.35

SHREK ZA VEDNO 3D *sinhronizirano*

16.10, 18.20, 20.30

ULIČNI PLES 3D

16.50

ZGODBA O JOHNU LENNONU

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GOZDNI JOŽA

Slovenci imamo Kekca, Avseniki so imeli legendarnega Franca Koširja, Atomik Harmonik pa se je odločil za Gozdnega Joža, ki prihaja izpod kamniških planin in pozna odgovore predvsem na vsa otroška vprašanja.

Alenka Brun

Skupina Atomik Harmonik je konec meseca maja k sodelovanju povabila zabavljaka

Gozdnega Joža, ki so ga opazili na eni izmed lanskih veselic, kjer so ga otroci zasipali z vprašanji in ga dobesedno požirali z očmi.

In kdo je Gozdni Joža? Zabavljak in dobri mož izpod kamniških planin, ki pozna odgovore na vsa otroška vprašanja. Pogosto pa poprime tudi za kitaro in zapoje z njimi.

Tako so Atomik Harmonik in Joža skupaj ustvarili pesem **Lep sončen dan**, ki je sicer v prvi vrsti namenjena otrokom, vendar zaradi spevnosti ji prisluhnejo tudi odrasli. Za omenjeno pesem so skupaj posneli tudi videospot. Gozdni Joža jih je med snemanjem z veseljem pogostil in jih s svojimi živalicami, ki jih poimenuje kraljestvo živali (krokodilom, galebom in žirafo) odpeljal v gozd.

Pred kratkim so Atomiki z Gozdnim Jožem videospot predstavili povabljenim v ljubljanski Playi, kjer so poskrbeli tudi za najmlajše in predvsem sladkosnede navihance.

V videospotu **Lep sončen dan** nastopajo tudi krokodil, žirafa in galeb. / Foto: Zaklop

Med prisotnimi pa smo naleteli tudi na bivšo članico Atomik Harmonik, **Špelo Grošelj**, ki se sedaj preizkuša v solo karieri in na svoji samostojni poti je kar aktivna. Njeno pesem **Moč srca** smo že slišali na radijskih postajah, sedaj pa je tudi Špelina pesem dobila vizualno podobo.

Špela se je pred nekaj tedni s produkcijsko ekipo TV Golica odpravila na pravljичni Krk, v Staro Baško in kar pod taktirko starega znanca, vodilnega čla-

na Atomik Harmonik, Janija Pavca je nastal spot.

Ustvarjalna ekipa je ob morju preživela dva sončna dneva, čeprav je pravljičnost obale dobesedno 'ubijala' vročina, tako da je ekipa snemala že v zelo zelo zgodnjih urah - vstajali so okoli 4. ure zjutraj, saj je bil takrat najbolj primeren čas za snemanje. Za dodatno vročico pa je poskrbel tudi postavni Domžalčan Robi, ki se je na že tako vročih sipinah Stare Baške v videospotu pridružil Špeli.

Gozdni Joža / Foto: Zaklop

Atomik Harmonik so v novi postavi že nekaj časa: Jani, Petra, Darja in Tomo. / Foto: Zaklop

Promocije novega videospota se je udeležila tudi Špela Grošelj. Na fotografiji je v družbi znanega Brendija. / Foto: Zaklop

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
 Radio Sora d.o.o.,
 Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
 tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
 e-mail: info@radio-sora.si

KONCERT

Slovenski oktet

24.7.2010 ob 20.30

Dvorana Vitranc, Kranjska Gora

Cene vstopnic: 18,00 €

Spominska slovesnost pri Ruski kapeli

25.7.2010, Vršič

Gorenjski Glas

Prodajna mesta vstopnic: TIC Kranjska Gora in na prodajnih mestih Eventima.

eventim.si Na dan koncerta prodaja vstopnic u TIC Kranjska Gora in 2 uri pred koncertom v Dvorani Vitranc. www.kranjska-gora.si

Poletna Splash Pokovka

Glavna zvezda **Poletne Splash Pokovke**, največjega poletnega elektronskega dogodka, ki bo **17. in 18. julija v Tolminu**, bo DJ Marko Miličević, bolj znan pod umetniškim imenom **Gramophonedzie**.

Poletna Splash Pokovka 2010 bo v dveh dneh v Tolminu gostila čez petdeset priznanih didžejev iz petih držav, Slovenije, Italije, Hrvaške, Nemčije in Srbije, ki bodo prisotne 'grelji' na kar treh različnih plesiščih. Vzporedno

s plesno zabavo bodo organizirane kreativne delavnice, športne aktivnosti in največji 'after party' s piknikom, poskrbljeno pa bo tudi za brezplačno taborjenje.

Po razprodani **Novoletni XXL Pokovki 2009**, ki se je odvila na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, bo poletje začinjeno z največjo Pokovko doslej, ki se bo zgodila v idiličnem naravnem ambientu ob sotočju rek Soče in Tolminke. Na dvodnevem festivalu bodo poleg številnih delavnic in izobraževanja tudi taborjenje in glasba brez prestanka polnih trideset ur. **A. B.**

KULTURA

PESTRO FESTIVALSKO POLETJE V PRESTOLNICI

Festival Ljubljana je odprl svoja vrata v začetku julija s koncertom Mahler v Ljubljani, zaprl pa jih bo konec avgusta.

Alenka Brun

Najprej je v začetku julija v sproščenem vzdušju na Peklenskem dvorišču v Križankah potekala novinarska konferenca Festivala Ljubljana, na dan odprtja 58. poletnega festivala odprtja pa so poskrbeli še za manjše, a zanimivo medijsko srečanje na Letališču Jožeta Pučnika na Brniku, kjer sta se pred Adriinim hangarjem srečali dve na prvi pogled nezdružljivi panogi - kultura in letalstvo. Pa vendar Festival Ljubljana in Adria Airways že dolga leta zgledno in plodno sodelujeta. Kot sta na priložnostnem srečanju povedala direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana **Darko Brlek** ter glavni izvršni direktor Adrie **Tadej Tufek**, so njuno sodelovanje letos okronala tri v festivalske barve odeta letala, Adria pa bo na svojih letalih prepeljala številne umetnike. Ljubljansko festivalsko poletje se je začelo in bo trajalo vse **do 26. avgusta**.

Odprtje festivala je bilo v začetku julija s koncertom z naslovom Mahler v Ljubljani, v prvem festivalskem tednu pa smo lahko videli tudi gostovanja odličnih umetnikov; v nadaljevanju pa bo **19. in 20. julija** na sporedu baletna predstava **Balet za življenje** v izvedbi skupine B jart Ballet iz Lozane, **Münchenski filharmoniki**, zbor in solisti pod vodstvom Thomasa Hengelbrocka pa bodo **18. julija** izvedli Haydnovo Stvarjenje. V juliju bodo na sporedu tudi premiera predstave **Samorog, gorgona, mantikora ali Tri nedelje nekega poeta G. C. Menottija**, nastale v koprodukciji z ljubljansko operno-baletno hišo (16. julija premiera, 17. in 18. julija pa ponovitvi), operna predstava **Pikova dama** z Marjano Lipovšek v naslovni vlogi (22. julija) ter baletna predstava Edwarda Cluga in Milka Lazarja **Gledati druge** (29. julija); obe v izvedbi mariborske operno-baletne hiše. Ob teh dogodkih se bodo zvrstili tudi komorni koncerti z odličnimi solisti, kot so Vadim Repin, Ludmil Angelov, v drugi polovici julija pa se začena tudi

Ko se srečata kultura in letalstvo: glavni izvršni direktor Adrie Airways Tadej Tufek in direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana Darko Brlek. / Foto: Zaklop

Emmanuel Villaume, dirigent kooncerta ob odprtju Festivala Ljubljana / Foto: Zaklop

V sklopu festivala ste 12. in 13. julija lahko spremljali muzikal Maratonci tečejo zadnji krog v izvedbi Gledališča na Terazijah iz Beograda. / Foto: Zaklop

XIII. mednarodna likovna kolonija, konec julija pa **Letni kino na Ljubljanskem gradu**.

Darko Brlek pa je že na tiskovni konferenci pred odprtjem festivala povedal, da je

zaradi hujše prometne nesreče igralca Aitorja Lune v predstavi Tomaža Pandurja Hamlet žal odpovedano gostovanje te predstave. Tako bo za konec festivalskega poletja

(26. avgusta) na sporedu koncert izjemnega virtuozna na kitari **Paca de Lucie**. Koncert bo tudi dan prej, **25. avgusta**, ob 20.30 v Poletnem gledališču Križank.

KRANJ

Visoka pesem ljubezni

V zadnjem tednu junija in začetnem julija so mladi nadarjeni pevci iz cele Slovenije, združeni v projektni pevski zbor pri Kulturnem društvu Mysterium iz Kranja pod taktirko dirigentke **Urške Fabijan**, pripravljali koncert z naslovom Visoka pesem ljubezni.

Urška Fabijan se je odločila, da k sodelovanju povabi svoje slovenske pevske prijatelje in z njimi pripravi koncert sakralne glasbe. Odziv je bil odličen, mlada in nadarjena dirigentka pa je sestavila močno zborovsko zasedbo 27 pevk in pevcev. Cilj tedenskega druženja je bil sobotni koncert z naslovom **Visoka pesem ljubezni**, ki je bil sestavljen iz štirih sklopov: prvi del je predstavljala Misa in G za zbor, soliste, godalni orkester in orgle Franza Schuberta, drugi del slovenske Marijine cerkvene pesmi, tretji sklop so sestavljale pravoslavne ruske skladbe in zadnji, najbolj pričakovani del, je bila krstna izvedba skladbe Visoka pesem ljubezni za zbor, godalni kvartet in orgle mladega in obetavnega skladatelja Gašperja Jerba. Spet je navdušil poslušalstvo, ki je kot pričakovano zapolnilo vsak sleherni kotiček osrednje kranjske cerkve sv. Kancijana in tovarišev. **A. B.**

CELJE

Neži Maurer zlatnik poezije

Znanih je pet nominirancev za že štirinajsto **Veronikino nagrado**, priznanje za najboljšo pesniško zbirko leta 2010. To so Miljana Cunta za zbirko Za pol neba, Primož Čučnik za zbirko Kot dar, Jure Jakob za knjigo Zapuščeni kraji, Andrej Medved za zbirko Razlagalec sanj in Peter Semolič za zbirko Pesmi in pisma. **Zlatnik poezije** pa bo prejela pesnica **Neža Maurer**, za katero literarna kritika pravi, da je poslednja vitalistka pesniške literature. Veronikino nagrado in zlatnik poezije bodo podelili 24. avgusta. Doslej so zlatnik prejeli Ciril Zlobec, Tone Pavček, Kajetan Kovič, Miroslav Košuta in Ivan Minatti. Z njim želijo izbranemu pesniku izreči priznanje za življenjski opus in za ustvarjalno požlahtnenje slovenskega jezika in kulture. **A. B.**

www.gorenjskiglas.si

ALTA Triglav UZARINA Gorenjski Glas Nova KEM Apple iTunes HEURET.KI KRAJCI

Festival **Carniola**
Kranj, 20.8. - 26.9.

terrafolk z orkestrom
laibach
patty diphusa: izpovedi pornodive
jan plestenjak
veliki simfonični orkester
josipa lisac dirigent: lojze krajncan
in drugi ...
festivalcarniola.com

mušički oglaševanje: Art Centre, design: Aljona Primodatič, laibach.com

RADIO, POTOPIS

VESELI DAN S SPARKYJEM

Kranjčani z Zoisove in njene okolice zelo dobro poznajo hipermarket Spar, ki je v petek praznoval že enajsti rojstni dan.

Alenka Brun

V petek popoldne se je pred kranjskim hipermarketom Spar na Zoisovi odvijal veseli dogodek. Zaposleni in prisotni so praznovali že enajsti rojstni dan trgovine.

Skupaj so se lahko zavrteli ob zvokih ansambla Srčev as, svojo srečo pa preizkušali tudi ob kolesu sreče. Nika- kor niso pozabili na najmlajše junake, ki so lahko skakali po velikem igralu Sparky in se smejali norčijam radoživega zajčka Sparkyja, ki jih je razveseljeval tudi s sladkarijami in baloni. Ob tem do-

godku brez praznične torte nikakor ne gre.

V podjetju Spar Slovenija pa so rojstni dan trgovine želeli deliti tudi z drugimi, zato so se odločili, da bodo razveselili mlajše člane skupnosti. Že med tednom je vrtec Čiračara v Kranju obiskal razposajeni zajček Sparky in jim predal darilo

podjetja. Od sedaj se bodo otroci lahko razgibavali in objemali z veliko žirafa - večnamenskim igralom, svojo kreativnost pa bodo lahko izražali z novim paketom risalnih pripomočkov. V petek popoldne, na dan slavlja trgovine, pa je Spar Slovenija predstavnikom vrta tudi uradno predal donacijo.

Da je bilo ob enajstem rojstnem dnevu veselo, je poskrbel ansambel Srčev as, veselje pa je z vsemi navzočimi delil tudi kranjski vrtec Čiračara, ki je prejel donacijo. / Foto: Matic Zorman

Rojstnodnevna torta je klasičen spremljevalec tovrstnih praznovanj. Pri razrezu tokratne je pomagal tudi zajček Sparky. / Foto: Matic Zorman

S SPAČKOM DO KIJEVA IN NAZAJ (44)

ARMENEC ZASLUTI BIZNIS

Tale kava je odlična, smo razumeli Armenca na postajališču ob avtocesti, nakar nam je prodal še češnjeve zavitke, simpatična soseda pa kuhano koruzo.

Igor Kavčič

Je zato kasneje dobil nagrado? Mogoče. No, še posebno v prvih stotih kilometrih iz Odese je bilo ob avtocesti nemalo "sadjarskih postojank". V glavnem smo na njih opazili buče različnih vrst in velikosti, breskve, marelice, kakšno jabolko, od ze-

lenjave pa je najbolj "ven sekal" paradiznik. Ustavili smo se na nekem obcestnem platoju, kjer je bil kup štantov. Ni minila minuta, odkar smo se ustavili, že so nas fotografirali in ob tem spraševali, od kod smo, kako stari so avtomobili. Najbrž so naša spačka spet uvrščali med letnike takoj po 2. svetovni vojni.

Eden od njih pa je bil še posebej podjeten, saj je imel

v bližini štant s kavo. Uspešno nas "napajša" za nekakšen neskafe, ki je bil, roko na srce, prav okusen. Ampak, da ima tudi zavitke iz češenj, ki so še posebej dobri. Davaj ... kupimo še te. Ko je opazil, da naša Zala Julija ni dobila (niti hotela) še nič, nam ponuja še kuhano koruzo, ki jo prodaja mlada punca na sosednji stojnici. Pa daj še koruzo,

saj je vožnja s polnim želodcem precej bolj prijetna in umirjena kot s praznim. Darji se je takoj zazdelo, da je tip začutil, da nas lahko malo na..., ampak jebi ga, denar mora krožiti. Seveda možakar ob vsem tem ne pozabi povedati, da prihaja iz Armenije s trebuhom za kruhom in da se tu, v Ukrajini, da živeti bolje kot v njegovi domovini. No ja ...

Na obcestnem postajališču je na voljo sadje, predvsem razne vrste buč in lubenic, breskve, marelice ..., pa tudi štanti s kavo, koruzo, slaščicami. / Foto: Igor Kavčič

Da je Armenec (levo) je povedal z velikim ponosom. V Ukrajini je s trebuhom za kruhom, saj je njegova domovina še bolj revna. / Foto: Zala Julija Kavčič

Radio Kranj 97,3 Mhz

(www.radio-kranj.si/progrm.php)

Pred vami je petkov program, ki prinaša v jutranjem terminu ob 7.45 oddajo Gremo v hribe, ki vam bo v poletnem času še kako prav prišla. Če ste bolj zaspane vrste, potem prisluhnite rubriki Kranj ni več zaspan, ko vas bomo ob 8.45 informirali o pomembnih petkovih dogodkih, ki jih ne smete preslišati. Današnja tema dneva bo usmerjena v zaščito pred piki različnih insektov. Kdor v soboto zgodaj vstane, potrebuje dober pregled dogodkov minulega tedna - prisluhnite mu ob 6.30. V sobotni Temi dneva boste zvedeli vse o utripu Kranja v teh dneh, ki po radijski akciji Megasrčkov mestni utrip tudi v poletnem času prijetno utripa v različnih dogodkih in predstavah. Ob 18.15 pa vas čaka zanimiva oddaja o čarobnem svetu musicolov. **Nedeljska** glasbena predstavitev ob 9.15 bo prinesla informacije o festivalu Vurberk. Bi radi kupili, morda prodali, potem boste ob 12.15 nastopali v rubriki Mali oglasi. Radijska razglednica pa vas tokrat popelje po Škofji Loki in Selški dolini. **Ponedeljek:** v oddaji Se res poznamo bomo razkrili vse podrobnosti o Barbari Štemberger Zupan. Nadaljevali bomo športno. V **torkovi** temi bomo gostili župana mestne občine Kranj, v popoldanskem času, ob 16.15 pa govorili o prostovoljstvu.

Radio Ognjišče, 102, 3, 104,5 in 105, 9 Mhz

(www.ognjisce.si/napovednik/napovednik.htm)

V petek ob 18.15 bomo v oddaji Spoznanje več, predsedek manj govorili s prof. dr. Dragom Ocvirkom. Pred nami je Krištofova nedelja, zato bomo govorili o pomembnosti akcije zbiranja sredstev za nakup vozil našim misijonarjem. Svet bomo imeli na dlani ob 20.30. Ta nedelja je pomembna za vse misijonarje, ki delujejo med najbolj ubogimi ljudmi po vsem svetu. Z nami bo ravnatelj misijonskega središča Slovenije Stane Kerin. Prebrali bomo tudi nekaj pisem naših misijonarjev. **Nedelja** ob 19. uri prinaša oddajo Graditelji slovenskega doma, tokrat bomo predstavili življenje in delo pisatelja Frana Detele. Pripadal je krogu katoliških književnikov. Zanj je značilna hudomušnost, dobrohotna kritika življenja in krščanska vzgojnost. **Ponedeljek** bo zabaven z oddajo: ABC zabavne glasbe. Še zadnjič bomo prisluhnili švedskim vokalnim umetnikom, zbranim v zasedbo The Real Group. Z njihovo interpretacijo je zabavna glasba res zabavna. Prisluhnite ob 19. uri.

Radio Triglav, 96,00 Mhz

(www.radiotriglav.si/spored/)

Danes smo začeli običajno, ob 16. uri bo na sporedu Razgled s Triglava na občino Bled, **sobota** bo klasična: jutranji program otroški, razgledovali se bomo po Žirovnici, ob 14. uri pa ne preslišite, ko bomo govorili o varnosti v gorah. V **nedeljski** Triglavski kuhalnici ob 9.10 bomo pripravljali poletne solate. Ob 10.10 boste lahko slišali pogovor s predsednico medgeneracijskega društva Z roko v roki Vero Ahačič. Vaše male oglase bomo sprejemali po 11. uri. Ob 13.10 bo naš gost gorski reševalec in policist gorske enote Policije Matej Brajnik. Ob 16.10 vas bomo povabili na potep s Popotniškim kvizom. **Ponedeljek** bo bolj športno obarvan, delno tudi **torek**, ko boste ob 10.30 lahko glasovali za naj gorenjskega športnika. Ob 15.10 bomo pregledali ponudbo prostih delovnih mest na Gorenjskem, ob 16. uri pa slišali pregled dogodkov v občini Gorje. Ves dan pa bomo tudi na obisku na Bledu. V **sredo** bo ob 9.10 na vrsti Razgled s Triglava na Mestno občino Kranj, ob 13.10 bo na vrsti oddaja Glas ljudstva, ob 16. uri bomo pregledali dogajanje v občini Jesenice, ljubiteljice in ljubitelji mode boste na svoj račun prišli ob 18.10 z modno oddajo, ves dan pa bomo na obisku na Bledu. V **četrtak** bomo 7. uri odkrivali Zaklade ljudske modrosti, po 9. uri bo na sporedu oddaja Triglavski zeleni vrtniček, po 13. uri pa bo program bolj v znamenju kulture.

Radio Potepuh, 91,0 Mhz (TELE-TV in SAT-TV)

(www.potepuh.com)

Radio Sora 91,1 Mhz

(www.radio-sora.si)

Zadnji delovni dan v tem tednu bomo obarvali z delom čebelarjev in željo po ohranjanju čebel. Dopoldne vas bomo povabili v Opale, kjer se bodo v soboto na že tradicionalnih dirkah pomerili osli, popoldne pa za piko na i dodali še Petkovo razglednico, s katero se bomo odpravili na 16. Semiško ohcet. Tretjo Sorino radijsko **soboto** bodo v celoto povezali Sobotni radijski kviz, oddaja Vprašanja in pobude ter Športna sobota, v kateri smo tudi tokrat zbrali aktualne športne dogodke: tekmovanja za Zlato čipko, kolesarsko dirko Poljane-Stari vrh, plavalna tekmovanja ... Večer se bo zaključil z Desetnico - glasbeno lestvico, ki jo s Tino Javor oblikujete poslušalci. V **nedeljo** dopoldne se nam pridružite na Nedeljskem klepetu ob devetih, nato pa ne preslišite Kmetijske oddaje, ki bo na našem programu ob 11. uri. Za sproščen in zanimiv nedeljski popoldan pa bosta poskrbela Cvetka Vrhovec in Tomaž Bogataj. **Ponedeljkovo** dopoldne bomo začeli z zastavljanjem vprašanj poslancu Milenku Ziherlu, nadaljevali pa s komentarjem Milene Miklavčič in oddajo V jeseni življenja, popoldne in večer pa bosta lahko in sproščeno počitniška. V **torek** bomo na Sori za vas poskrbeli z Vrelci zdravja in lepote, popoldan obarvali s kulturo, večer pa oplemenitili z melodijami zimzelene glasbe. V **sredo** vas bomo povabili na sejem in gorski tek v Jazne, popoldan pa namenili glasbi. Na sprehod po Poletni pisani Loki nas bo pot vodila v **četrtak**, seveda pa ne bo šlo mimo nove oddaje z vprašanji in pobudami ter večernega Vandranja s harmoniko.

ZA KRATEK ČAS

KAJ NAM PRINAŠA TA TEDEN

17. julija 2010 Sobota Aleš, Vesna, Tahij	Razna čustvena premišljevanja nam ne bodo dala miru. Večji del dneva bomo kovali načrt in v zadnji minuti naredili korak naprej.
18. julija 2010 Nedelja Miro, Arnold, Frido	Vsak od nas bo iskal svojih pet minut, pa ne da bi se umikali v samoto ali bili utrujeni, enostavno bomo sebe dali na prvo mesto, in to brez slabe vesti.
19. julija 2010 Ponedeljek Vinko, Arsen, Zlatka	Raznim preprirom in nesoglasjem se bo le nekaterim uspelo izogniti. Ker ima vsak zakaj svoj zato, je tudi slabo lahko za nekaj dobro.
20. julija 2010 Torek Marjeta, Jaro, Ilija	Prijatelji nas bodo razočarali, saj nam ne bodo stali ob strani v situaciji, ki nas čaka. Zadeva se kljub temu dobro rešuje, prijateljstvo pa bo na preizkušnji.
21. julija 2010 Sreda Danijel, Lovrenc, Zora	Dan bomo posvetili čustvenim zadevam in vsemu, kar sodi zraven. Pogovor na štiri oči nam ne bo dal pravih odgovorov, čeprav bi še tako želeli. Treba bo počakati.
22. julija 2010 Četrtek Marija Magdalena, Magda	Nekaterim se obeta kar malce naporen dan, vse bo odvisno od tega, koliko se bomo pripravljani prilagajati in sproti pozabljati stvari, ki nas motijo in ovirajo.
23. julija 2010 Petek Gita, Branko, Polon	Dan nam prinaša razna prijetna druženja, tako v družinskem krogu kot prijateljskem. Prepustili se bomo počasnemu ritmu in uživali v trenutkih.

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Odgovor nam pošljite do torka prihodnji teden na SMS pod šifro **uganka**, pripišite **rešitev + ime in priimek** na številko **031/69-11-11**, ali po pošti na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Je srajca železna, starost jo krepi, je vztrajna, trpežna posebnost ljudi.

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Nagrado boste prejeli po pošti. Pravilna rešitev zadnje objavljene uganke se glasi **tišina**. Med pravnimi odgovori smo izžrebali **Barbaro Frelj** in **Roža Marijo Grah**.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21. 3.-21. 4.)

V tem tednu boste izkoristili ves svoj šarm. Zadovoljstvo, ki sledi, bo nepopisno in življenje boste začeli končno postavljati na pravi tir. Tudi pri financah boste spet občutili varnost, posledica tega bo večji nakup.

Bik (22. 4.-20. 5.)

Pri financah bodite v tem tednu še posebno pazljivi. Dobro veste, da pri zapravlivosti nimate prave mere, saj se vam takrat čas ustavi in ne obstaja nič drugega kot novi nakupi. Neke stare težave se vam končno rešijo.

Dvojčka (21. 5.-21. 6.)

Naložili si boste veliko dela in se kot vedno jezili, ko ne bo šlo vse po planu. Spemembe, ki si jih želite in tudi pričakujete, se vam zelo bližajo, najbolj pa bo to občutili pri čustvenih zadevah. Odločili se boste še za krajši dopust.

Rak (22. 6.-22. 7.)

Prišli boste do spoznanja, da lahko živite brez tega, da se vedno na nekoga opirate. Začeli si boste zaupati in s tem bo zrasla tudi vaša notranja moč, ki vas zna zelo presenetiti. V koncu tedna se vam obeta nepričakovan obisk.

Lev (23. 7.-23. 8.)

Morda ste zadnje čase preveč plavali v oblakih, zato vas bo pristanek na trdna tla kar malo preveč prizemljal, saj preveč optimizma lahko tudi škoduje. Pred vami so pomembne odločitve, ki bodo potrebovale vso vašo modrost.

Devica (24. 8.-23. 9.)

Radi bi prehiteli svojo prihodnost, a kot boste kmalu spoznali, to ni mogoče. Kljub temu se boste zelo potrudili in bili na koncu vseeno zadovoljni. Vaši najbližji vas bodo spravili v slabo voljo, vendar bodo to kmalu popravili.

Tehtnica (24. 9.-23. 10.)

Še nekaj časa boste brezglavo tekali naokoli in vsepovsod iskali rešitve in izhode. Vse tisto, kar vas čaka, bo prišlo samo od sebe, zato svoj dragoceni čas raje porabite za druženje s prijatelji, saj se morate razbremeniti.

Škorpion (24. 10.-22. 11.)

Zopet boste hodili po tankem ledu. Prijatelji si vas bodo malo sposedili, ne bodo pa pričakovali vaše obrambe. Vi se boste smejali zadnji. Pri zdravju se vam bodo pokazale stare težave, ki pa jih boste hitro premagali.

Strelec (23. 11.-21. 12.)

V naslednjem tednu pričakujte sporočilo, zaradi katerega se vam bo izpolnila neka skrita želja. Veselja ne boste mogli prikriti, zato se pripravite na različna mnenja, vsa vam ne bodo všeč. Dolgo časa se ne boste obremenjevali in dobre volje vam nihče ne vzame.

Kozorog (22. 12.-20. 1.)

Povsod vas bo dovolj in vsi vas bodo veseli. Končno boste lažje zadihali in pozitivna posledica tega bo, da se vam bodo stare želje zdele bolj dosegljive in resnične. Pri ljubezenskih težavah vam bo priskočila na pomoč tretja oseba. Obeta se vam presenečenje.

Vodnar (21. 1.-19. 2.)

Obsojali boste in se jezili na ljudi, češ da do vas niso iskreni. Pa se kdaj vprašate, če tudi vi kdaj ne delate krivice in napak, katerih se ne zavedate. Sledi vam pogovor na to temo, ki se mu bo nemogoče izogniti. Pri financah bodite pazljivi.

Ribi (20. 2.-20. 3.)

Zvezde vam bodo v naslednjih dneh več kot naklonjene. Prepustili se boste veselemu vzdušju, saj na vas ne bo prežala nobena težava. Posvetili boste čas že pozabljenim hobijem, se družili s prijatelji in kovali načrte o prihodnosti.

TANJA ODGOVARJA

Finance 2010

Spoštovana Tanja, tudi jaz se obračam na vas in prosim za pomoč. Kako mi kaže za službo. Bo mlajša hči končala srednjo šolo? Kako se obeta starejši hčeri glede ljubezni, bo ostala skupaj s tem fantom? Morijo me tudi finance, se bo sploh kdaj izboljšalo. Hvala.

Hči je v obdobju, ko se išče in pričakuje, da jo bodo v tem raziskovanju vsi pustili na miru. To obdobje se zaključuje spomladi naslednje leto. Prevzela bo določene odgovornosti, se začela učiti in na življenje bo začela gledati bolj pozitivno. Starejša hči ima polno dvomov nasploh o prihodnosti. Ostane s fantom, saj je kriza le trenutna. Kar se tiče financ, ste na najboljši poti, da odplačate vse dolgove, potem pa bo veliko lažje. Priložnost za zamenjavo

službe boste imeli v istem podjetju naslednje leto. A vseeno se ne boste mogli odločiti kar čez noč. Plačilo bo boljše. Vaša ljubezen je stabilna in taka ostane tudi v naprej. Pozdravljeni in srečno.

Levinja

Prosim vas za pogled v mojo prihodnost. Zanimata me zdravje in denar. Kaj pa moj študij in trenutno delo, ki ga opravljam. Lep pozdrav in hvala!

Imaš želje, ki so povezane z denarjem. Opira se ti daljše potovanje, seveda še v tem letu, in denar, ki ga zato potrebuješ, dobiš od starejše ženske osebe iz bližnje okolice. Skrbi, ki te tarejo zaradi zdravja, niso tako hude, kot te je strah, in obisk pri zdravniku ti odstrani vse strahove. Čustveno si precej

razdvojena, a treba se bo odločiti, saj to do fanta ni pošteno. Svoje občutke povej na glas, boš videla, ni tako težko, težje ti je sedaj. Študij si postavila na stranski tir in zadnji čas je, da zavihaš rokave in v naslednjem letu vse nadoknadiš in študij dokončaš. Trenutno delo je samo prehodno, zato se nikar ne obremenjuj z malenkostmi, ki te spravljajo v slabo voljo. Lepo se imej.

Obupana 60

Redno prebiram vašo rubriko, zato sem se odločila, da se obrnem na vas. Po vseh svojih močeh se trudim, da bi si našla stalno službo, a mi kaže bolj slabo, zato sem izgubila vsako upanje za bolj svetlo prihodnost. Tudi težavam v ljubezni ne vidim konca. Kaj mi prinaša prihodnost. Hvala za odgovor.

Ja, ni kaj, v današnjem času je res težko dobiti primerno službo in zraven biti še zadovoljen. Upam, da vas bom z napovedjo spravila vsaj malo v dobro voljo. Naslednje leto v mesecu marcu ali aprilu se boste zaposlili v privatnem podjetju, v katerem boste tudi sami imeli možnost, da se osamosvojite. Ste zelo ustvarjalni, a žal tega niste nikoli imeli možnost pokazati. Od tu naprej ne boste več imeli težav, povezanih s službo oziroma delom, saj se vam odpira stabilnost in varnost. Glede ljubezni vam dam lep nasvet: poslušajte kaj vam govori srce in naredite tako, kot veste, da je najbolje za vas in vašo osebno srečo. Ne imejte slabe vesti in nikar se ne obtужujte. V ljubezni je vse dovoljeno. Lep pozdrav. Elektronski naslov, kamor lahko pošljate vprašanja: tanja.70@hotmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA

0% obresti - do 36 obrokov - samo v mesecu juliju - 0% obresti - do 36 obrokov - samo v mesecu juliju

0, NĪČ

Obresti!

36 obrokov lesnina

LESNINA Kranj, Staneta Žagarja 67 - LESNINA Jesenice, Cesta železarjev 4b

Samo v juliju! SAMO V LESNINI

DODATNI **10% POPUST**
NA VSE GOSPODINJSKE APARATE ob nakupu kuhinje

Po kuhinjo v Lesnino!

GORENJSKI GLAS	MRAZ	GOROVJE V BOLGARJI	TERME PRI PADOVI	PONUDBA SPONZORJA KRIŽANKE	PRAV-LJIČNO ŠTEVILO	PEVKA OSEMAR	IZIDOR JALOVEC	LAHEK ŠPORTNI COLN	GORENJSKI GLAS	TESARSKA SEKIRA	LIŠP	SKUPINA MRČESI	NEZNANEC	ODPRT DEL HIŠE	KANTA ZA BENCIN
MESTO V ZASAVJU	19					31			MORJE-PLOVEC		28			2	
DRŽAVA V AFRIKI							3		AKONTA-CIJA				25		
DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO					20										6
PESNIK ZAJC			11					9							
SESTAVIL: F. KALAN	STEKLE-NICA	STAR IZRAZ ZA VRV NAŠA IGRALKA (LJERKA)													
FRANCE BEVK			ZNAČAJ												
			USMIL-JENJE												
MESTO V FRANCIJI					14										
AMERIŠKI KROKODIL			15												23
VIC. SMEŠNICA		24													
SOZVOČJE TONOV			18												
AMADEO ASKARIDA AŠAR MALARIN MANIFEST	OTROŠKA GLISTA ASKARIS	ZIMSKA PADAVINA ČUT ZA STVARNOST				27									
S TOPOVI OBOROŽEN VOJAŠKI ODDELEK															
SIMBOL ZA SELEN		5													
INDIJAN-SKI COLN	34														
HRV. NOGO-METAŠ (GORAN)															
PESNIK RIME															
IZABELA	8														
ZBIRKA NOVEL PISATELJA BOCCACCIA															
ITAL. KIPAR (GIOVANNI ANTONIO)															

Nagrade:

1. nagrada: Vrtna garnitura 177 1+4
2. nagrada: 5% dodatnega popusta ob nakupu pohištva
3. nagrada: CD MP3 PLAYER

Tri nagrade kot vedno podarja Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 28. julija 2010, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovnostavbo.

lesnina KRANJ in JESENICE

DRUŽABNA KRONIKA

BOROVC BLUZERS PUB

Kranjskogorci so dobili nov lokal. Pravzaprav prenovljen in izboljššan stari Borovc. Obljubljajo sprostitev, ples in zabavo.

Alenka Brun

Menda je na njegovem mestu že včasih bil lokal, ki se je imenoval Borovc, tokrat pa sta zadevo v svoje roke vzela dva člana znane kranjskogorske skupine Kocka: **Denis Porčič - Chorchyp** iz Podkorena in **Klemen Peternel - Peternelly** z Dovjega. Staremu imenu sta dodala še bluzerstimski pridih in nastalo je novo ime, pa tudi sama podoba lokala se je malo spremenila.

Borovc je tako po novem razdeljen na tri sklope: sončno teraso, pub in igralnico. Na terasi najdemo tudi velik

mini klub, v katerem se lahko zabavajo najmlajši, v igralnici pa se bodo našli ljubitelji 'marjanc', namiznega nogometa in podobnih zabavnih iger. Pa da ne pozabimo na kadirnico: ta pa je kar ena večjih.

Na poti do toaletnih prostorov si v Borovcu najbolj radovedni lahko ogledajo široko paleto fotografij, ki pripovedujejo zgodbo šestnajstih junakov Bluzer teama in (dobesedno) slikovni opis, kako je lokal dobival novo podobo in se spreminjal v **Borovc Bluzers Pub**.

Že ob odprtju smo doživeli prijazen in nasmejan sprejem osebja, opazili, da v Borovcu delajo in animirajo vsi-

tudi šefi. Glasba je bila živahna in za vse okuse, vzdušje pa domače, neprisiljeno. Odločili so se, da vam bodo v juliju in avgustu konce tedna popestrili s karaokami, da vam bo njihov DJ izpolnjeval želje, kar je precej pogumna poteza, saj se je v zadnjih časih velikokrat zgodilo, da hišni DJ-i različnih lokalov in pubov niso mogli izpolniti glasbenih želja: ali niso vedeli, o čem gost govori, ali pa enostavno komada na njihovem repertoarju tisti večer ni bilo.

"Že ko smo začeli ustvarjati s Kocko, smo si želeli obuditi dogajanje v našem okolju. Predvsem smo bili mnenja, da mladina potrebuje več možnosti zabave. Ko pogle-

dava deset let nazaj - v čas, ko smo pričeli ustvarjati glasbo, ugotavljava, da je Kranjska Gora v obdobju od takrat do danes doživela ogromne spremembe na področju zabave in možnosti preživljanja prostega časa. Vseeno pa sva želela v domači kraj prenesti tisto zabavno dogajanje, ki smo ga sami doživeli na koncertih po Sloveniji. Tako sva sklenila, da bova s pridobljenimi izkušnjami skušala dodatno obogatiti ponudbo. Odločila sva se, da oživiva Borovc - lokal v katerem smo skupaj z mnogimi vrstniki v mladosti preživeli nekaj nepozabnih trenutkov," še povesta Denis in Klemen, novopečena šefa puba.

Klemen in Denis sta našla nov izziv: Borovc Bluzers Pub. /

Timsko usklajeni: Tanita, Tjaša in Nina ter Gašper / Foto: AB

Aleš Topolšek (na sredini), včasih direktor Hit Alpinee, sedaj direktor prodaje Thermane Laško, se je pripeljal na odprtje iz štajerskega konca. / Foto: AB

Vsi trije so znanci kranjskogorske košarke: Eva, Martina in vsestranski Emir Haskič.

/ Foto: Anka Bulovec

V Borovcu bodo stregli tudi z znamenitimi velikimi koktajli.

/ Foto: Anka Bulovec

Na poti do toaletnih prostorov si lahko ogledate fotografije, ki govorijo o tem, kako je nastajal novi Borovc. / Foto: Anka Bulovec

VRTIMO GLOBUS

Polanski na prostosti

Roman Polanski, ki je zaradi spolnega odnosa z mladoletnico od decembra lani v hišnem priporu v svoji švicarski gorski vili, se je izognil izročitvi ZDA. Kot je pojasnila švicarska pravosodna ministrica **Eveline Widmer-Schlumpf**, so upoštevali državne interese, sklicuje se na morebitno proceduralno napako pri ameriškem zahtevku za izročitev. Da je svoboden, je po besedah predstavnice za režiserja in njegovo družino "velikansko zadovoljstvo in ogromno olajšanje".

Na odru zaprosil dekle

Skoraj tri leta po ločitvi od Deborah, s katero sta bila poročena 34 let, je rokovski kitarist **Carlos Santana** pri svojih 62 znova zaljubljen. Svoje dekle, 50-letno bobnarko **Cindy Blackman**, je za roko zaprosil med petkovim koncertom v predmestju Chicaga, na kar se je odzvala s poljubom, množica pa z aplavzom. "Srečna sva, da sva se našla. Zaljubljenost je darilo iz veselja," se prihodnosti veseli glasbenik.

Kljub poškodbi prepeval

Ne več rosno mlad **Jon Bon Jovi** si je na koncertu v domači zvezni državi New Jersey natrgal mečno mišico, kar pa rokerja ni ustavilo, da ne bi dokončal nastopa. "Mečna mišica mi je pravkar počila! Whoa," se je zadril z odra in nadaljeval: "Saj imam še eno nogo. Ne potrebujem te." Med šepanjem je občinstvo prepričeval, da je vse v redu: "Brez skrbi, ljudje. Nikamor ne grem. Star sem. Kaj naj vam drugega rečem? Še vedno pa sem čeden."

Bo prišla na Ciper?

Jennifer Lopez grozi tožba, 'težka' štiri-deset milijonov dolarjev, ker je le nekaj tednov prej odpovedala nastop ob odprtju hotela na turškem delu Cipra. Koncert je bil napovedan za 24. julij, na 36. obletnico turške invazije na otok, kar se je nekaterim zdelo neprimerno. Pevka se je zaradi "občutljivosti do političnih razmer v regiji" naposled odločila, da koncert odpove, njena predstavni- ca pa je pojasnila, da "ne bi nikoli namerno podpirala nobene države, institucije ali režima, ki so povezani s kakršnokoli obliko zlorabe človekovih pravic".

Pred kratkim so pred Vodnim parkom Bohinj odprli Plažo pod Triglavom. Slovesnega odprtja se je udeležila tudi simpatična zmagovalka slovenskega Talenta Lina Kuduzović. Na fotografiji z direktorjem kompleksa Anžetom Čoklom. / Foto: arhiv organizatorja